

Fremsat den 29. januar 2014 af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om varmeforsyning, lov om kommunal fjernkøling og forskellige andre love¹⁾

(Implementering af EU's energieffektivitetsdirektiv m.v.)

§ 1

I lov om fremme af besparelser i energiforbruget, jf. lovbekendtgørelse nr. 1065 af 12. november 2012, foretages følgende ændringer:

1. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet på baggrund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side 28.«

2. I *overskriften* til kapitel 1 indsættes efter »anvendelsesområde«: »m.v.«

3. I § 2 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Lovens kapitel 5 finder endvidere anvendelse på effektivisering og reduktion af energianvendelsen til transport.«

4. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Danmarks forpligtelser i henhold til EU-retten inden for lovens kapitel 5.«

5. Efter § 14 indsættes efter kapitel 4:

»Kapitel 5

Obligatoriske energisyn m.v. for store virksomheder

§ 15. Store virksomheder skal minimum hvert fjerde år beregnet fra datoen for det foregående energisyn foretage energisyn på en uafhængig måde af kvalificerede eksperter. Virksomheder som nævnt i 1. pkt. skal herudover indsende dokumentation til klima-, energi- og bygningsministeren om et foretaget energisyn.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse for store virksomheder, der benytter og vedligeholder et energi- eller miljøledelsessystem, som er certificeret af et uafhængigt organ i overensstemmelse med de relevante europæiske eller internationale standarder, når der som en del af det pågældende ledelsessystem er foretaget et energisyn som nævnt i stk. 1. Virksomheden skal indsende dokumentation herom til ministeren.

Stk. 3. Ved store virksomheder forstås virksomheder, som ikke falder ind under kategorierne for mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder i henhold til Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder, dog som præciseret i regler udstedt i medfør af § 16, stk. 1, nr. 1.

Stk. 4. Virksomheden afholder omkostningerne ved at få foretaget et energisyn som nævnt i stk. 1 eller ved at benytte og vedligeholde et certificeret energi- eller miljøledelsessystem som nævnt i stk. 2.

¹⁾ Loven gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-Tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet på baggrund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side 28.

§ 16. Klima-, energi- og bygningsministeren fastsætter regler om

- 1) præcisering af, hvornår en virksomhed er omfattet af definitionen af store virksomheder,
- 2) krav til energisyn og energi- og miljøledelsessystemer, herunder indhold, omfang, udarbejdelse, rapportering, kontrol og anvendelse af relevante standarder og
- 3) om hel eller delvis undtagelse for elementer af energisyn, der er dækket af anden lovgivning, og krav til eksperter, der sikrer nødvendige kvalifikationer og uafhængighed.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om akkrediterings- og certificeringsordninger vedrørende energisyn og energi- og miljøledelsessystemer efter § 15, stk. 1 og 2.

§ 17. Klima-, energi- og bygningsministeren fører tilsyn med overholdelse af § 15 og regler udstedt i medfør af § 16. Ministeren kan herunder træffe afgørelse, om en virksomhed er forpligtet til at foretage energisyn.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren kan som led i tilsynet pålægge virksomheden inden for en af ministeren fastsat frist at få foretaget et energisyn, der opfylder kravene i § 15, stk. 1, og i regler udstedt i medfør af § 16, stk. 1, nr. 2 og 3.«

6. I § 21, *stk. 1*, indsættes efter »energiforsyningsvirksomheder«: », store virksomheder omfattet af kapitel 5 og«.

7. I § 21 indsættes som *stk. 3-5*:

»*Stk. 3.* Ministeren kan fastsætte regler om, at kommunikation som Energistyrelsen, Energiklagenævnet eller klima-, energi- og bygningsministeren modtager efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 5. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.«

8. I § 22, *stk. 1, nr. 2*, indsættes efter »§ 6, stk. 2,«: »§ 17, stk. 2,«.

§ 2

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1184 af 14. december 2011, som ændret ved § 1 i lov nr. 577 af 18. juni 2012, § 40 i lov nr. 1095 af 28. november 2012 og § 9 i lov nr. 903 af 4. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

- »1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-Tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet på baggrund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne (omarbejdning), EU-Tidende, nr. L 153, side 13, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, som ændret ved Rådets direktiv 2013/18/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 230.«

2. I § 2, *stk. 1, nr. 3*, indsættes efter »herunder«: »varmepumper til kombineret produktion af varme og køling og«.

3. I § 2, *stk. 1, nr. 3* og *4*, og *stk. 4*, ændres »op til 25 MW« til: »på 25 MW eller derunder«.

4. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. Med henblik på at fremme udnyttelse af overskudsvarme godkender klima-, energi- og bygningsministeren projekter for etablering af nye og omfattende renovering af eksisterende anlæg, der hovedsagelig leverer energi til andre formål end bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand og har en samlet indfyret termisk effekt på over 20 MW.«

5. I § 5, *stk. 1*, ændres »§ 4« til: »§§ 4 og 4 a«, og som 2. *pkt.* indsættes: »Ministeren kan samtidig hermed inddrage overordnede samfundsmæssige hensyn.«

6. I § 15 udgår »kommunalbestyrelsens«, og efter »§§ 4« indsættes: », 4 a«.

7. Efter § 15 indsættes i kapitel 2:

»§ 15 a. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om betaling til dækning af omkostninger ved behandling af ansøgning om godkendelse efter § 4, stk. 2, og § 4 a og tilsyn med overholdelse af vilkår i sådanne godkendelser.«

8. I § 20, *stk. 3*, ændres »produktion af elektricitet og varme på biomassebaserede kraft-varme-værker« til: »levering af ydelser omfattet af stk. 1 og andre ydelser«.

9. § 20, *stk. 4, 5. pkt.*, ophæves.

10. I § 23 *l, stk. 2, 3. pkt.*, og § 23 *m, stk. 2, 1. pkt.*, og *stk. 3*, ændres »lov om kommunal fjernkøling« til: »lov om fjernkøling«.

11. I § 23 *m, stk. 2, 2. pkt.*, ændres »udvinding« til: »indvinding«.

12. I § 23 m, stk. 5, ændres »§ 3 i lov om kommunal fjernkøling« til: »§ 3, stk. 1, i lov om fjernkøling«.

13. § 34, stk. 1, nr. 1, affattes således:

»1) etablerer nye kollektive varmforsyningsanlæg efter § 4 eller nye anlæg efter § 4 a eller udfører større ændringer i eksisterende sådanne anlæg uden godkendelse,«

14. I § 34, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »tilladelse«: »eller godkendelse«.

§ 3

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1329 af 25. november 2013, som ændret ved § 1 i lov nr. 466 af 18. maj 2011, § 2 i lov nr. 576 af 18. juni 2012 og § 8 i lov nr. 903 af 4. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012, EU-Tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som ændret ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 55, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, som ændret ved Rådets direktiv 2013/18/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 230, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008, EU-Tidende 2008, nr. L 328, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/89/EF af 18. januar 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 33, side 22, og dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193.«

2. I § 37, stk. 2, 3. pkt., og § 37 a, stk. 2 og 3, ændres »lov om kommunal fjernkøling« til: »lov om fjernkøling«.

3. I § 37 a, stk. 5, ændres »§ 3 i lov om kommunal fjernkøling« til: »§ 3, stk. 1, i lov om fjernkøling«.

§ 4

I lov nr. 465 af 17. juni 2008 om kommunal fjernkøling foretages følgende ændringer:

1. I lovens *titel* udgår »kommunal«.

2. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU

af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-Tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet på baggrund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side 28.«

3. *Overskriften* før § 1 affattes således:

»Anvendelsesområde og definition«

4. § 1 affattes således:

»§ 1. Ved fjernkølingsanlæg forstås fjernkølingsproduktionsanlæg eller -net, der leverer køling fra et centralt anlæg, bortset fra anlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning.«

5. Efter § 1 indsættes:

»Etablering og drift af kommunale fjernkølingsanlæg m.v.«

6. § 2 affattes således:

»§ 2. Kommuner, der helt eller delvis ejer fjernvarmevirksomheder, kan udøve fjernkølingsvirksomhed med henblik på at fremme energieffektiv køling og udnytte synergieffekter med fjernvarme.«

7. I § 3 indsættes efter »fjernkølingsvirksomhed«: »efter § 2«, og som *stk. 2* indsættes:

»*Stk. 2.* Hvis en kommune udøver fjernkølingsvirksomhed som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning, skal dette ske på kommercielle vilkår.«

8. I § 4 ændres »kommunale fjernkølingsanlæg« til: »fjernkølingsanlæg omfattet af denne lov eller § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning«.

9. *Overskriften* før § 5 affattes således:

»Projektgodkendelse af fjernkølingsanlæg«

10. § 5 affattes således:

»§ 5. Klima-, energi- og bygningsministeren godkender projekter for etablering af nye eller omfattende renovering af eksisterende fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på over 20 MW.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen godkender projekter for etablering af nye eller omfattende renovering af eksisterende kommunale fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på 20 MW eller derunder. Kommunalbestyrelsen kan alene godkende et fjernkølingsprojekt, som fremmer en energieffektiv køling og udnytter synergieffekter med fjernvarme.«

11. § 6 affattes således:

»§ 6. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om behandling af sager efter § 5 og om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for godkendelse af projekter efter § 5.«

12. I § 7, stk. 1, ændres »af kommunalbestyrelsen efter § 5 eller efter regler udstedt i henhold til § 6« til: »efter denne lov eller regler udstedt i medfør af loven«.

§ 5

I lov om fremme af energibesparelser i bygninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 636 af 19. juni 2012, som ændret ved lov nr. 1346 af 3. december 2013, foretages følgende ændring:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervs-mæssige kvalifikationer, EU-Tidende 2005, nr. L 255, side 22, som senest ændret ved Rådets direktiv 2013/25/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende etableringsret og fri udveksling af tjenesteydelser på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 368, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, som ændret ved Rådets direktiv 2013/18/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 230, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne (omarbejdning), EU-Tidende 2010, nr. L 153, side 13, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet på baggrund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side 28.«

§ 6

I lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1330 af 25. november 2013, som ændret ved § 1 i lov nr. 576 af 18. juni 2012, § 1 i lov nr. 1390 af 23. december 2012, § 1 i lov nr. 641 af 12. juni 2013 og § 1 i lov nr. 900 af 14. juli 2013, foretages følgende ændring:

1. I § 43 a indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

»Stk. 7. Ejere af elproduktionsanlæg med en installeret effekt på 6 kW eller derunder, som er nettilsluttet den 20. november 2012 eller senere, og som alene anvender gasser omfattet af stk. 1, kan i stedet for at modtage pristillæg efter stk. 2 vælge at modtage pristillæg, som fastsættes således, at dette og den efter § 51, stk. 2, nr. 1, fastsatte markedspris tilsammen udgør 130 øre pr. kWh. For elektricitet fremstillet på anlæg nettilsluttet den 1. januar 2014 eller senere fastsættes pristillægget, som kan vælges, på samme måde, dog således, at det fastsatte pristillæg nedsættes årligt med 14 øre pr. kWh fra og med den 1. januar 2014 og til og med den 1. januar 2018. Pristillægget ydes i 10 år fra nettilslutningstidspunktet med det på nettilslutningstidspunktet gældende pristillæg efter 1. eller 2. pkt. Anmodning om valg af pristillæg skal indgives inden nettilslutning af anlægget.«

Stk. 7 bliver herefter stk. 8.

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 5. juni 2014, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 6. Ministeren kan herunder fastsætte det tidspunkt, hvor § 6 får virkning, dog tidligst den 20. november 2012.

Stk. 3. Store virksomheder skal i medfør af § 15, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, foretage første energisyn i perioden fra den 4. december 2012 til og med den 5. december 2015.

Stk. 4. § 4 a i lov om varmforsyning som affattet ved denne lovs § 2, nr. 4, og § 5 i lov om fjernkøling som affattet ved denne lovs § 4, nr. 10, finder ikke anvendelse på ansøgninger om projektdokumentation indgivet før lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5. Ejere af elproduktionsanlæg kan ikke vælge pristillæg efter § 43 a, stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi som affattet ved denne lovs § 6, nr. 1, selv om elproduktionsanlægget er nettilsluttet den 20. november 2012 eller senere, hvis

- 1) ejeren har indgået bindende aftale om køb af elproduktionsanlægget senest den 19. november 2012,
- 2) netvirksomheden senest den 20. december 2012 har modtaget anmeldelse af anlægget med henblik på registrering i et register oprettet efter § 85 a, stk. 2, nr. 2, i lov om elforsyning og
- 3) anlægget er nettilsluttet senest den 31. december 2013.

Stk. 6. Ejere af elproduktionsanlæg, som er nettilsluttet den 20. november 2012 eller senere, men inden ikrafttrædelsen af § 43 a, stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi som affattet ved denne lovs § 6, nr. 1, skal anmode om at modtage det i bestemmelsen fastsatte pristillæg senest 30 dage efter den nævnte bestemmelses ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
  - 1.1. Lovforslagets formål
  - 1.2. Hovedindhold
  - 1.3. Lovforslagets baggrund
    - 1.3.1. Energieffektivitetsdirektivet
      - 1.3.1.1. Formål og indhold
      - 1.3.1.2. Tidsfrister for gennemførelse
      - 1.3.1.3. Relevante lovgivninger m.v.
      - 1.3.1.4. Gældende retstilstand og behov for lovændringer inden for lov om fremme af besparelser i energi-forbruget, lov om varmforsyning og lov om kommunal fjernkøling m.v.
      - 1.3.1.5. Krav der går videre end energieffektivitetsdirektivets krav
    - 1.3.2. Kombineret produktion af varme og køling
  - 1.4. Hovedlinjerne i lovforberedelsen
2. Hovedpunkter i lovforslaget
  - 2.1. Energisyn og energiledelsessystemer
    - 2.1.1. Gældende ret
    - 2.1.2. Forslagets nærmere udformning
  - 2.2. Energieffektiv opvarmning og køling
    - 2.2.1. Gældende ret
    - 2.2.2. Forslagets nærmere udformning
  - 2.3. Kombineret produktion af varme og køling
    - 2.3.1. Gældende ret
    - 2.3.2. Forslagets nærmere udformning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
  - 3.1. Konsekvenser som følge af reglerne om energisyn og energiledelsessystemer
  - 3.2. Konsekvenser som følge af reglerne om energieffektiv opvarmning og køling
  - 3.3. Konsekvenser som følge af reglerne om kombineret produktion af varme og køling
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
  - 4.1. Konsekvenser som følge af reglerne om energisyn og energiledelsessystemer
  - 4.2. Konsekvenser som følge af reglerne om energieffektiv opvarmning og køling
  - 4.3. Konsekvenser som følge af reglerne om kombineret produktion af varme og køling
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets formål

Lovforslagets primære formål er at gennemføre dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF. Direktivet, som herefter benævnes energieffektivitetsdirektivet, er optaget som bilag 2 til lovforslaget.

Danmark opfylder allerede en stor del af direktivet, og andre dele kan gennemføres med hjemmel i den gældende lovgivning. Lovforslaget vedrører de dele af direktivet, hvor den gældende lovgivning ikke indeholder hjemmel til at fastsætte regler på området. Det er de dele i energieffektivitetsdirektivet, der handler om energisyn og energiledelsessyste-

mer i store virksomheder og om fremme af effektivitet under opvarmning og køling.

Lovforslaget indebærer desuden en delvis opfølgning på regeringens vækstplan for energi og klima af oktober 2013 om at undersøge og, hvis det er hensigtsmæssigt, udnytte synergieerne mellem fjernvarme og fjernkøling.

Endelig foretages enkelte lovtekniske ændringer i lov om fremme af energibesparelser i bygninger og lov om fremme af vedvarende energi. Den lovtekniske ændring i lov om fremme af vedvarende energi foretages med henblik på at sikre, at der kan ydes forhøjet støtte til visse små elproduktionsanlæg i overensstemmelse med det, som blev vedtaget ved lov nr. 900 af 4. juli 2013.

1.2. Hovedindhold

Lovforslaget indeholder en forpligtelse for store virksomheder til at få udført et obligatorisk energisyn hvert fjerde år. Virksomheden kan også efterleve forpligtelsen ved at benytte og vedligeholde et certificeret energi- eller miljøledelsessystem, hvor et energisyn indgår som en del af det pågældende ledelsessystem. Lovforslaget indeholder endvidere hjemmel til, at klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte nærmere regler om blandt andet krav til indholdet af energisyn og krav til kvalifikationerne hos de eksperter, der skal udføre energisynet. Det forventes, at bemyndigelsen til at fastsætte regler vil blive delegeret til Energistyrelsen.

Lovforslaget medfører desuden, at de gældende godkendelses- og tilladelsesprocedurer på varme-, køling- og elområdet udvides. Fremover skal også projekter for industrianlæg og fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk kapacitet på over 20 MW godkendes. Bemyndigelsen til at godkende disse anlæg vil ligge hos klima-, energi- og bygningsministeren og forventes at blive delegeret til Energistyrelsen. Klima-, energi- og bygningsministeren vil efter forslaget kunne fastsætte regler om Energistyrelsens behandling af sager om godkendelse af industrianlæg og fjernkølingsanlæg.

Lovforslaget udvider endvidere mulighederne for private og kommunale virksomheder til at etablere og drive varmepumper til produktion af både varme og køling som kollektive varmeforsyningsanlæg.

1.3. Lovforslagets baggrund

1.3.1. Energieffektivitetsdirektivet

1.3.1.1. Formål og indhold

Der blev opnået politisk enighed om energieffektivitetsdirektivet under det danske formandskab i foråret 2012. Direktivet trådte i kraft den 4. december 2012. Direktivet er en opfølgning på Kommissionens plan om energieffektivisering af 8. marts 2011 og udmønter mange af de forslag, som indgik i planen.

Energieffektivitet er en central del af Kommissionens 2020-strategi for smart, bæredygtig og inklusiv vækst samt for strategien for et ressourceeffektivt Europa. Som led i dette er der vedtaget målsætninger om at realisere energibesparelser i det primære energiforbrug svarende til 20 pct. i 2020 set i forhold til referencescenariets tal. Fremskrivninger i 2010 viste, at der med de daværende virkemidler og initiativer kun ville opnås besparelser svarende til ca. halvdelen af den fastsatte målsætning.

Energieffektivitetsdirektivets overordnede formål er derfor at styrke rammerne for EU's langsigtede arbejde med energieffektivisering og -besparelser med henblik på at sikre, at EU's målsætning om 20 pct. højere energieffektivitet i 2020 nås. De nye initiativer og ændrede regler har til formål at fjerne hindringer på energimarkedene og rette nogle af de markedsfejl, som hindrer en effektiv forsyning med og anvendelse af energi. Direktivet skal desuden bane vejen for yderligere forbedringer af energieffektiviteten efter 2020.

Direktivet erstatter og ophæver Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2004/8/EF om fremme af kraftvarmeproduktion på grundlag af en efterspørgsel efter nyttevarme på det indre energimarked (kraftvarmedirektivet) og direktiv nr. 2006/32/EF om energieffektivitet i slutanvendelse og om energitjenester (energiservicedirektivet). Disse direktiver har efter Kommissionens opfattelse ikke leveret de forventede resultater.

Dele af kraftvarmedirektivet er overført uændret til energieffektivitetsdirektivet. Det drejer sig om definitionen på højeffektiv kraftvarme, metoden til beregning af effektiviteten i en kraftvarmeproduktionsproces og bestemmelser om udstedelse af oprindelsesgarantier for højeffektiv kraftvarmeproduktion. Energieffektivitetsdirektivets artikel 14 indebærer dog også en betragtelig udvidelse af kravene i kraftvarmedirektivet. Efter kraftvarmedirektivet skulle medlemsstaterne udarbejde et overslag over teknisk og økonomisk potentiale for højeffektiv kraftvarme uden nærmere angivne formkrav. Efter energieffektivitetsdirektivet skal medlemsstaterne udarbejde en såkaldt "omfattende vurdering" af det nationale potentiale for at anvende højeffektiv kraftvarmeproduktion, industriel overskudsvarme samt effektiv fjernvarme og fjernkøling. Vurderingen skal følge en metode, der også omfatter anvisninger i, hvordan der gennemføres samfundsøkonomiske cost-benefit-analyser. Endvidere kræver energieffektivitetsdirektivet indførelse af en godkendelsesprocedure for visse virksomheder med overskudspotentiale, som i dag ikke er underlagt krav herom efter EU-retten. Kravet skal blandt andet sikre, at disse virksomheder udarbejder cost-benefit-analyser for udnyttelse af overskudsvarme.

Energieffektivitetsdirektivet viderefører mange af de mål og virkemidler, som var en del af energiservicedirektivet. Energiservicedirektivet fokuserede på slutforbrug, mens energieffektivitetsdirektivet har fokus på at inddrage hele kæden fra produktion til distribution. Helt overordnet medfører energieffektivitetsdirektivet en generel stramning og skærpelse af krav til energieffektivisering.

Det nationale vejledende mål i energiservicedirektivet var at nå 9 pct. energibesparelser i 2016. Denne målsætning bliver skærpet i energieffektivitetsdirektivet med et mål om at nå EU's energieffektivitetsmål på 20 pct. i 2020.

Energieffektivitetsdirektivet viderefører energiservicedirektivets bestemmelser om energibesparelser i staten, dog med skærpede krav til, hvor stor en andel af den offentlige bygningsmasse der kræver energireovering. Endvidere medfører energieffektivitetsdirektivet, at energiselskabernes energispareforpligtelse bliver skærpet med krav om, at medlemsstaterne udarbejder en forpligtende ordning for energiselskaberne. Denne ordning var ikke et krav i det tidligere energiservicedirektiv. Derudover videreføres energiservicedirektivets fokus på informationsindsatsen. En yderligere skærpelse, som følger af energieffektivitetsdirektivet og er en del af baggrunden for dette lovforslag, er obligatorisk krav om

energisynd på store virksomheder. Det var frivilligt i energiservicedirektivet.

Energieffektivitetsdirektivet skal sikre energieffektiviseringer i alle led. Det vil sige såvel i husholdninger og virksomheder som i energiproduktionen og distributionsleddet. Alle lande skal fastsætte et nationalt vejledende mål for energieffektiviteten og årligt rapportere energiforbruget til Kommissionen. Danmarks vejledende mål er et absolut mål for primært energiforbrug i 2020 på 744,4 PJ. Der er tale om en reduktion i 2020 af det primære energiforbrug med 12,6 pct. i forhold til 2006.

Hovedelementerne i energieffektivitetsdirektivet er følgende:

Energieffektivisering af statslige bygninger: I henhold til direktivet skal medlemsstaterne sikre, at 3 pct. af det samlede etageareal i bygninger, der ejes og benyttes af staten, energirenoveres hvert år. Alternativt kan medlemsstaterne tage andre foranstaltninger i anvendelse, som sikrer tilsvarende energibesparelser i de statslige bygninger.

Energieffektive indkøb i den offentlige sektor: Medlemsstaterne skal sikre, at statslige institutioner ved større indkøb alene køber produkter, services og bygninger med en høj energieffektivitet.

Energispareforpligtelser for energiselskaberne: Alle medlemsstater skal indføre en ordning for en energispareforpligtelse for enten energidistributørerne eller energileverandørerne i detaljedd. Ordningen skal gælde for perioden 2014-2020 og svare til opnåelse af nye årlige besparelser på 1,5 pct. af energisalget til kunderne. Energi anvendt til transport kan undtages. Som alternativ til energispareforpligtelser for enten energidistributører eller energileverandører kan medlemsstaterne indføre andre politikker og virkemidler, hvis disse har en tilsvarende effekt.

Energisynd og energiledelsessystemer: Medlemsstaterne skal arbejde for, at alle slutkunder får mulighed for at få udført et energisynd af høj kvalitet. Store virksomheder skal have foretaget et uafhængigt energisynd mindst hvert fjerde år.

Måling af energiforbrug og informativ fakturering: Medlemsstaterne skal sikre, at slutkunder som hovedregel udstyres med individuelle målere, og der er en række bestemmelser, som skal opfyldes, når der installeres intelligente målere. Endelig er der en række bestemmelser om afregning af forbruget og om forbrugernes adgang til information om forbruget.

Energieffektiv opvarmning og køling: Medlemsstaterne skal foretage en omfattende vurdering af mulighederne for at anvende højeffektiv kraftvarmeproduktion og effektiv fjernvarme og fjernkøling. Vurderingen skal baseres på cost-benefit-analyser af de relevante alternativer. Medlemsstaterne skal vedtage politikker, som tilskynder til, at man lokalt og regionalt udnytter de rentable muligheder. Ved etablering eller renovering af termiske energianlæg eller store in-

dustrielle installationer skal overskudsvarme som udgangspunkt udnyttes, hvis det er omkostningseffektivt.

Energitransmission og distribution: Medlemsstaterne skal sikre, at de nationale energitilsynsmyndigheder tager behørigt hensyn til energieffektiviteten i deres beslutninger om driften af el- og gasinfrastrukturen.

Certificeringsordninger: Medlemsstaterne skal med henblik på at nå et højt niveau af teknisk kompetence, objektivitet og pålidelighed, sikre, at der findes attesteringsordninger eller tilsvarende kvalifikationsordninger for leverandører af energitjenester og energisynd m.v.

Information og uddannelse: Medlemsstaterne skal blandt andet sikre, at oplysninger om virkemidler til fremme af energieffektivisering og om økonomiske og juridiske rammer er gennemsigtige og udbredes til alle relevante markedsaktører, herunder forbrugere og håndværkere m.v.

Fremme af energitjenester: Medlemsstaterne skal fremme markedet for energitjenester og små og mellemstore virksomheders adgang hertil blandt andet gennem information, en liste over energitjenesteleverandører, standardkontrakter, fremme af udbredelsen af frivillige kvalitetsmærker og formidling af oplysninger om finansieringsinstrumenter m.v.

1.3.1.2. Tidsfrister for gennemførelse

Energieffektivitetsdirektivet trådte i kraft den 4. december 2012. I henhold til artikel 28 i direktivet skal Danmark senest den 5. juni 2014 have vedtaget og offentliggjort de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivet. Andre bestemmelser om tidsfrister af relevans for dette lovforslag henholder sig til artikel 14, stk. 6, hvoraf det fremgår, at medlemsstaterne senest den 31. december 2013 skulle underrette Kommissionen om eventuelle dispensationer fra kravet om udarbejdelse af cost-benefit-analyser, jf. artikel 14, stk. 5. Kommissionen skal desuden underrettes om eventuelle senere ændringer. Efter artikel 8, stk. 4, skal medlemsstaterne desuden sikre, at store virksomheder får gennemført det første energisynd senest den 5. december 2015 og derefter som minimum hvert fjerde år beregnet fra datoen for det foregående energisynd.

1.3.1.3. Relevante lovgivninger m.v.

Energieffektivitetsdirektivets krav om energisynd (artikel 8), fremme af effektivitet under opvarmning og køling (artikel 14) og certificeringsordninger (artikel 16) gennemføres i dansk lovgivning via dette lovforslag og bekendtgørelser, der udstedes i medfør af loven.

De dele af direktivet, der vedrører renovering af offentlige bygninger (artikel 5) og offentlige indkøb (artikel 6), gennemføres i dansk ret via ændring af cirkulære om energieffektivisering i statens institutioner. Et ændret cirkulære forventes medio 2014. Energieffektivitetsdirektivets artikler 9-11 om måling af energiforbrug, faktureringsoplysninger og omkostninger for adgang til oplysninger gennemføres via

gældende lovgivning og ændring af bekendtgørelse nr. 891 af 9. oktober 1996 om individuel måling af el, gas, vand og varme. Ændring af denne bekendtgørelse forventes medio 2014. Energispareforpligtelsen efter direktivet (artikel 7) gennemføres via aftale af 13. november 2012 om Energiselskabernes energispareindsats og bekendtgørelse nr. 1452 af 16. december 2013 om energibesparelser i net- og distributionsvirksomheder. De øvrige krav i energieffektivitetsdirektivet kræver ikke umiddelbart regelændringer. Det drejer sig om renovering af bygninger (artikel 4), energitransmission og distribution (artikel 15), information og uddannelse (artikel 17) og fremme af energitjenester (artikel 19).

1.3.1.4. Gældende retstilstand og behov for lovændringer inden for lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om varmforsyning og lov om kommunal fjernkøling m.v.

Da virksomheders gennemførelse af energisyn eller energiledelsessystemer hidtil er sket på frivillig basis, har der ikke været lovkrav om energisyn for store virksomheder. I den forbindelse skal dog bemærkes, at lov om fremme af energibesparelser i bygninger (lovbekendtgørelse nr. 636 af 19. juni 2012) og regler udstedt i medfør heraf indeholder regler om pligt til energimærkning af visse erhvervsbygninger (handel og service). Reglerne om energimærkning er en udmøntning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne. Kommissionen har udtalt, at et gyldigt energimærke kan opfylde en del af kravet om energisyn.

Gældende ret omfatter et krav om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg. Som led heri skal der udarbejdes samfundsøkonomiske vurderinger og analyser. Kommunale fjernkølingsanlæg skal ligeledes projektgodkendes, dog uden at der gælder et krav om god samfundsøkonomi. Elforsyningsvirksomheder er underlagt et krav om tilladelse ved etablering og væsentlige ændringer. Ikke alle projekter for anlæg omfattet af energieffektivitetsdirektivets artikel 14 er i dag godkendelsespligtige eller underlagt krav om udarbejdelse af cost-benefit-analyse.

Den gældende ret indeholder barrierer for anvendelse af varmepumper til kombineret produktion af varme og køling, blandt andet fordi der i dag kræves selskabsmæssig adskillelse af varme- og kølingsaktiviteter. Anvendelse af en varmepumpe til kombineret produktion af varme og køling kan have samfundsøkonomiske fordele i forhold til produktion af køling uden varmeudnyttelse.

1.3.1.5. Krav der går videre end energieffektivitetsdirektivets krav

Dette lovforslaget indeholder ikke nye krav eller forslag, der går videre end energieffektivitetsdirektivets krav i artikel 8, 14 og 16.

Den gældende regulering til godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, som bliver opretholdt,

kan til en vis grad betragtes som en strengere foranstaltning end direktivets krav om udnyttelse af overskudsvarme.

Cost-benefit-analysen efter energieffektivitetsdirektivet skal udarbejdes i overensstemmelse med direktivets bilag IX, del 2. Den måde, som et projekts resultat skal beregnes på efter direktivet, svarer i høj grad til den måde et projekts samfundsøkonomiske værdi efter lov om varmforsyning beregnes på. Forskellen er, at der i cost-benefit-analysen efter direktivet tages hensyn til selskabsøkonomien. Det vil sige, at der udover en samfundsøkonomisk analyse også skal foretages en finansiel analyse, der viser faktiske pengestrømme (investerings- og driftsbesparelser m.v.) som følge af gennemførelse af projektet. Et projekt opnår et cost-benefit-overskud, hvis summen af tilbagediskonterende fordele i den samfundsøkonomiske og finansielle analyse overstiger summen af tilbagediskonterede omkostninger.

Cost-benefit-analysen skal vise, om det er fornuftigt at udnytte overskudsvarme. Hvis analysen udviser et cost-benefit-overskud herfor, kan projektet som udgangspunkt kun godkendes, under forudsætning af, at overskudsvarmen udnyttes. Herved tages der således også hensyn til de selskabsøkonomiske omkostninger ved udnyttelse af overskudsvarme. I forhold til direktivets artikel 14, stk. 8, betyder dette, at en virksomhed ikke kan blive forpligtet til at udnytte overskudsvarme, hvis de samfundsøkonomiske og selskabsøkonomiske omkostninger ved at udnytte overskudsvarme samlet set er større end indtægterne.

Den gældende regulering for kollektive varmforsyningsanlæg er udformet til at fremme samproduktion af varme og elektricitet i overensstemmelse med varmforsyningslovens formålsbestemmelse. Hvis et planlagt anlæg skal have en varmekapacitet over 1 MW, skal anlægget som udgangspunkt indrettes som kraft-varme-anlæg, medmindre det er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt at etablere et rent varmeproducerende anlæg. Den gældende regulering indeholder således et direkte krav om udnyttelse af overskudsvarme fra elproduktion for kollektive varmforsyningsanlæg.

Desuden er godkendelse af kollektive varmforsyningsanlæg underlagt et samfundsøkonomisk krav. I forhold til kollektive varmforsyningsanlæg kræver den gældende regulering, at der udarbejdes forskellige vurderinger til brug for myndighedens vurdering af projektet. Der skal blandt andet udarbejdes brugerøkonomiske, samfundsøkonomiske og selskabsøkonomiske vurderinger af projektet. Der indgår således både samfundsøkonomiske og selskabsøkonomiske vurderinger i projektbehandlingen, ligesom ved en cost-benefit-analyse. Desuden må det antages, at en selskabsøkonomisk vurdering går forud for den samfundsøkonomiske vurdering. Hvis et projekt selskabsøkonomisk set ikke kan betale sig, vil det ikke blive forelagt til godkendelse.

Derudover skal der udarbejdes en samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier. Efter den gældende regulering for kollektive varmforsyningsanlæg kan et projekt for ny-

etablering eller væsentlig ændring af anlæg kun godkendes, hvis projektet er det samfundsøkonomisk bedste projekt sammenlignet med mulige alternativer. I denne fase af projektbehandlingen tages der ikke hensyn til selskabsøkonomien, men kun til samfundsøkonomien. Hvis udnyttelse af overskudsvarme er samfundsøkonomisk bedst, kan kommunalbestyrelsen kun godkende dette projekt og ikke et andet projekt, hvor overskudsvarmen ikke udnyttes. Det er i så fald ikke af betydning, hvilke selskabsøkonomiske omkostninger der er forbundet med at indrette projektet til at udnytte overskudsvarme. Derfor kan det gældende samfundsøkonomiske krav for projektdokumentation af kollektive varmforsyningsanlæg betragtes som en strengere foranstaltning i forhold til forpligtelsen til at udnytte overskudsvarme efter artikel 14, stk. 8, som tager udgangspunkt i cost-benefit-analysen.

Hertil kan der bemærkes følgende. For det første adskiller kollektive varmforsyningsanlæg sig fra de øvrige anlæg, der er omfattet af energieffektivitetsdirektivets artikel 14, stk. 5 (kraftværker, industrianlæg og fjernkølingsanlæg), idet de bliver etableret med varmforsyning som hovedformål. Det er således ikke et spørgsmål, om der skal leveres fjernvarme, som det kan være i forhold til anlæg, der bliver etableret til andre formål, såsom elproduktion (kraftværker), procesformål (industrianlæg) eller køling (jernkølingsanlæg). I forhold til artikel 14, stk. 8, vil der derfor typisk ikke være tale om, at kollektive varmforsyningsanlæg, f.eks. de små kraft-varme-anlæg, skal forpligtes til at udnytte overskudsvarme fra elproduktionen, idet varmforsyning er deres hovedformål. Derimod vil der i projekter for kraftværker, industrianlæg og fjernkølingsanlæg kunne være interesse i at gennemføre projektet uden, at der leveres overskudsvarme til fjernvarmenettet.

For det andet er kollektive varmforsyningsanlæg underlagt varmforsyningslovens prisregulering. Der må kun indregnes nødvendige omkostninger i varmeprisen. Kollektive varmforsyningsanlæg må ikke drives med fortjeneste for øje. Ved varmeplanlægning er selskabsøkonomien og brugerøkonomien derfor vigtige som udgangspunkt for planlægningen. Det skal være økonomisk interessant for forbrugere at skifte til den kollektive forsyning. En god selskabsøkonomi eller brugerøkonomi er således en forudsætning for projektets gennemførelse, men under denne forudsætning lægger den gældende regulering op til, at der findes og godkendes den samfundsøkonomisk bedste forsyning af området.

Fordi kollektive varmforsyningsanlæg har varmforsyning som hovedformål og er underlagt hvile i sig selv-princippet, er det i forhold til disse anlæg mindre relevant at tage hensyn til selskabsøkonomien, hvis man skal vurdere, om projektet bør indrettes til at udnytte overskudsvarme, end det er i forhold til anlæg, som drives med fortjeneste for øje og ikke har varmforsyning som hovedformål.

For det tredje er bestemmelserne om god samfundsøkonomi og samproduktion af el og varme grundlæggende principper i den danske varmforsyningslovgivning. Begge principper

er fastlagt i varmforsyningslovens formålsbestemmelse. Godkendelsesproceduren med et samfundsøkonomisk krav har været gældende siden 1979, da den første lov om varmforsyning trådte i kraft. Danske kollektive varmforsyningsanlæg har således været vant til at levere deres ydelser i overensstemmelse med dette krav, også hvor virksomheder i andre medlemsstater ikke nødvendigvis var underlagt tilsvarende krav. Dertil kommer, at kollektive varmforsyningsanlægs levering ofte er begrænset til det lokale område. På grund af varmetabet kan varmt vand eller damp ikke leveres over større afstande, i modsætning til el og gas. Energieffektivitetsdirektivets krav vedrørende effektivitet under opvarmning og køling er i høj grad bygget på den danske model. Gennemførelse af direktivet i EU vil medføre, at der indføres en lignende procedure i de andre EU-medlemsstater.

Energieffektivitetsdirektivet indeholder minimumskrav og er derfor ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder strengere foranstaltninger.

Det vurderes på denne baggrund, at der ikke er noget til hinder for at opretholde det gældende generelle kraftvarmekrav og det samfundsøkonomiske krav for godkendelse af kollektive varmforsyningsanlæg.

1.3.2. Kombineret produktion af varme og køling

Lovforslaget udvider definitionen af begrebet »kollektivt varmforsyningsanlæg« således, at det også omfatter varmepumper til kombineret produktion af varme og køling. Dette muliggør, at såvel kommunale som ikkekommunale varmforsyningsvirksomheder kan eje, etablere og drive denne type af anlæg, der kan have synergigevinster i forhold til andre teknikker til at producere køling. De gældende regler forhindrer anvendelse af varmepumper til kombineret produktion af fjernvarme og fjernkøling.

1.4. Hovedlinjerne i lovforbereðelsen

Lovforslaget følger op på EU's vedtagne målsætninger om energibesparelser i det primære energiforbrug på 20 pct. i 2020 målt i forhold til et referencescenarium. Målsætningen er en del af Kommissionens 2020 strategi for smart, bæredygtig og inklusiv vækst samt strategien for et resourceeffektivt Europa.

Store virksomheder, der har haft en aftale om energieffektivisering med Energistyrelsen, vil umiddelbart opfylde kravet om, at skulle foretage et energisyn. Disse virksomheder har benyttet ISO 50001 (den internationale standard for energiledelse), hvorved direktivets krav om obligatorisk energisyn er opfyldt forudsat, at virksomheden har bibeholdt et certificeret energiledelsessystem.

Den del af lovforslaget, der har til formål at øge udnyttelse af overskudsvarme, harmonerer desuden med intentionen i vækstaftalen af foråret 2013 om fremme af udnyttelse af overskudsvarme i industrien. Virkemidlet i direktivet er obligatoriske krav om cost-benefit-analyser ved nyetablering

og omfattende renovering af anlæg med et vist overskudsvarmepotentiale, såsom kraftværker, industrivirksomheder og fjernkølingsanlæg med indfyret termisk effekt på over 20 MW.

Varmeforsyningsvirksomheders muligheder for at drive varmepumper til kombineret produktion af varme og køling er blevet drøftet mellem Energistyrelsen og Økonomi- og Indenrigsministeriet. Desuden har der været drøftelser med Sekretariatet for Energitilsynet. Konklusionen er, at det er hensigtsmæssigt, at både kommunale og ikkekommunale varmforsyningsvirksomheder får mulighed for at anvende disse anlæg.

2. Hovedpunkter i lovforslaget

2.1. Energisyn og energiledelsessystemer

2.1.1. Gældende ret

Der er ikke i gældende lovgivning krav om, at store virksomheder skal få foretaget et energisyn. Det er derfor nødvendigt at fastsætte regler herom for at sikre, at Danmark lever op til energieffektivitetsdirektivets krav om, at store virksomheder får foretaget et energisyn minimum hvert fjerde år. Lov om fremme af energibesparelser i bygninger indeholder dog regler om pligt til energimærkning. Pligten gælder også for visse erhvervsbygninger (handel og service). En energimærkning kan udgøre en del af et energisyn.

2.1.2. Forslagets nærmere udformning

I energieffektivitetsdirektivets artikel 8, stk. 4, er der krav om, at alle store virksomheder og institutioner (herefter benævnt store virksomheder), som udøver økonomisk aktivitet på et marked skal have foretaget et energisyn minimum hvert fjerde år. Enhver virksomhed, der udbyder varer og tjenesteydelser på et givent marked, er en økonomisk virksomhed. Det første energisyn skal være foretaget senest den 5. december 2015.

Kravet om energisyn gælder for store virksomheder, som ikke er omfattet af Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om en definition af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder. Store virksomheder er derfor virksomheder, der ikke er omfattet af denne definition. Kommissionen har præciseret, at henstillingen skal forstås således, at store virksomheder er virksomheder med mindst 250 ansatte og med en årlig omsætning på mere end 50 millioner euro eller en årlig balance på mere end 43 millioner euro. Det ventes, at ca. 500 danske virksomheder vil blive omfattet af kravet. Der er dog usikkerheder forbundet med dette antal, og det faktiske antal kan afvige væsentligt.

Et energisyn er en systematisk fremgangsmåde, der har til formål at opnå tilstrækkelig viden om den eksisterende energiforbrugsprofil for en eller flere bygninger, eller for en industri- eller handelsvirksomheds drift eller anlæg. Direktivet stiller endvidere krav om, at energisynet skal omfatte transport. Energisynet skal herudover identificere og kvantificere

omkostningseffektive energisparemuligheder og aflægge rapport om resultaterne. Direktivet har i bilag VI fastsat nærmere minimumskriterier for kravene til energisynet.

Virksomheder, som har et certificeret energiledelsessystem i overensstemmelse med de relevante internationale standarder, vil være undtaget fra kravet om energisyn, hvis det pågældende ledelsessystem omfatter minimumskriterierne i direktivets bilag VI. De eksisterende internationale og europæiske standarder, såsom ISO 50001 om energiledelse og EN 16247-1 om energisyn, vurderes at leve op til minimumskravene. Disse standarder bliver anvendt af en række virksomheder på frivillig basis i forvejen. Blandt andet er ISO 50001 blevet anvendt af en række virksomheder, der har indgået en aftale om energieffektivisering med Energistyrelsen.

Energisyn vil skabe et grundlag for, at virksomhederne får indsigt i de mest rentable energibesparelser. Hertil kommer, at energisyn skaber mulighed for synergi med energiselskabernes spareindsats. Virksomhederne vil på baggrund af de anbefalinger, som energisynene medfører, få et godt grundlag for at forhandle og forsøge at sælge besparelsen til energiselskaberne og derigennem få (delvis) betalt gennemførelse af anbefalingerne. Herved bliver transaktionsomkostningerne for den enkelte virksomhed mindsket. Det vil i den forbindelse blive tilstræbt at sikre en kobling mellem de foretagne energisyn og den eksisterende aftale om energiselskabernes spareindsats således, at virksomheden med udgangspunkt i det foretagne energisyn kan gå i en direkte dialog med et energiselskab om salg af energibesparelsen. Det vil i givet fald gøre sidstnævnte ordning mere omkostningseffektiv og øge omfanget af faktiske energieffektiviseringer.

Lovforslaget indeholder det overordnede krav til energisynet og virksomhedernes pligt til at rapportere resultaterne af de foretagne energisyn. Det foreslås, at klima-, energi- og bygningsministeren får en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler vedrørende blandt andet de tekniske krav til energisynet og kvalifikationskrav til de eksperter, der skal udføre energisynet.

Det forventes, at Energistyrelsen vil få delegeret ministerens kompetence til at administrere og kontrollere ordningen. Ifølge direktivet skal energisyn udføres på en uafhængig måde af kvalificerede eller akkrediterede eksperter. Det vurderes derfor ikke nødvendigt at foretage en omfattende kontrol af ordningen.

Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse i loven om bøde, hvis en virksomhed undlader at efterkomme et påbud om gennemførelse af energisyn.

Endelig foreslås der indsat en fodnote til titlen til lov om fremme af energibesparelser i bygninger, idet en energimærkning efter denne lov kan opfylde en del af kravet om energisyn efter direktivet.

2.2. Energieffektiv opvarmning og køling

2.2.1. Gældende ret

Kollektive varmforsyningsanlæg og kraft-varme-anlæg med en eleffekt på over 25 MW er efter gældende ret underlagt krav om henholdsvis godkendelse efter lov om varmforsyning og tilladelse efter lov om elforsyning.

Projekter for kollektive varmforsyningsanlæg skal godkendes af kommunalbestyrelsen efter regler fastsat af klima-, energi- og bygningsministeren. Kommunalbestyrelsen kan efter disse regler kun godkende projektet, hvis det ud fra en konkret vurdering er det samfundsøkonomisk mest fornuftige projekt. Bortset fra det samfundsøkonomiske krav gælder der specifikke regler for produktionsform, brændsler og blokvarmecentraler. En ansøgning om projektgodkendelse skal blandt andet ledsages af samfunds- og selskabsøkonomiske vurderinger og en samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier. Vurderingerne og analysen skal foretages på grundlag af Energistyrelsens vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet og styrelsens beregningsforudsætninger.

Ved kollektive varmforsyningsanlæg forstås i overensstemmelse med § 2 i lov om varmforsyning en virksomhed, der driver anlæg med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand. Omfattet er følgende anlæg: Anlæg til produktion og fremføring af andre gasarter end naturgas (f.eks. biogas- og brintanlæg), anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp (fjernvarmetransmissions- og distributionsnet), varmeproduktionsanlæg, herunder kraft-varme-anlæg med en eleffekt op til 25 MW, og blokvarmecentraler, der forsyner en lukket kreds eller et forudbestemt antal brugere.

Etablering af nye og væsentlige ændringer af eksisterende elproduktionsanlæg, herunder kraft-varme-anlæg med en eleffekt på over 25 MW, kan efter lov om elforsyning kun foretages efter forudgående tilladelse fra klima-, energi- og bygningsministeren. Opgaven er delegeret til Energistyrelsen og udføres efter regler fastsat i medfør af § 11, stk. 3, i lov om elforsyning. Kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder, som er godkendt efter lov om varmforsyning, er undtaget fra kravet om tilladelse efter lov om elforsyning. Tilladelse kan meddeles, hvis grænseværdier for udledning af CO₂, CH₄ og N₂O er overholdt. En vurdering af projektet baseret på en cost-benefit-analyse indgår ikke i tilladelsesproceduren for kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW.

2.2.2 Forslagets nærmere udformning

Formålet med kravet i energieffektivitetsdirektivets artikel 14, stk. 5-8, er at fremme effektivitet under opvarmning og køling. Gennemførelse af direktivets krav vil medføre, at det ved etablering eller omfattende renovering af visse energiproducerende anlæg skal undersøges om det er omkostningseffektivt og fordelagtigt at udnytte overskudsvarme.

Efter artikel 14, stk. 5, skal medlemsstaterne sikre, at visse virksomheder, som har et potentiale for at kunne levere eller anvende overskudsvarme, gennemfører en cost-benefit-analyse ved etablering eller omfattende renovering. Artikel 14, stk. 6, muliggør, at anlæg i visse tilfælde kan fritages fra kravet i stk. 5. Medlemsstaterne skal efter artikel 14, stk. 7, vedtage tilladelseskriterier, som sikrer overholdelse af kravet i stk. 5 og tager hensyn til resultatet af cost-benefit-analysen. Projekterne vil efter artikel 14, stk. 8, som udgangspunkt kun skulle kunne få tilladelse, hvis de muligheder, der efter cost-benefit-analysen har større fordele end omkostninger, gennemføres. Det er muligt at undtage anlæg herfra, hvis det af retlige, ejendomsretlige eller finansielle grunde er strengt nødvendigt.

Direktivets krav skal gælde for kraftværker, industrianlæg samt fjernvarme- og fjernkølingsnet, når disse etableres eller skal undergå en omfattende renovering. Energiproduktionsanlæg, der planlægges opført i tilknytning til et fjernvarme- eller kølingsnet, er også omfattet. Kravene gælder kun for anlæg med en indfyret termisk effekt på over 20 MW.

Energieffektivitetsdirektivets krav er for en stor del allerede gældende ret. Kollektive varmforsyningsanlæg (kraft-varme-anlæg med en eleffekt op til 25 MW, varmeproduktionsanlæg og fjernvarmenet) skal allerede i dag projektgodkendes og som led heri skal der udarbejdes samfundsøkonomiske vurderinger og analyser. De gældende regler for projektgodkendelse af kollektive varmforsyningsanlæg bliver opretholdt. Der henvises til afsnit 1.3.1.5.

Dette lovforslag vil bygge videre på de gældende regler og kun udvide dem for så vidt det er nødvendigt til gennemførelse af energieffektivitetsdirektivets krav. Lovforslaget medfører derfor alene ændringer for industrianlæg og fjernkølingsanlæg, som i dag som regel ikke skal godkendes. Industrianlæg skal efter gældende ret få godkendt eventuel levering af overskudsvarme til fjernvarmenettet, men etablering af selve anlægget skal ikke godkendes. Med hensyn til fjernkølingsanlæg er det kun de kommunale anlæg, der skal godkendes i henhold til lov om kommunal fjernkøling, hvorved der ikke er stillet krav om udarbejdelse af en cost-benefit-analyse.

Lovforslaget ændrer lov om varmforsyning og lov om kommunal fjernkøling. I lov om elforsyning foretages konsekvensændringer. Ændringerne indebærer, at klima-, energi- og bygningsministeren får hjemmel til at godkende etablering og omfattende renovering af industrianlæg og fjernkølingsanlæg og til at fastsætte regler om godkendelse af projekter for disse anlæg. Som led i godkendelsesproceduren vil anlæggene skulle udarbejde en cost-benefit-analyse i overensstemmelse med energieffektivitetsdirektivets bilag IX, del 2. Behandling af ansøgninger om godkendelse vil blive delegeret til Energistyrelsen.

Energieffektivitetsdirektivet kræver også en ændring af de gældende regler på elområdet, hvor kraftværker med en eleffekt på over 25 MW i dag ikke skal have udarbejdet en

cost-benefit-analyse. Det kan ske uden lovændring. Behandling af ansøgninger om tilladelse er efter gældende ret delegeret til Energistyrelsen og reguleret i bekendtgørelse om betingelser og procedurer for meddelelse af tilladelse til etablering af nye elproduktionsanlæg samt væsentlige ændringer i bestående anlæg. Den gældende procedure skal udvides således, at en ansøgning om tilladelse fremover vedlægges en cost-benefit-analyse i overensstemmelse med energieffektivitetsdirektivets bilag IX, del 2, som kan indgå i Energistyrelsens afgørelse. Den gældende lov om elforsyning indeholder i § 11, stk. 3, en hjemmel for klima-, energi- og bygningsministeren til at fastsætte regler om betingelser og procedurer for meddelelse af tilladelse.

2.3. Kombineret produktion af varme og køling

2.3.1. Gældende ret

Kommuners hjemmel til at varetage varmforsyningsvirksomhed følger i dag af almindelige kommunalretlige grundsatninger om kommuners opgavevaretagelse, de såkaldte kommunalfuldmagtsregler. Det antages efter kommunalfuldmagtsreglerne, at kommuner som udgangspunkt ikke uden lovhjemmel må drive handel, håndværk, industri eller finansiel virksomhed. Det antages dog, at kommuner som en modifikation til ovennævnte udgangspunkt lovligt kan varetage forsyningsvirksomhed, herunder virksomhed omfattet af § 2 i lov om varmforsyning. Det vil sige, at kommuner har hjemmel til at eje, etablere og drive kollektive varmforsyningsanlæg.

Formålet med en kommunes varetagelse af forsyningsopgaver må ikke være at søge at opnå en økonomisk gevinst til kommunens kasse. Det er således en grundlæggende regel, at en kommune ikke uden lovhjemmel må drive virksomhed med fortjeneste for øje.

Fjernkølingsanlæg betragtes ikke i dag som kollektive varmforsyningsanlæg i henhold til § 2 i lov om varmforsyning.

Kommunale fjernkølingsanlæg er derimod reguleret i lov om kommunal fjernkøling. Kun kommuner, der ejer fjernvarmevirksomheder, har adgang til at eje, etablere og drive kølingsanlæg. Der stilles desuden blandt andet krav om, at kommuners udøvelse af fjernkølingsvirksomhed sker på kommercielle vilkår i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar, hvori der ikke må udøves andre aktiviteter end fjernkøling. Kommuner må ikke yde tilskud til eller stille lånegaranti for fjernkølingsanlæg. Under disse forudsætninger har kommunen hjemmel til at producere køling, når dette primært sker ved brug af fjernvarme, det vil sige via en absorptionsvarmepumpe, eller frikøling. Frikølingsanlægget bruges normalt som supplerende kølingskilde i vinterperioden. El-baserede kompressorer må alene anvendes i et absorptionsanlæg til at dække et spidsbelastningsbehov.

For ikkekommunale virksomheder gælder der ikke tilsvarende regler. Privat fjernkølingsvirksomhed er således i dag ikke reguleret i forsyningslovgivningen. Hvis ikkekommunale

kollektive varmforsyningsanlæg også udøver fjernkølingsvirksomhed, indebærer prisreguleringen i varmforsyningsloven efter praksis fra Energitilsynet, at fjernkølingsaktiviteter skal være selskabsmæssigt adskilt fra varmeaktiviteter.

Det er ikke udtrykkeligt reguleret i varmforsyningsloven hvilke aktiviteter, der kan udøves i samme juridiske enhed som et kollektivt varmforsyningsanlæg. Efter Energitilsynets praksis kan sideordnede aktiviteter med en nær tilknytning til varmeproduktion og levering af varmt brugsvand udøves i varmforsyningsvirksomheden på vilkår af, at der er en regnskabsmæssig adskillelse. Af hensyn til beskyttelse af forbrugerne fortolkes begrebet "nærtstående sideordnet aktivitet" i forhold til prisreguleringen indskrænkende, da der trods regnskabsmæssig adskillelse fortsat er en vis risiko for økonomisk belastning af forbrugerne ved at drive andre aktiviteter i samme juridiske enhed som det kollektive varmforsyningsanlæg. Aktiviteter, der ikke har en naturlig sammenhæng med varmeaktiviteten skal derfor efter Energitilsynets praksis udskilles i et særligt selskab.

Dette er baggrunden for, at Energitilsynet ikke har fundet det i overensstemmelse med prisreguleringen, at fjernkølingsanlæg drives i samme selskab som kollektive varmforsyningsanlæg. Energitilsynet finder således, at fjernkøling produceret ved de hidtil anvendte teknikker som ydelse ikke er tilstrækkeligt tæt og naturligt forbundet med formålet med varmeproduktion og -levering til at kunne udføres i samme juridiske enhed som varmforsyningsaktiviteten. Konsekvensen er, at fjernkøling efter varmforsyningslovens prisregulering, som er fastlagt i lovens kapitel 4, må udøves i et separat selskab.

De gældende regler forhindrer således, at køling produceres sammen med varme ved anvendelse af en varmepumpe til kombineret produktion af varme og køling. For det første vil der i så fald ofte anvendes en eldreven varmepumpe, hvilket er en teknik, som kommuner efter lov om kommunal fjernkøling kun har hjemmel til at anvende til at dække et spidsbelastningsbehov. For det andet står kravet om selskabsmæssig adskillelse, som både følger af lov om kommunal fjernkøling og varmforsyningslovens prisregulering, i vejen for, at varme og køling produceres sammen på ét fysisk anlæg.

2.3.2. Forslagets nærmere udformning

Af regeringens vækstplan for energi og klima af oktober 2013 fremgår det, at fjernkøling er et område, hvor der fremover kan være et væsentligt markedspotentiale. Derfor lægges der i vækstplanen op til, at synergierne mellem fjernvarme og fjernkøling skal undersøges og hvis hensigtsmæssigt udnyttes.

Kombineret produktion af varme og køling kan have en samfundsøkonomisk fordel i forhold til anlæg, der alene producerer køling, blandt andet fordi samme energi kan anvendes til at producere til to ydelser. Efter gældende ret kan varmforsyningsvirksomheder ikke anvende sådanne anlæg

på grund af kravet om selskabsmæssig adskillelse. Desuden vil kombineret produktion af varme og køling typisk ske ved anvendelse af en eldrevne kompressorvarmepumpe, som er et anlæg, kommunale varmeforsyningsvirksomheder kun må bruge til at dække et spidsbelastningsbehov.

Da der er tale om *varmepumper*, som kan producere både varme og køling, findes det mest hensigtsmæssigt, at disse anlæg reguleres i lov om varmeforsyning. Hvis en varmepumpe har til formål at producere varme til rumopvarmning og varmt brugsvand, vil denne varmeproduktion have samme formål end andre former for varmeproduktion omfattet af lov om varmeforsyning. Derfor bør anlægget betragtes som et kollektivt varmeforsyningsanlæg, også selv om anlægget samtidig har til formål at producere køling, især fordi der kan være synergigevinster ved at producere begge ydelser på ét anlæg. Det samme gør sig gældende for kraft-varme-anlæg, der har til formål at producere både el og varme, og som efter gældende ret betragtes som kollektive varmeforsyningsanlæg, hvis de har en eleffekt op til 25 MW.

Fordi varme og køling ved anvendelse af teknikken med en varmepumpe bliver produceret på det samme fysiske anlæg, giver det ikke mening, at de to ydelser skal være selskabsmæssigt adskilt fra hinanden, sådan som der stilles krav om i lov om kommunal fjernkøling. Hvis reguleringen af disse anlæg derimod sker i varmeforsyningsloven vil dette indebære, at kommuner vil kunne drive varmepumper til kombineret produktion af varme og køling i samme juridiske enhed.

Det foreslås på denne baggrund at ændre § 2 i lov om varmeforsyning således, at varmepumper til kombineret produktion af varme og køling fremover anses som et kollektivt varmeforsyningsanlæg reguleret af lov om varmeforsyning. Hvis køling produceres ved anvendelse af en varmepumpe, der også har til formål at producere rumvarme eller varmt brugsvand, vil prisreguleringen ikke stå i vejen for, at køling og varme udøves i samme juridiske enhed. I dette tilfælde bliver varme og køling produceret på samme fysiske anlæg og derfor vil der være en naturlig sammenhæng mellem de to ydelser, ligesom ved samproduktion af el og varme på et kraft-varme-anlæg. Ved anvendelse af en varmepumpe til kombineret produktion af varme og køling skal disse ydelser derfor som udgangspunkt kun være regnskabsmæssigt adskilt og klima-, energi- og bygningsministeren får hjemmel til at fastsætte regler herom, herunder om fordeling af omkostninger på disse anlæg.

Med hensyn til køling produceret ved anvendelse af frikøling eller en varmepumpe, der bortkøler varme eller anvender varme til andre formål end rumvarme eller varmt brugsvand, bliver kravet om selskabsmæssig adskillelse efter prisreguleringen og lov om kommunal fjernkøling opretholdt.

Kommuner har efter kommunalfuldmagtsreglerne hjemmel til at varetage forsyningsvirksomhed, hvilket blandt andet omfatter virksomhed efter § 2 i lov om varmeforsyning, som

efter lovforslaget også vil omfatte varmepumper til kombineret produktion af varme og køling.

Kommunale rene kølingsanlæg, der producerer køling ved frikøling eller ved anvendelse af varmepumper, der bortkøler varme eller anvender det til andre formål end rumopvarmning, vil fortsat være reguleret af lov om kommunal fjernkøling. Efter denne lov skal de kommunale fjernkølingsanlæg drives på kommercielle vilkår og i selvstændige selskaber med begrænset ansvar, hvori der ikke må udøves andre aktiviteter end fjernkøling.

Ikkekommunale rene kølingsanlægs selskabsform eller leveringsbetingelser vil fortsat ikke være reguleret. Hvis det imidlertid er en varmeforsyningsvirksomhed, der vil eje, etablere og drive et rent kølingsanlæg, vil dette anlæg på baggrund af Energitilsynets praksis vedrørende varmeforsyningslovens prisregulering skulle holde kølingsaktiviteten selskabsmæssigt adskilt fra varmeaktiviteten.

Rene kommunale kølingsanlæg med en indfyret effekt på 20 MW eller derunder vil skulle forelægges til projektgodkendelse hos kommunalbestyrelsen efter lov om kommunal fjernkøling. Projektgodkendelse ville skulle ske, hvis projektet fremmer en energieffektiv køling og udnytter synergieffekter med fjernvarme.

Rene kølingsanlæg med en indfyret effekt på over 20 MW vil, uanset ejerskabsforhold, skulle forelægges til projektgodkendelse hos Energistyrelsen. Projektgodkendelse i Energistyrelsen vil blandt andet blive baseret på en cost-benefit-analyse i overensstemmelse med energieffektivitetsdirektivets bilag IX, del 2, som kølingsvirksomheden skal udarbejde i forbindelse med projektgodkendelsen. Formålet hermed vil være at undersøge, om det er fordelagtigt at udnytte overskudsvarme.

Varmepumper til kombineret produktion af såvel køling som rumvarme og varmt brugsvand vil med lovforslaget fremover betragtes som kollektive varmeforsyningsanlæg, der vil skulle forelægges til projektgodkendelse hos kommunalbestyrelsen, hvor vurderingen af ansøgningen blandt andet vil ske med udgangspunkt i kriteriet om, at projektet skal være det samfundsøkonomisk bedste projekt.

Levering af varme fra kollektive varmeforsyningsanlæg, herunder varmepumper til kombineret produktion af både varme og køling, skal ske efter varmeforsyningslovens prisregulering. Varmeforsyningsloven indeholder ikke regler om priser for levering af køling. Levering af køling vil således kunne ske på markedsvilkår. Efter kommunalfuldmagtsreglerne har kommuner som regel ikke mulighed for at drive virksomhed med fortjeneste for øje. Det vil imidlertid kunne være konkurrenceforvridende, hvis kommuner leverer ydelser til en omkostningsbestemt pris på et ellers kommercielt marked. Der indgår derfor også et forslag om ændring af lov om kommunal fjernkøling, som indebærer, at kommuner skal levere køling fra varmepumper til kombineret produktion af køling og varme på kommercielle vilkår, og at der ikke

kan ydes tilskud eller stilles kommunal garanti til kølingsanlægget. Det svarer til de gældende vilkår for kommunale fjernkølingsanlæg.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

3.1. Konsekvenser som følge af reglerne om energisyn og energiledelsessystemer

Kravet om energisyn gælder for store virksomheder, herunder offentlige virksomheder, i det omfang de udfører en økonomisk aktivitet på et marked. Der ventes derfor ikke væsentlige økonomiske konsekvenser for staten, regioner eller kommuner. De administrative beføjelser, som lovforslaget giver klima-, energi- og bygningsministeren, indebærer blandt andet, at der vil skulle fastsættes regler, heriblandt om reguleringens anvendelsesområde, krav til energisyn eller ledelsessystemer og eksperterne. Desuden skal der føres tilsyn med, om virksomheder overholder de foreslåede forpligtelser i forbindelse med energisyn og energiledelsessystemer. Beføjelserne forventes delegeret til Energistyrelsen, der vil afholde administrationen af ordningen inden for egne økonomiske rammer.

3.2. Konsekvenser som følge af reglerne om energieffektiv opvarmning og køling

De fleste anlæg omfattet af energieffektivitetsdirektivets artikel 14 skal allerede efter gældende ret indhente tilladelse eller godkendelse ved etablering eller omfattende renowering. Det skønnes således, at gennemførelse af energieffektivitetsdirektivets krav vedrørende energieffektiv opvarmning og køling vil medføre begrænsede merudgifter for Energistyrelsen, som vil skulle behandle ansøgninger om godkendelse af kraftværker, industrianlæg og fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt over 20 MW. Desuden er der i lovforslaget givet bemyndigelse til, at der kan fastsættes regler om godkendelse af disse projekter.

Energieffektivitetsdirektivets artikel 14, stk. 8, indebærer, at projekterne som udgangspunkt kun kan få tilladelse eller godkendelse, hvis de muligheder, der efter cost-benefit-analysen har større fordele end omkostninger, gennemføres. Hvis udnyttelse af overskudsvarme har et positivt resultat, vil etablering af et industrianlæg eller kraftværk derfor kun kunne godkendes eller tillades, hvis overskudsvarme udnyttes. Det er et brud med den gældende retstilstand, hvor virksomheden selv kan beslutte om den vil udnytte overskudsvarmen.

Det forventes ikke, at Energistyrelsen vil få mange sager om året som følge af denne lov, men at sagsbehandlingen kan være ressourcekrævende i tilfælde, hvor en virksomhed ikke ønsker at levere overskudsvarme til rumvarmeformål og sagen udvikler sig til en klagesag for Energiklagenævnet.

Energistyrelsen er efter gældende ret den myndighed, der behandler ansøgninger om tilladelse for elproducerende virksomheder efter lov om elforsyning. Denne tilladelses-

procedure vil blive udvidet således, at en ansøgning om tilladelse skal ledsages af en cost-benefit-analyse, hvis anlægget planlægges at blive etableret som kondensværk, det vil sige uden udnyttelse af varme.

De fleste elproducerende værker i Danmark udnytter overskudsvarme fra elproduktionen. Der er i dag ca. 115 elproducerende anlæg med en indfyret effekt over 20 MW, som efter gældende ret skal indhente tilladelse efter lov om elforsyning ved væsentlige ændringer af anlægget. Kun enkelte af dem er kondensværker. I sagsbehandlingen af projekter for kondensværker skal der fremover indgå en cost-benefit-analyse efter energieffektivitetsdirektivets bilag IX, del 2. Med hensyn til kraftværker antages det således ikke, at gennemførelse af energieffektivitetsdirektivets krav vil medføre øgede udgifter for Energistyrelsen.

Desuden ændres lov om varmforsyning og lov om kommunal fjernkøling med henblik på at give klima-, energi- og bygningsministeren bemyndigelse til at godkende henholdsvis industrianlæg og fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på over 20 MW. Bemyndigelsen forventes at blive delegeret til Energistyrelsen.

For en vurdering af antallet af industrianlæg, der fremover skal projektgodkendes af Energistyrelsen, er der taget udgangspunkt i de industrivirksomheder, der er i dag er omfattet af kvotedirektivet. Heraf er der 52 virksomheder med en indfyret termisk effekt på over 20 MW. Der er ca. 20 virksomheder, der i dag allerede leverer overskudsvarme til fjernvarmenet. Der forventes ikke mange nybygninger af industrianlæg om året. Formentlig vil der årligt være tale om ca. tre nyetableringer. Der forventes dog flere renoweringsprojekter om året, som følge af ordningen for VE til proces og tilskudsordningen for biogas, i alt ca. 7-8 stykker. Samlet, det vil sige med en korrektion for overlap, skønnes det, at Energistyrelsen vil få ca. 7 til 8 ansøgninger om projektgodkendelse af industrianlæg om året.

Det forventes ikke, at der frem til 2020 vil blive etableret fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på over 20 MW. Danmark har i dag kun enkelte fjernkølingsanlæg og de er ikke af en sådan størrelse, at de vil være omfattet af kravene om godkendelse og udarbejdelse af en cost-benefit-analyse efter energieffektivitetsdirektivet.

Med hensyn til Energistyrelsens nye opgaver vedrørende godkendelse af industrianlæg med et vist potentiale for udnyttelse af overskudsvarme samt større fjernkølingsanlæg skønnes det, at lovforslaget overslagsmæssigt samlet set vil påføre Energistyrelsen et øget ressourcebehov på ca. 1,2 mio. kr. årligt, svarende til ca. 2 årsværk. I 2015 må derudover forventes yderligere 0,5 årsværk til initialopgaver til udarbejdelse af vejledningsmateriale. Merudgifterne i Energistyrelsen som følge af godkendelsesproceduren med henblik på effektiv opvarmning og køling vil blive gebyrfinansieret. Der henvises til afsnit 4.2. for en beskrivelse af konsekvenserne heraf for erhvervslivet.

Endvidere skønnes det, at lovforslaget vil medføre et begrænset øget ressourceforbrug for Energiklagenævnet, der vil blive afholdt inden for Klima-, Energi- og Bygningsministeriets eksisterende rammer.

Kommunerne forbliver varmeplanmyndighed og afgør ansøgninger om projektgodkendelse af kollektive varmeforsyningsanlæg. Dette lovforslag ændrer ikke på kommunernes opgaver efter denne lov.

3.3. Konsekvenser som følge af reglerne om kombineret produktion af varme og køling

Lovforslagets bestemmelser vedrørende udvidelse af begrebet kollektive varmeforsyningsanlæg med varmepumper til produktion af både varme og køling forventes at medføre merudgifter for Energitilsynet. Varmeproducenterne, der udover aktiviteter omfattet af varmeforsyningslovens prisregulering også producerer andre ydelser, skal foretage en omkostningsfordeling dels ved budgettering forud for det pågældende varmeår, og dels i forbindelse med priseftervisning. Det gælder f.eks. efter gældende regler for anlæg, der producerer både rumvarme og procesvarme, affaldsforbrændingsanlæg, kraft-varme-anlæg og det vil efter den foreslåede ændring af varmeforsyningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, også gælde for varmepumper til kombineret produktion af varme og køling.

Energitilsynet vil kunne afgive vejledende udtalelser om fortolkning og anvendelse af reglerne vedrørende priser, herunder om omkostningsfordelingen. I henhold til lovens § 21, stk. 4, vil Energitilsynet efterfølgende kunne gribe ind, hvis prisfastsættelsen har været i strid med prisreguleringen.

Fjernkølingsanlæg, der producerer køling ved anvendelse af en varmepumpe, hvorved der også produceres rumvarme og varmt brugsvand, eller virksomheder, der planlægger for etablering af et sådant anlæg, vil kunne henvende sig til Energitilsynet i forbindelse med omkostningsfordelingen mellem varme og køling, som efter de foreslåede regler må udøves i ét selskab. Der er i dag kun enkelte fjernkølingsanlæg i Danmark. Lovforslaget indebærer, at der bliver fjernet barrierer for etablering af anlæg til kombineret produktion af varme og køling. Det kan således forventes, at der de kommende år bliver etableret enkelte af disse anlæg. Energitilsynet vil dog også kunne få henvendelser om de økonomiske rammer for denne type af kølingsanlæg i planlægningsfasen, hvor en eventuel kølingsprojekt undersøges, men ikke nødvendigvis fører til etablering af et anlæg. Det skønnes derfor, at lovforslaget vil kunne medføre et begrænset antal ekstra sager i Sekretariatet for Energitilsynet i de kommende år. Sekretariatet for Energitilsynet har oplyst, at det kræver ca. 1 årsværk til at behandle en sag om omkostningsfordeling. Derfor vil få sager alligevel kunne medføre visse merudgifter til sagsbehandlingen i Energitilsynet.

Lovforslag muliggør, at der fastsættes generelle regler om omkostningsfordelingen mellem ydelser omfattet af varmeforsyningslovens prisregulering, og andre ydelser. Hvis den

nye § 20, stk. 3, bliver udmøntet, kunne dette lette sagsbehandlingen i Energitilsynet.

På længere sigt skønnes ressourcebehovet i Sekretariatet for Energitilsynet som følge af dette lovforslag derfor at være ca. 1 årsværk, svarende til ca. 800.000 kr., under forudsætning af, at hjemlen til at fastsætte regler om omkostningsfordeling udmøntes. Der henvises til afsnit 4.3.

Energitilsynets afgørelse om omkostningsfordeling vil kunne påklages til Energiklagenævnet. Det skønnes derfor, at lovforslaget vil kunne medføre et begrænset øget ressourceforbrug for Energiklagenævnet, der vil blive afholdt inden for Klima-, Energi- og Bygningsministeriets eksisterende rammer.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslagets krav om energisyn vil indebære, at erhvervslivet får information til at fremme energieffektivisering, som kan medføre varige besparelser. I forbindelse med energieffektivitetsdirektivets krav om energisyn kan der være tale om væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Kommissionen har dog vurderet, at omkostningerne i forbindelse med energisyn vil kunne dækkes af de hermed forventede energibesparelser hos de pågældende virksomheder.

Lovforslagets regler for at fremme udnyttelse af overskudsvarme fra kraftværker, industrianlæg og fjernkølingsanlæg vil have begrænsede erhvervsøkonomiske konsekvenser. De foreslåede regler for varmepumper til produktion af varme og køling vil formindske omkostningerne for erhvervslivet til at etablere og drive disse anlæg.

Det skønnes at gebyrfinansieringen af merudgifterne i Energistyrelsen og Energitilsynet for et standardhus med et varmeforbrug på 18,1 MWh vil betyde en forhøjelse af varmeprisen med ca. 1 kr. årligt, hvis der regnes med en ledningstab på ca. 20 pct.

Nedenfor redegøres der nærmere for de erhvervsmæssige økonomiske og administrative konsekvenser af de forskellige regler i lovforslaget.

4.1. Konsekvenser som følge af reglerne om energisyn og energiledelsessystemer

I forbindelse med forhandlingerne om energieffektivitetsdirektivet blev det vurderet, at Kommissionens forslag om obligatoriske energisyn for store virksomheder isoleret set vil medføre øgede omkostninger for erhvervslivet. Hvis energisynene giver anledning til energibesparelser i det omfang, der fremgår af Kommissionens konsekvensanalyse, vil disse besparelser kunne dække omkostningerne til energisynet. Det skal også understreges, at kravet om energisyn er et generelt krav til alle store virksomheder i EU, og udgifterne hertil vil dermed ikke være konkurrenceforvridende mellem store virksomheder inden for EU.

Det er vanskeligt at vurdere omkostningerne forbundet med gennemførelse af energisyn. Et struktureret energisyn, der følger de internationale standarder, antages med en vis usikkerhed at udgøre cirka 25 - 100 kr. per kortlagt MWh, afhængig af virksomhedens kompleksitet og energiintensitet.

Virksomheder kan undtages fra krav om energisyn, såfremt der etableres et certificeret energiledelsessystem i virksomheden. Omkostninger til et sådant certificeret energiledelsessystem forventes at beløbe sig til mellem 50.000 og 100.000 kr. per stor virksomhed per år, ligeledes afhængig af virksomhedens størrelse og kompleksitet. Herudover skal der til lægges løbende årlige vedligeholdelseskostninger. Også her er der en væsentlig usikkerhed forbundet med vurderingen. Som nævnt vurderer Kommissionen i sin konsekvensanalyse, at gennemførte energibesparelser i virksomhederne som følge af energisynene vil kunne dække omkostningerne til energisynet.

Det ventes, at ca. 500 virksomheder vil blive omfattet af kravet. Der er dog usikkerheder forbundet med dette antal, og det faktiske antal kan være større eller mindre. Antages ca. 125 virksomheder om året at skulle rapportere deres efterlevelse af kravene, og at disse fordeler sig ligeligt mellem energiledelse og energisyn, forventes det, at kravet vil medføre væsentlige, administrative byrder for erhvervslivet.

Der overvejes flere muligheder for at fremme at energisyn kan skabe bedre grundlag for energiselskabernes energisparindsats. En mulighed kunne være at gøre energisynsrapporter offentligt tilgængeligt, hvis virksomheden giver sin accept hertil. Dette vil i væsentlig grad lette transaktionsomkostningerne i forbindelse med energiselskabernes spareindsats. De energibesparelser, som virksomhederne har mulighed for at sælge til energiselskaberne ligesom den gennemførte energieffektivisering, vil give virksomheden varige og lavere driftsomkostninger.

4.2. Konsekvenser som følge af reglerne om energieffektiv opvarmning og køling

Større industrianlæg og fjernkølingsanlæg vil fremover skulle udarbejde projektforslag til brug for godkendelse af et projekt for etablering eller omfattende reovering af anlægget. Som led heri skal der udarbejdes en cost-benefit-analyse. Kraftværker skal ved ansøgning om tilladelse for etablering eller væsentlig ændring af anlægget udarbejde en cost-benefit-analyse, hvor dette i dag ikke er påkrævet.

Udarbejdelse af en cost-benefit-analyse forventes at koste en virksomhed ca. 200.000 til 300.000 kr. afhængig af, om virksomheden delvis allerede vil have gennemført lignende analyser. Kraftværker med en effekt på over 25 MW skal i dag ikke udarbejde en cost-benefit-analyse. Det vil kun være kondensværker, der fremover vil blive underlagt et sådant krav. Der er kun enkelte kondensværker i Danmark. Hvis det antages, at et eksisterende værk skal undergå en omfattende reovering hvert 20. år og i den forbindelse vil skulle udarbejde en cost-benefit-analyse, vil de årlige omkostnin-

ger forbunden hermed være ubetydelige. Med hensyn til de nye krav stillet til industrivirksomheder, kan det nævnes, at en række af industrivirksomhederne er såkaldte aftalevirksomheder. Disse virksomheder er indgået en aftale med Energistyrelsen om frivillig energieffektivisering mod at få tilskud til betaling af energispareafgiften. Disse virksomheder er i forvejen godt klædt på i forhold til den analyse, der skal gennemføres. Det samme er ca. 20 industrivirksomheder, der leverer overskudsvarme til fjernvarmenettet, hvor der i dag gælder en forpligtelse om at udarbejde en samfundsøkonomisk vurdering og analyse.

Det forventes, at der årligt vil være ca. én til to virksomheder, som skal udarbejde cost-benefit-analysen fra bunden. For dem vil indførelse af en godkendelsesprocedure med cost-benefit-analyse medføre omkostninger på ca. 300.000 kr. per ansøgning. Resten af virksomhederne vil kunne nøjes med ekstra omkostninger som følge af dette lovforslag på ca. 200.000 kr. per ansøgning. Indførelse af en godkendelsesprocedure med henblik på effektiv opvarmning og køling skønnes således at belaste erhvervslivet med i alt 1-2 mio. kr. årligt.

Lovforslaget vil medføre en forhøjelse af varmepriserne. Det skyldes, at merudgifterne for Energistyrelsen som følge af reglerne om energieffektiv opvarmning og køling vil blive gebyrfinansieret og disse gebyr vil kunne indregnes i varmepriserne. Der henvises til afsnit 3.2.

På varmeområdet har Energistyrelsen ikke opgaver, der er gebyrfinansieret. Der bliver i dag kun opkrævet gebyr til opgavevaretagelse i Energitilsynet, som er 127,97 kr. per TJ, og i Ankenævnet på Energiområdet, som er 19,25 kr. per TJ. For at kunne dække varetagelse af de nye opgaver i Energistyrelsen vil der skulle opkræves ca. 8 kr. per TJ. Dette vil ske ved næste ændring af den pågældende bekendtgørelse, som vil have virkning fra 2015.

4.3. Konsekvenser som følge af reglerne om kombineret produktion af varme og køling

Lovforslaget vil medføre en forhøjelse af varmepriserne. Det skyldes, at merudgifterne for Energitilsynet som følge af reglerne om kombineret produktion af varme og køling bliver gebyrfinansieret og disse gebyr vil kunne indregnes i varmepriserne. Der henvises til afsnit 3.3.

Gebyret til dækning af opgavevaretagelse i Energitilsynet på 127,97 kr. per TJ bliver forhøjet med ca. 5,3 kr. per TJ til 133,27 kr. per TJ. Dette vil ske ved næste ændring af den pågældende bekendtgørelse, som vil have virkning fra 2015.

Hvis hjemlen til at fastsætte regler om omkostningsfordeling til den tid ikke er udmøntet endnu, vil gebyret forhøjes til at kunne dække et øget ressourcebehov på 2 årsværk i Energitilsynet, dvs. med 10,6 kr. per TJ til 138,57 kr. per TJ. Hvis det viser sig, at det faktiske antal af sager vedrørende omkostningsfordeling på varmepumper til kombineret produktion af rumvarme og køling eller det ressourcebehov forbun-

den med behandling af disse sager er mere eller mindre end skønnet, kan gebyret justeres i efterfølgende år.

Det forventes desuden, at lovforslaget vedrørende muligheden for kombineret produktion af varme og køling vil formindske de økonomiske og administrative omkostninger for erhvervslivet, idet der ikke længere vil kræves selskabsmæssig adskillelse af varme og køling, når disse ydelser produceres på ét fysisk anlæg.

5. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget forventes at have positive effekter på miljøet. Kravet om energisyn eller energiledelsessystemer i store virksomheder vil skabe grundlag for at gennemføre foranstaltninger, der vil have positive konsekvenser for miljøet. Det forventes desuden at godkendelseskravet for visse virksomheder med et potentiale for levering af overskudsvarme og fjernkølingsanlæg vil fremme energieffektiv opvarmning og køling.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke nogen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF.

Danmark skal senest den 5. juni 2014 have vedtaget og offentliggjort de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme og gennemføre direktivet.

Energieffektivitetsdirektivets krav om energisyn (artikel 8), fremme af effektivitet under opvarmning og køling (artikel 14) samt certificeringsordninger (artikel 16) gennemføres i dansk lovgivning via dette lovforslag og bekendtgørelser, der udstedes med hjemmel i loven. Samtidig ajourføres titelnoten til lov om fremme af energibesparelser i bygninger, således at det fremgår, at den gældende lov medvirker til at gennemføre energieffektivitetsdirektivet, jf. art. 8 og bilag VI.

Udover den endelige dato for implementering indeholder energieffektivitetsdirektivet en række tidsfrister for meddelelser til Kommissionen. Relevant for dette lovforslag er artikel 14, stk. 6, hvoraf det fremgår, at medlemsstaterne senest den 31. december 2013 skulle underrette Kommissionen om eventuelle dispensationer fra kravet om udarbejdelse af cost-benefit-analyser, jf. artikel 14, stk. 5. Følgende anlæg kan blive undtaget fra kravet om udarbejdelse af en cost-benefit-analyse: spidsbelastnings- og backupanlæg til elproduktion med mindre end 1500 driftstimer, atomkraftværker og anlæg, der placeres tæt på en geologisk lagrings lokalitet, jf. direktiv 2009/31/EF. Kommissionen skal des-

uden underrettes om eventuelle senere ændringer. Efter artikel 8, stk. 4, skal medlemsstaterne desuden sikre, at store virksomheder får gennemført det første energisyn senest den 5. december 2015 og derefter som minimum hvert fjerde år beregnet fra datoen for det foregående energisyn.

De dele af direktivet, der vedrører renovering af offentlige bygninger (artikel 5) og offentlige indkøb (artikel 6), gennemføres i dansk lovgivning via ændring af cirkulære om energieffektivisering i statens institutioner. Et ændret cirkulære forventes at træde i kraft medio 2014. Energieffektivitetsdirektivets artikler 9-11 om måling af energiforbrug, faktureringsoplysninger og omkostninger ved adgang til målings- og faktureringsoplysninger gennemføres via gældende lovgivning og ændring af bekendtgørelse nr. 891 af 9. oktober 1996 om individuel måling af el, gas, vand og varme. Ændring af bekendtgørelsen forventes medio 2014. I henhold til lov om elforsyning, lov om varmforsyning og lov om naturgasforsyning har klima-, energi- og bygningsministeren hjemmel til at indgå aftale og fastsætte regler om energibesparelsesforpligtelser for energiselskaber. På den baggrund er direktivets krav om energispareforpligtelser (artikel 7) gennemført ved aftale af 13. november 2012 om Energiselskabernes energispareindsats og bekendtgørelse nr. 1452 af 16. december 2013 om energispareydelser i net- og distributionsvirksomheder. Klima-, Energi- og Bygningsministeriet vil igangsætte en gennemførelse i praksis af de øvrige strategiske forpligtelser i direktivet, herunder renovering af bygninger (artikel 4), energitransmission og distribution (artikel 15), information og uddannelse (artikel 17) og fremme af energitjenester (artikel 19).

Det kan desuden bemærkes, at den gældende regulering for kollektive varmforsyningsanlæg indeholder bestemmelser, der kan betragtes som strengere foranstaltninger end energieffektivitetsdirektivets krav om forpligtet udnyttelse af overskudsvarme. Energieffektivitetsdirektivet indeholder mindstekrav. Det vurderes, at der ikke er noget til hinder for at opretholde den gældende godkendelsesordning.

Efter energieffektivitetsdirektivets artikel 14, stk. 8, kan kraftværker, industrianlæg, fjernkølingsanlæg, varmeproducerende anlæg og fjernvarmenet med en indfyret termisk effekt på over 20 MW blive forpligtet til at udnytte overskudsvarme, hvis cost-benefit-analysen viser, at fordelene herved er større end omkostningerne. I en cost-benefit-analyse indgår både en samfundsøkonomisk og en finansiel (selskabsøkonomisk) analyse.

Efter de gældende regler for kollektive varmforsyningsanlæg (kraft-varme-anlæg med en effekt op til 25 MW, fjernvarmenet og varmeproducerende anlæg) skal overskudsvarme fra elproduktionen udnyttes, hvis et planlagt anlæg har en varmekapacitet over 1 MW. Desuden vil der indgå både samfundsøkonomiske og selskabsøkonomiske vurderinger i projektbehandlingen, men ved den endelige projektgodkendelse kan kun det samfundsøkonomisk bedste projekt godkendes.

Hertil kan bemærkes, at principperne om god samfundsøkonomi og samproduktion af el og varme er grundlæggende principper i den danske varmforsyningslovgivning, som er fastsat i varmforsyningslovens formålsbestemmelse. Desuden må det antages, at en selskabsøkonomisk vurdering går forud for den samfundsøkonomiske. Hvis et projekt for et kollektivt varmforsyningsanlæg ikke er selskabsøkonomisk eller brugerøkonomisk interessant, kan det ikke gennemføres og vil ikke blive forelagt til godkendelse. Kollektive varmforsyningsanlæg adskiller sig endeligt fra de øvrige anlæg omfattet af artikel 14, stk. 5, idet de er underlagt et hvile i sig selv-princip og har varmforsyning som hovedformål. Derfor er det i forhold til disse anlæg mindre relevant at tage hensyn til selskabsøkonomien, hvis man skal vurdere, om projektet kan indrettes til at udnytte overskudsvarme, end det er i forhold til anlæg, der drives med fortjeneste for øje og ikke har varmforsyning som hovedformål. Der henvises til afsnit 1.3.1.5.

Endelig indeholder lovforslaget af lovtekniske grunde en genindsættelse af § 43 a, stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi. Bestemmelsen indeholder elementer af statsstøtte og vil derfor først blive sat i kraft i det omfang og fra det tidspunkt, som følger af Europa-Kommissionens godkendelse efter statsstøttereglerne.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 18. november 2013 til den 9. december 2013 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Aalborg Portland A/S, Advokatrådet – Advokatsamfundet, Altinex Oil Denmark A/S, Akademisk Arkitektforening, Autoriserede Kølefirmaers Brancheforening, Ankenævnet på Energiområdet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Boligselskabernes Landsforening, Brancheforeningen for Biogas, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for Husstandsvindmøller, Branchen Forbrugerelektronik, Bureau Veritas, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BAT-kartellet), Byggecentrum, Byggeskadefonden, CO-industri, DANAK (Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond), Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Statistik, Danmarks Teknisk Universitet (DTU), Danmarks Vindmølleforening, Dansk affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Biotek, Dansk Byggeri, Dansk Center for Lys, Dansk Energi, Dansk Energibranche Forening (DE-

BRA), Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gas, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Geotermi Aps, Dansk Standard, A/S Dansk Shell, Dansk Transport og Logistik (DTL), Dansk Varefakta Nævn, Dansk Ventilation, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder (DANSKE ARK), Danske Regioner, Danske Udlejere, DANVA (Dansk Vand- og Spildvandsforening), Datatilsynet, De Grønne, DELTA Dansk Elektronik, Det Økologiske Råd, DI ITEK, DI – Organisation for erhvervslivet, DONG Energy A/S, DS Håndværk & Industri, DTU – Afdelingen for myndighedsbetjening, DTU – Afdelingen for vindenergi, Ejendomsforeningen Danmark, Energi- og olieforum.dk, Energiforbrugeren, Energiforum Danmark, Energiklagenævnet, Energitilsynet, Energitjenesten, E. ON Danmark A/S, Fagligt Fælles Forbund (3F), Finansrådet, Foreningen Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske belysningsarmaturer (FABA), Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA), Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen for Slutbrugere af Energi, Frederiksberg Kommune, Frie Elforbrugere, FSR Danske Revisorer, Greenpeace, Green Ways, GTS (Godkendt teknologisk Service), Hess ApS, HMN Naturgas I/S, Håndværksrådet, Indukraft sekretariatet c/o Dansk Industri, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Institut for produktudvikling (IPU), Intelligent Energi, IT-Branchen, Kalk og Teglværksforeningen, KE Vind A/S/HOFOR, KL (Kommunernes Landsforening), KommuneKredit, Den Kooperative arbejdsgiver- og interesseorganisation i Danmark (Kooperationen), KTO – Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Københavns Kommune, Landbrug & Fødevarer, Landsorganisationen i Danmark (LO), LCA Center, Landsbyggefond, Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller, Mærsk olie og Gas A/S, Mærsk Drilling, Naturgas Fyn, NEAS Energy A/S, NOAH Energi og Klima, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Det Norske Veritas, Realkreditforeningen, Reel Energi Oplysning (REO), Statens Byggeforskningsinstitut, Statoil A/S, Tekniq, Teknologisk Institut, Telekommunikationsindustrien, Varmepumpefabrikantforeningen, Vattenfall A/S, Vedvarende Energi, VELTEK – VVS- og El-Tekniske Leverandørers Brancheforening, Verdens Skove, Vestas Wind Systems A/S, Vindenergi Danmark, Vindmølleindustrien, WWF Verdensnaturfonden, Østkraft og Aalborg Universitet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Administration af ordningen vedr. energisyn og energiledelsessystemer og evt. merudgifter som følge af ændring af reglerne om godkendelse af kraftværker og fjernkølingsanlæg vil blive afholdt indenfor de eksisterende bevillinger. Godkendelsesordningen for industrianlæg bliver bebyrfinansieret. Forslaget

		ventes ikke at have økonomiske konsekvenser for regioner eller kommuner.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Administrationen af ordningen vedr. energisyn og energiledelsessystem indebærer, at klima-, energi- og bygningsministeren skal udarbejde regler om obligatorisk energisyn og skal føre tilsyn med overholdelse af disse regler. Ministeren vil desuden skulle fastsætte regler og behandle ansøgninger om godkendelse af projekter for større kraftværker, industrianlæg og fjernkølingsanlæg med henblik på at fremme udnyttelse af overskudsvarme fra disse anlæg. Disse beføjelser vil blive delegeret til Energistyrelsen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Kommissionen har vurderet, at omkostningerne i forbindelse med energisyn vil kunne dækkes af de hermed forventede energibesparelser hos de pågældende virksomheder. Med hensyn til kombineret produktion af varme og køling vil lovforslaget formindske erhvervslivets økonomiske omkostninger, idet kravet om selskabsmæssig adskillelse bliver ophævet.	I forbindelse med energieffektivitetsdirektivets krav om energisyn kan der være tale om væsentlige konsekvenser for erhvervslivet. Der vil være økonomiske omkostninger forbundet med udførelse af et energisyn eller med at have et energiledelsessystem. Godkendelsesordningen for virksomheder med et overskudsvarmepotentiale forventes at medføre begrænsede økonomiske konsekvenser for de pågældende virksomheder.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Der vil være mindre administrative byrder i forbindelse med udøvelse af kombineret varme- og kølingsvirksomhed, idet disse ydelser fremover vil kunne lægges i ét selskab.	Rapportering af efterlevelse af kravene om energisyn og energiledelsessystemer samt udarbejdelse af projektforslag og cost-benefit-analyser i forbindelse med godkendelsesordningen vil medføre administrative byrder for erhvervslivet.
Miljømæssige konsekvenser	Forslaget forventes at have positive, miljømæssige konsekvenser i form af energieffektiviseringer.	
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Loven gennemfører dele af EU's energieffektivitetsdirektiv (2012/27/EU). Direktivet indeholder mindstekrav. Medlemsstaterne må således vedtage strengere foranstaltninger. Lovforslaget indeholder ikke bestemmelser, der går videre end energieffektivitetsdirektivets krav. Den gældende regulering for godkendelse af kollektive varmforsyningsanlæg kan dog til en vis grad betragtes som en strengere foranstaltning, som bliver opretholdt. Godkendelse af kollektive varmforsyningsanlæg kræver god samfundsøkonomi og der tages i mindre grad hensyn til selskabsøkonomi, end energieffektivitetsdirektivet foreskriver. Fordi kollektive varmforsyningsanlæg alligevel skal levere varme og er underlagt hvile i sig selv-princippet, vurderes det, at selskabsøkonomien er mindre relevant ved vurdering af, om projektet bør indrettes til at udnytte overskudsvarme.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (lovens titel)

Der foreslås indsat en *fodnote* til lovens titel således, at det fremgår, at lov om fremme af besparelser i energiforbruget indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet på baggrund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side. 28.

Til nr. 2 (overskriften til kapitel 1)

Den foreslåede tilføjelse til *overskriften* til kapitel 1 er en konsekvens af den foreslåede § 2 a, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 4.

Til nr. 3 (§ 2, stk. 2)

Efter den gældende lovs § 2 finder loven i dag anvendelse på effektivisering og reduktion af energianvendelse i produkter, anlæg, processer og bygninger, herunder anlæg til bygningers egen forsyning med energi, og på information til forbrugerne om energibevidst adfærd.

I den gældende lovs § 2 foreslås tilføjet et nyt *stk. 2*, som udvider lovens kapitel 5 til også at gælde effektivisering og reduktion af energianvendelse til transport. Baggrunden for forslaget er, at energieffektivitetsdirektivet indeholder krav om, at energisynet også skal omfatte en repræsentativ gennemgang af energiforbrugsprofilen for blandt andet transport.

I det omfang lovens kapitel 7 om klager, oplysningspligt og straf m.v. angår bestemmelser i det foreslåede nye kapitel 5, indgår transport som en del heraf, jf. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 5.

Til nr. 4 (§ 2 a)

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 a indebærer, at klima-, energi- og bygningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Danmarks forpligtelser i henhold til EU-retten inden for det foreslåede kapitel 5. Bemyndigelsen tænkes anvendt ved mindre ændringer eller justeringer af energieffektivitetsdirektivet eller ved gennemførelse af andre retsakter i medfør af direktivet, der overvejende er af teknisk karakter, eller hvis det viser sig, at der er behov for yderligere regler for at gennemføre direktivet. Bemyndigelsen kan også tænkes anvendt i tilfælde, hvor Danmark og de øvrige EU-lande er forpligtede til at gennemføre en ændring af direktivet i national lovgivning og hvor den enkelte medlemsstat ikke overlades noget bety-

ningsfuldt skøn i forhold til gennemførelsen af indholdet af direktivet. Endelig kan bemyndigelsen anvendes, hvor ændring eller nyaffattelse af tværgående EU-retsakter, som f.eks. Kommissionens henstilling 2003/361/EF om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder, har direkte betydning for lovens område. Folketingets Europaudvalg og Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg vil få forelagt de eventuelle ændringer af EU-retten i overensstemmelse med procedurerne herfor.

Bestemmelsen vil finde anvendelse som supplement til de bemyndigelser, der indgår i loven i øvrigt.

Til nr. 5 (kapitel 5)

Der foreslås indsat et nyt *kapitel 5* i loven, som omhandler obligatoriske energisyn m.v. for store virksomheder.

§ 15

Den foreslåede pligt i § 15, *stk. 1*, til at gennemføre et energisyn eller at have et energi- eller miljøledelsessystem, jf. *stk. 2*, vil påhvile store virksomheder. § 15, *stk. 3*, uddyber hvad der forstås ved store virksomheder. Kravet om energisyn gælder for alle store virksomheder i Danmark. Det betyder blandt andet, at store udenlandske virksomheders filialer i Danmark også er omfattet af kravet om obligatorisk energisyn.

Kravet gælder store virksomheder i alle brancher, herunder transportvirksomhed, såsom skibsfart og luftfart. Kommissionen har præciseret i sin vejledning (*Vejledning vedrørende direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF Artikel 8: Energisyn og energiledelsessystemer, SWD (2013) 447 final*), herefter nævnt Kommissionens vejledning, at kravet gælder alle store virksomheder m.v., som udøver økonomisk aktivitet på et marked. Enhver virksomhed, der udbyder varer og tjenesteydelser på et marked, er en økonomisk virksomhed. Det fremgår af Kommissionens vejledning, at definitionen af store virksomheder ikke henviser til energiintensitet eller energiforbrug eller udelukker sektorer, der er omfattet af andet regulering, såsom emissionshandelssystemet.

Den foreslåede § 15, *stk. 1*, pålægger store virksomheder at få udført et energisyn på en uafhængig måde af kvalificerede eksperter samt indsende dokumentation for det foretagne energisyn. Energisynet skal foretages som minimum hvert fjerde år beregnet fra datoen for det foregående energisyn. Som det fremgår af lovforslagets § 7 skal første energisyn være gennemført senest den 5. december 2015. Energisyn, der opfylder minimumskriterierne og som er foretaget fra den 4. december 2012, hvor energieffektivitetsdirektivet trådte i kraft, tæller med i virksomhedens opfyldelse af kravet i *stk. 1*. Det betyder f.eks., at hvis en stor virksomhed fik foretaget et energisyn den 27. juni 2013, skal det næste energisyn foretages senest den 27. juni 2017.

Et energisyn er en systematisk fremgangsmåde, der har til formål at opnå tilstrækkelig viden om den eksisterende energiforbrugsprofil for en eller flere bygninger, eller for en industri- eller handelsvirksomheds drift eller anlæg. Direktivet stiller endvidere krav om, at energisynet skal omfatte transport. Energisynet skal herudover identificere og kvantificere omkostningseffektive energisparemuligheder og aflægge rapport om resultaterne. Direktivet har i bilag VI fastsat nærmere minimumskriterier for kravene til energisynet.

Minimumskriterierne til energisyn vil blive fastlagt i en bekendtgørelse, der udstedes med hjemmel i den foreslåede § 16, stk. 1, nr. 2. Omfanget af et energisyn vil afhænge af kompleksiteten af de elementer, der skal indgå i et givent energisyn. Ved energisyn i store virksomheder med meget komplekse processer vil kravene være højere og anderledes, end hvis de store virksomhed er en rådgivnings- eller kontorvirksomhed eller er inden for handel og service, hvor energiforbruget er enklere.

Energisyn skal udføres af kvalificerede eksperter. Kvalifikationskravene vil blive fastlagt i en bekendtgørelse, der udstedes med hjemmel i den foreslåede § 16, stk. 1, nr. 3.

Det fremgår af *stk. 2*, at virksomheder, som har et certificeret energi- eller miljøledelsessystem i overensstemmelse med de relevante internationale standarder, vil være undtaget fra kravet om energisyn, når det pågældende ledelsessystem omfatter minimumskriterierne i direktivets bilag VI. De eksisterende internationale og europæiske standarder, såsom ISO 50001 om energiledelse og EN 16247-1 om energisyn, vurderes i direktivet af leve op til minimumskravene. Disse standarder bliver anvendt af en række virksomheder på frivillig basis i forvejen.

I det foreslåede *stk. 3*, beskrives nærmere, hvad der forstås ved en stor virksomhed. Ifølge energieffektivitetsdirektivets artikel 8, stk. 4, skal virksomheder, der ikke er små og mellemstore virksomheder, foretage et energisyn minimum hvert 4. år. Af direktivets artikel 2, nr. 26, fremgår at små og mellemstore virksomheder skal defineres i overensstemmelse med Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder. Direktivets krav gælder således for virksomheder, der ikke falder under henstillingens definition af mikro-, små-, og mellemstore virksomheder. Kommissionen har præciseret at anbefalingen medfører, at der med store virksomheder forstås virksomheder med mindst 250 ansatte og en årlig omsætning på mere end 50 millioner euro eller en årlig balance på mere end 43 millioner euro. En virksomhed skal således have mindst 250 ansatte og opfylde mindst et af de to finansielle kriterier.

For at fastslå om kriteriet er opfyldt, skal det vurderes, om virksomheden er en uafhængig virksomhed, partnervirksomhed eller tilknyttet virksomhed. Hvis en virksomhed har over 25 pct. af kapitalen eller stemmerettighederne i en anden virksomhed, er der tale om en partnervirksomhed eller tilknyttet virksomhed for begges vedkommende. Det bety-

der, at virksomhedernes antal beskæftigede, omsætning eller balance skal lægges sammen for at afgøre, om de tilsammen udgør en stor virksomhed. Hvis en virksomhed er uafhængig, skal den kun bruge antal ansatte og de økonomiske kriterier i det senest godkendte årsregnskab for at kontrollere, om den er omfattet af loven.

Nationale arbejdsretlige regler om definitionen af lønmodtagere vil skulle lægges til grund for sammentællingen af antallet af ansatte. Dog fremgår det af henstillingen, at lærlinge og studentermedarbejder samt personer på barsels- eller forældreorlov ikke skal tælles med.

Da Kommissionens henstilling ikke er entydig, er der behov for at kunne præcisere kriterierne for, hvad der forstås ved en stor virksomhed i en bekendtgørelse.

Det foreslåede *stk. 4* vil indebære, at virksomheden skal afholde omkostningerne ved at få foretaget et energisyn eller ved at benytte og vedligeholde et certificeret energi- eller miljøledelsessystem. Udgifterne herved vil blandt andet afhænge af specifikke forhold som produktionsenhedens størrelse, kompleksitet m.v. og om der er tale om at få foretaget et energisyn eller om at benytte og vedligeholde et certificeret energi- eller miljøledelsessystem. Omkostningerne til at få udført et struktureret energisyn, der følger rammerne af den europæiske standard EN 16247-1 om energisyn eller den kommende internationale standard ISO 50002 om energisyn, skønnes typisk at udgøre i størrelsesordenen 25 - 100 kr. per kortlagt MWh, men omkostningerne afhænger som nævnt i høj grad af virksomhedens kompleksitet og energiintensitet.

§ 16

Den foreslåede § 15, stk. 3, indeholder en definition af, hvad der forstås ved en stor virksomhed. Den foreslåede § 16, *stk. 1, nr. 1*, giver klima-, energi- og bygningsministeren en bemyndigelse til at præcisere kriterierne i § 15, stk. 3.

Det vurderes mest hensigtsmæssigt at fastsætte de nærmere kriterier for, hvornår en virksomhed er "stor" i en bekendtgørelse. Som nævnt i bemærkninger til den foreslåede § 15 er Kommissionens forståelse af en stor virksomhed ikke entydig. I et vist omfang baserer en fastlæggelse sig på nationale regler. Der er derfor behov for at bemyndige ministeren til at kunne fastlægge præcise kriterier.

Kommissionen har oplyst, at udgangspunktet er, at virksomheder med 250 ansatte eller derover og en årlig omsætning på mere end 50 millioner euro eller en samlet årlig balance på mere end 43 millioner euro på verdensplan defineres som stor. Ifølge Kommissionens ovennævnte henstilling finder de nationale arbejdsretlige regler anvendelse, for så vidt angår definitionen af "lønmodtagere". Herudover er der i Kommissionens henstilling om definition af mikro-, små- og mellemstore virksomheder detaljerede definitioner om eksempelvis, hvornår tilknyttede eller partnerselskaber skal tælles med.

Endvidere foreslås det i § 16, stk. 1, nr. 2, at ministeren fastsætter nærmere regler om krav til energisyn og energi- og miljøledelsessystemer. Udgangspunktet for regelfastlæggelsen vedrørende energisyn vil være bilag VI i energieffektivitetsdirektivet. Da Kommissionen ikke i retningslinjer eller fortolkningsnotater har lagt sig endelig fast på kriterierne for energisyn, findes det mest hensigtsmæssigt at bemyndige ministeren til at fastsætte regler om de nærmere kriterier for energisyn.

Som nævnt i bemærkningerne til den foreslåede § 15, stk. 1, vil kravene til energisyn blive tilpasset forskellige situationer afhængigt af energiintensitet og -kompleksitet i den pågældende virksomhed.

Der udestår en afklaring fra Kommissionens side, om de nærmere krav til energisyn af transportvirksomheder, såsom luft- og skibsfart. Der er overvejelser om at anvende vejledninger, som er udarbejdet af den internationale maritime organisation (IMO) for skibsfart og den internationale civilluftfarts organisation (ICAO) for luftfart eller at anvende specifikke ISO standarder for transportsektoren eller elementer af disse standarder. Der er således behov for at bemyndige ministeren til at fastsætte de nærmere regler herom.

Bemyndigelsen giver også mulighed for at stille krav om, at energisynet skal vurdere den tekniske og økonomiske gennemførlighed af tilslutningen til et eksisterende eller planlagt fjernvarme- eller fjernkølenet.

Bemyndigelsen giver endvidere mulighed for at stille krav til energi- og miljøledelsessystemet, der er nævnt i den foreslåede § 15, stk. 2, om, at ledelsessystemet skal omfatte et energisyn, der lever op til kravene i direktivets bilag VI. Det fremgår af direktivet, at eksisterende internationale og europæiske standarder, såsom EN 16247-1 om energisyn og ISO 50001 om energiledelse, lever op til energieffektivitetsdirektivets krav til energisyn. Bemyndigelsen vil blive anvendt til at sikre, at andre relevante europæiske eller internationale standarder, der ønskes anvendt af en stor virksomhed som alternativ til at foretage et energisyn som nævnt i den foreslåede § 15, stk. 1, overholder kriterierne i direktivets bilag VI. F.eks. skal det sikres og kunne kontrolleres, at en virksomhed, der ønsker at anvende ISO 14001 om miljøledelsessystem i stedet for at få foretaget et energisyn i medfør af den foreslåede § 15, stk. 1, dokumenterer, at miljøledelsessystemet indeholder et energisyn i overensstemmelse med bestemmelserne i direktivets bilag VI.

Bemyndigelsen vil således blive anvendt til at sikre, at certificerede energi- og miljøledelsessystemer, som nævnt i den foreslåede § 15, stk. 2, omfatter et energisyn, der opfylder minimumskriterierne for et energisyn omfattet af § 15, stk. 1, jf. direktivets bilag VI.

Bemyndigelsen tænkes også anvendt til at tage hensyn til nye eller reviderede standarder, som danner grundlag for energisyn og -ledelse.

Direktivet pålægger medlemsstaterne at sikre, at virksomheder får foretaget et energisyn på en omkostningseffektiv måde. Dette vil kunne ske ved, at der er et tilstrækkeligt antal kvalificerede eksperter samt at sikre, at omfanget af et energisyn er tilpasset virksomhedstypen, såsom kontor og procesvirksomhed.

Ligeledes vil den foreslåede bemyndigelse i § 16, stk. 1, nr. 2, kunne anvendes til at fastsætte bagatelgrænser for omfanget af energisynet. Adgangen til at fastsætte bagatelgrænser har støtte i Kommissionens vejledning. Det fremgår heraf, at energisynet dog skal udføres på en måde, der sikrer et repræsentativt billede af virksomhedens energiforbrug.

Endvidere åbner bemyndigelsen op for at fastsætte regler om, at de elementer af energisyn, der er dækket af anden lovgivning, som varetager energibesparelshensyn, ikke skal medtages i de energisyn, der er omfattet af forslaget § 15. Eksempelvis er der i lov om fremme af energibesparelser i bygninger krav om, at bygninger med et samlet etageareal på 1.000 m² eller derover, som ejes af andre end offentlige institutioner m.v., skal have et gyldigt energimærke. Kommissionen angiver i sin vejledning, at en gyldig energimærkning af kontorbygninger kan lægges til grund i forbindelse med et energisyn, for så vidt angår de elementer, der er omfattet af energimærket. Der er derfor behov for at bemyndige ministeren til at kunne fastlægge nærmere regler herom; for eksempel om, hvorvidt energimærkningen af bygninger vil kunne erstatte et energisyn i kontorvirksomhed.

Endelig tænkes bemyndigelsen anvendt til at stille krav til store virksomheders dokumentation af overholdelse af den foreslåede § 15, stk. 1 og 2. Da et energisyn kan skabe bedre grundlag for energiselskabernes energisparindsats, vil kravene til dokumentation muliggøre, at energisynsrapporten offentliggøres, hvis virksomheden giver sin accept hertil. Virksomheden har mulighed for at sælge energibesparelsen til energiselskaberne ligesom den gennemførte energieffektivisering, vil give virksomheden varige og lavere driftsomkostninger. Herudover vil en offentliggørelse lette transaktionsomkostningerne i forbindelse med energiselskabernes spareindsats.

Det foreslås i § 16, stk. 1, nr. 3, at ministeren bemyndiges til at fastsætte krav til blandt andet energisynseksperter kvalifikationer. Kravene til eksperternes kvalifikationer vil afhænge af energisynets omfang og kompleksitet. Hvis der er tale om en energiintensiv procesvirksomhed, vil der blive stillet større krav til ekspertens kvalifikationer, end hvis virksomheden f.eks. er en rådgivningsvirksomhed. I dag findes der en ordning for registrerede energisynskonsulenter, der har kvalifikationerne til at foretage energisyn i energiintensive procesvirksomheder. Vedrørende udførelse af det foreslåede obligatoriske energisyn i en energiintensiv virksomhed forventes bemyndigelsen anvendt til at stille krav til eksperter på niveau med de krav, der i dag gælder til de registrerede energisynskonsulenter. Kvalifikationskravene vil endvidere blive sammentænkt med den ordning, der gælder

for energisyn af bygninger. Med hensyn til de eksisterende internationale og europæiske standarder, såsom ISO 14001 om miljøledelse og ISO 50001 om energiledelse, vurderes det, at infrastrukturen, herunder kvalifikationskrav til eksperterne, er på plads, således at der ikke her forventes at være behov for at fastsætte yderligere regler.

Bestemmelsen vil også blive anvendt til at fastsætte nærmere bestemmelser om uafhængighed, herunder i tilfælde hvor energisynet udføres af egne eksperter, hvor den nødvendige uafhængighed vil kræve, at eksperter ikke er direkte engageret i den aktivitet, der underkastes energisyn.

Det foreslås i § 16, stk. 2, at ministeren bemyndiges til at fastsætte krav vedrørende akkrediterings- og certificeringsordninger.

Endvidere vil kravene sikre, at det nationale niveau af teknisk kompetence, objektivitet og pålidelighed er til rådighed. Dernæst muliggør bemyndigelsen, at ministeren kan fastsætte regler om en indbyrdes anerkendelse mellem medlemslandene om anerkendelse af akkrediterings- og certificeringsordninger.

§ 17

Den foreslåede § 17, stk. 1, vil indebære, at ministeren fører tilsyn med, at virksomhederne overholder kravet i den foreslåede § 15, stk. 1, om at få gennemført et energisyn, eller at virksomheden benytter og vedligeholder et certificeret ledelsessystem, som nævnt i den foreslåede § 15, stk. 2.

Store virksomheder skal indsende dokumentation til ministeren for, at de har efterlevet kravet i § 15, stk. 1 eller 2, som danner grundlag for ministerens tilsyn efter § 17, stk. 1.

Umiddelbart er der ingen oversigt over, hvilke virksomheder, der vil blive omfattet af § 15. Som led i ministerens opgaver efter loven vil der ske en orientering i dagspressen og fagblade m.v. om, at store virksomheder er forpligtet til at få foretaget et energisyn mindst hvert 4. år. Ligeledes vil der fra private bureauer kunne købes information om hvilke virksomheder, der opfylder kriterierne om at være en stor virksomhed.

I tvivlstilfælde, vil ministeren kontakte en potentielt forpligtet virksomhed med henblik på at afklare, om vedkommende virksomhed er omfattet af § 15.

Det foreslås, at det er ministeren, der i tilfælde af tvivl eller uenighed træffer afgørelse om, hvorvidt en given virksomhed er omfattet af loven. Der kan f.eks. være tilfælde, hvor der er uenighed, om en filial skal tælles med i opgørelsen over virksomhedens ansatte, eller uenigheden består i, hvilke af virksomhedens ansatte der skal indgå i vurderingen af, om virksomheden har mindst 250 medarbejdere. Definitionen af, om en virksomhed er stor, afhænger af økonomiske parametre, der kan være vanskelige at afgrænse fuldstændig. Det følger af den gældende lovs § 20, at afgørelser truffet af

ministeren kan påklages til Energiklagenævnet inden for en frist af 4 uger.

Da energisynet skal udføres af kvalificerede eksperter, som godkendes under en kvalifikationsordning, som beskrevet under § 16, stk. 1, nr. 3, vurderes det ikke, at det er nødvendigt i videre omfang at kontrollere kvaliteten af det foretagne energisyn.

Hvis virksomheden indsender dokumentation for, at den benytter og vedligeholder et certificeret ledelsessystem, kontrolleres ledelsessystemets kvalitet m.v. af en auditor, der er akkrediteret af en akkrediteringsorgan, der kan være DANAK (Det danske akkrediteringsorgan) eller tilsvarende anerkendt akkrediteringsorgan, som har undertegnet den europæiske samarbejdsorganisation for akkrediteringsorganer, EA's, multilaterale aftale om gensidig anerkendelse. Ministerens kontrol består i at sikre, at akkrediteringsorganet overvåges i henhold til gældende internationale standarder.

Hvis det i forbindelse med tilsynet efter § 17, stk. 1, viser sig, at der ikke er foretaget et energisyn eller at det foretagne energisyn ikke lever op til kravene i § 15, stk. 1, og regler udstedt i medfør af den foreslåede § 16, stk. 1, nr. 2 og 3, kan ministeren efter § 17, stk. 2, pålægge virksomheden at få foretaget et energisyn, der lever op til kravene. Tilsvarende gælder, hvis et certificeret energi- og miljøledelsessystem, som nævnt i den foreslåede § 15, stk. 2, ikke indeholder et energisyn, der lever op til kravene. Pålægget kan f.eks. anvendes, hvis det viser sig, at der er væsentlige mangler i det udførte energisyn eller at energisynet er udført af eksperter, der ikke har tilstrækkelige kvalifikationer eller den fornødne uafhængighed. Ministeren kan i forbindelse med pålægget bestemme, at energisynet skal foretages inden for en af ministeren fastsat frist. Fristen vil blive fastsat efter drøftelse med den pågældende virksomhed.

Det forventes, at klima-, energi- og bygningsministeren i vid udstrækning vil delegerer beføjelser efter loven til Energistyrelsen. Dette vil ske i medfør af den gældende lovs § 19.

Til nr. 6 (§ 21, stk.1)

Den foreslåede ændring af den gældende lovs § 21, stk. 1, vil indebære, at ministeren kan pålægge store virksomheder omfattet af den foreslåede kapitel 5 at udarbejde og meddele alle sådanne oplysninger, som er nødvendige for ministerens varetagelse af de opgaver, der er nævnt i loven, herunder til afgørelse af, om et forhold er omfattet af loven. Bestemmelsen vil blandt andet kunne bruges til at indhente oplysninger om energisyn og andre relevante oplysninger fra virksomhederne som dokumentation for, at virksomheden har levet op til lovens krav om, at den har udarbejdet energisyn eller benytter og vedligeholder et ledelsessystem, som nævnt i forslaget § 15, stk. 1 og 2. Den foreslåede ændring af § 21, stk. 1, kan for eksempel være relevant i forhold til den foreslåede nye bestemmelse i § 17. Den foreslåede ændring vil fungere som supplement til den foreslåede dokumentationspligt i § 15, stk. 1 og 2.

Til nr. 7 (§ 21, stk. 3-5)

§ 21, stk. 3, giver ministeren bemyndigelse til at kunne fastsætte nærmere regler om pligt til at anvende digital kommunikation i forbindelse med indgivelse af en række oplysninger omfattet af loven eller regler udstedt i medfør af loven.

Ved henvendelser kan ministeren stille krav om, at den pågældende oplyser en e-mailadresse, som vedkommende kan kontaktes på i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse til myndigheden. I den forbindelse kan der også pålægges den pågældende pligt til at underrette myndigheden om en eventuel ændring i e-mailadressen, inden den konkrete sag afsluttes eller henvendelsen besvares, medmindre e-mails automatisk bliver videresendt til den nye e-mailadresse.

På sigt kan det eventuelt komme på tale at udvikle andre digitale løsninger, herunder selvbetjeningsløsninger og indberetningssystemer, til brug for administration og kommunikation om forhold, som er omfattet af denne lov eller regler udstedt i medfør heraf.

I den bekendtgørelse, der vil udmønte den foreslåede bemyndigelse i stk. 3, kan der blandet andet fastsættes regler om, at myndigheden kan sende visse meddelelser, herunder afgørelser m.v. til virksomhedens digitale postkasse med de retsvirkninger, der følger af lov om Offentlig Digital Post.

Kravet om digital indberetning gælder også for eksempel for konsulenter og advokater, der indsender oplysninger m.v. på andres vegne. Bemyndigelsen vil først blive udnyttet, når der foreligger et gennemprøvet og driftssikkert system.

I bekendtgørelsen kan der fastsættes undtagelser fra pligten til at anvende digital kommunikation. Undtagelsesmuligheden kan f.eks. tænkes anvendt, hvor en virksomhed med hjemsted i udlandet af forskellige årsager ikke kan få adgang til en dansk signatur eller i det omfang, hvor virksomheden f.eks. ikke er it-parat. Retsvirkningen af at undlade at indsende oplysninger via det digitale system vil ellers være, at oplysningerne ikke kan anses for modtaget og dermed ikke kan behandles af myndigheden.

Bemyndigelsen i det foreslåede *stk. 4* kan anvendes til at fastsætte nærmere regler om anvendelse af bestemte it-systemer m.v.

I *stk. 5* fastsættes det, at digitale meddelelser anses for at være kommet frem til adressaten, når de er tilgængelige for meddelelsens adressat. Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som det er frivilligt at sende digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt. Bestemmelsen vil have betydning for beregning af, hvornår eventuelle tidsfrister begynder at løbe, f.eks. fastsatte frister for fremsendelse af yderligere oplysninger til brug for sagsbehandlingen eller starttidspunktet for beregning af klagefristen. Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen, dvs. fra det tidspunkt adressaten har mulig-

hed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for myndigheden på det tidspunkt, hvor myndigheden kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datatilsyn. Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med it-systemet eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet.

IT-problemer (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang m.v.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til myndigheden. Opstår problemerne tæt på fristen for indgivelse af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen med rimelighed ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for myndigheden inden for en rimelig frist efter, at forhindringen er ophørt.

Det bemærkes endelig, at denne bestemmelse, uanset de mere detaljerede bestemmelser, som bestemmelsen indeholder om digitaliseringskrav m.v., ingen ændring indebærer i rækkevidden af øvrige bestemmelser i lovforslaget.

Til nr. 8 (§ 22, stk. 1, nr. 2)

Efter den gældende lovs § 22, stk. 1, nr. 2, er der hjemmel til bødestraf, hvor kollektive energiforsyningsvirksomheder undlader at efterkomme ministerens påbud efter § 6, stk. 2, om blandt andet at iværksætte uvildige evalueringer af energispareaktiviteter og hvor kollektive energiforsyningsvirksomheder undlader at efterkomme påbud efter § 18, stk. 2, om ændring af omkostningsfordeling for elektricitet, naturgas og fjernvarme.

§ 22, *stk. 1, nr. 2*, foreslås udvidet til også at straffelægge virksomheder, der ikke efterkommer ministerens påbud om at foretage et energisyn, jf. den foreslåede bestemmelse i § 17, stk. 2. Bødestraf vurderes at være den mest passende og hensigtsmæssige sanktionsform for denne type lovovertrædelser. Bødestraffen skal stå i rimelige forhold til overtrædelser (proportional) og have afskrækkende virkning. Ved fastsættelse af sanktionsniveauet bør der lægges vægt på hvad et energisyn af en stor virksomhed af den pågældende størrelse og kompleksitet ville have kostet. Bøden pålægges den juridiske eller fysiske ejer af den store virksomhed.

Til § 2

Til nr. 1 (fodnote til lovens titel)

Fodnoten foreslås affattet således, at det fremgår, at lov om varmforsyning indeholder bestemmelser, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012

om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-Tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet på baggrund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 141, s. 28.

Den foreslåede fodnote henviser ikke længere til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/8/EF af 11. februar 2004 om fremme af kraftvarmeproduktion på grundlag af en efterspørgsel efter nyttevarme på det indre marked og om ændring af direktiv 92/42/EØF, EU-Tidende 2004, nr. L 52, side 50, idet dette direktiv ved lovens ikrafttræden den 5. juni 2014 er ophævet af energieffektivitetsdirektivet.

Desuden foreslås, at det af fodnoten kommer til at fremgå, at loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygnings energimæssige ydeevne (omarbejdning), EU-Tidende, nr. L 153, side 13 (bygningsdirektivet). Kravene i bygningsdirektivet med hensyn til effektiv opvarmning af bygninger var allerede en del gældende ret og blandt andet reguleret i lov om varmforsyning, da bygningsdirektivet blev vedtaget. Gennemførelse af bygningsdirektivet har således ikke medført ændring af lov om varmforsyning, og fodnoten foreslås derfor tilpasset.

Til nr. 2 (§ 2, stk. 1, nr. 3)

Den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 1, nr. 3, indebærer, at varmepumper til kombineret produktion af både rumvarme og køling fremover betragtes som kollektive varmforsyningsanlæg.

En varmepumpe til kombineret produktion af varme og køling kan efter gældende regler ikke betragtes som et kollektivt varmforsyningsanlæg. § 2 i lov om varmforsyning opsummerer de kollektive varmforsyningsanlæg, der er omfattet af loven. Opsummeringen er efter ordlyden ikke udtømmende, men fortolkningen af bestemmelsen har hidtil været forholdsvis restriktiv.

En varmepumpe kan producere både varme og køling. Varmepumpen kan anvende varmen i luften eller vandet til at producere fjernvarme eller fjernkøling. En sådan varmepumpe kan f.eks. anvendes til at producere køling om sommeren og varme om vinteren. En varmepumpe kan også udnyttes til at bruge grundvand som frikøling om sommeren og om vinteren udnytte varmen i grundvandet til at producere rumvarme og varmt brugsvand. Det er desuden muligt at tilrettelægge systemet således, at varmepumpen leverer begge ydelser samtidig, f.eks. til brug for supermarkeder, der om vinteren vil have brug for levering af såvel rumvarme og varmt brugsvand som køling til kølediskene. Større anlæg vil kunne levere kølet vand til et fjernkølingsnet og opvarmet vand til et fjernvarmenet. Fjernkølingsnettet og fjern-

varmenettet vil levere vandet videre til henholdsvis køle- og varmekunderne.

Der kan være samfundsøkonomiske og energimæssige fordele ved at procedure fjernvarme sammen med køling, idet samme energi anvendes til at producere begge ydelser. Derfor vurderes det hensigtsmæssigt, at det bliver muligt at producere disse ydelser sammen, og at lovens § 2 bliver udvidet med en henvisning til varmepumper til kombineret produktion af varme og køling.

Forslaget indebærer, at varmepumper til produktion af såvel rumvarme og varmt brugsvand som køling vil skulle projekter og godkendes af kommunalbestyrelsen efter lov om varmforsyning, når varmekapaciteten er 0,25 MW eller mere. Projektet vil kun kunne godkendes, hvis projektet er det samfundsøkonomisk bedste projekt. Levering af opvarmet vand fra varmepumpen vil skulle ske i overensstemmelse med prisreguleringen. Levering af køling er ikke omfattet af prisreguleringen og vil således kunne leveres på markeds-mæssige vilkår. Med hensyn til levering af køling fra kommunale varmforsyningsvirksomheder henvises til bemærkningerne til forslagens § 4, nr. 7 og 8.

Eftersom varme og køling produceres på ét fysisk anlæg, er der ved anvendelse af denne teknik en naturlig sammenhæng mellem produktion af varme og køling. Derfor indebærer den gældende prisbestemmelse i lovens § 20, stk. 1, ved anvendelse af et sådant samproduktionsanlæg ikke, at kølingsdelen skal holdes selskabsmæssigt adskilt fra varmedelen. Varme og køling skal som udgangspunkt holdes regnskabsmæssigt adskilt. Der er imidlertid ikke noget til hinder for, at Energitilsynet udvikler en praksis for kombinerede varme-kølingsanlæg, der tillader for, at der under visse forudsætninger kan føres ét regnskab, ligesom det i dag gælder for kraft-varme-anlæg.

Klima-, energi- og bygningsministeren vil kunne fastsætte regler om fordeling af omkostninger i medfør af § 20, stk. 3, i lov om varmforsyning, som derfor foreslås ændret. Der henvises til bemærkningerne til forslagens § 2, nr. 8.

Til nr. 3 (§ 2, stk. 1, nr. 3 og 4, og stk. 4)

Den foreslåede ændring af bestemmelserne i § 2, stk. 1, nr. 3 og 4, og stk. 4, medfører, at der i forsyningslovene anvendes samme terminologi for at skelne mellem anlæg efter størrelse. I forbindelse med implementering af energieffektivitetsdirektivets krav i forhold til fjernkølingsanlæg har det vist sig, at terminologien kunne anvendes mere konsistent.

Projekter for fjernkølingsanlæg skal, jf. forslagens § 4, nr. 10, forelægges klima-, energi- og bygningsministeren til godkendelse, hvis de har en indfyret termisk effekt på over 20 MW, mens de skal forelægges kommunalbestyrelsen til godkendelse, hvis de er kommunalt ejede og har en indfyret termisk effekt på 20 MW eller derunder.

På varmeområdet skelnes der mellem projekter for kraft-varme-anlæg, der enten skal indhente tilladelse hos klima-,

energi- og bygningsministeren efter lov om elforsyning eller skal forelægges til godkendelse hos kommunalbestyrelsen efter lov om varmforsyning. Afgørende er i dette tilfælde anlæggets eleffekt. I den gældende ret er det forudsat, at kraft-varme-anlæg med en eleffekt på over 25 MW er reguleret af lov om elforsyning, mens kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder reguleres af lov om varmforsyning. I de gældende bestemmelser i varmforsyningsloven bliver dette dog betegnet som »kraft-varme-anlæg med en eleffekt op til 25 MW«, mens det i regler i medfør af lov om elforsyning er fastsat, at »kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder, som er godkendt efter lov om varmforsyning«, er undtaget fra at indhente tilladelse.

På denne baggrund foreslås de pågældende bestemmelser i lov om varmforsyning ændret således, at anvendelsesområdet afgrænses på samme måde som i den gældende elregulering og den foreslåede fjernkølingsregulering, jf. forslaget § 4, nr. 10.

Til nr. 4 (§ 4 a)

I henhold til energieffektivitetsdirektivets artikel 14, stk. 5 og 7, skal industrianlæg med en indfyret effekt på over 20 MW underlægges krav om godkendelse ved etablering eller omfattende renovering. Ved omfattende renovering forstås en renovering, hvis omkostninger overstiger 50 pct. af investeringsomkostningerne for en ny tilsvarende enhed. Dette fremgår af energieffektivitetsdirektivets artikel 2, nr. 44.

Den foreslåede nye bestemmelse i lovens § 4 a giver klima-, energi- og bygningsministeren bemyndigelse til at godkende projekter for anlæg, der hovedsagelig levere energi til andre formål end rumopvarmning og forsyning med varmt brugsvand, og som har en indfyret effekt på over 20 MW. Godkendelsen skal ske med henblik på at fremme overskudsvarme fra større industrianlæg, hvilket er formålet med energieffektivitetsdirektivets artikel 14, som den foreslåede bestemmelse i § 4 a delvis implementerer. Det forventes, at opgaven til godkendelse af disse anlæg vil blive delegeret til Energistyrelsen.

Industrianlæg, der hovedsageligt leverer til andre formål end bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, skal allerede efter gældende ret få projektkodkendt en eventuel levering af overskudsvarme til fjernvarmenettet hos kommunalbestyrelsen. Etablering af selve anlægget vil dog normalt ikke skulle projektkodkendes efter gældende ret, idet anlægget ikke kan betragtes som et kollektivt varmforsyningsanlæg efter varmforsyningslovens § 2, og dermed ikke er godkendelsespligtigt. Dette ændrer den foreslåede bestemmelse i § 4 a imidlertid på. Bestemmelsen medfører således, at etablering af selve industrianlægget fremover skal projektkodkendes.

Til nr. 5 (§ 5, stk. 1)

Den foreslåede ændring af § 5, stk. 1, indebærer, at klima-, energi- og bygningsministerens beføjelse til at fastsætte regler

om kommunalbestyrelsens behandling af sager om projektkodkendelse bliver udvidet således, at ministeren fremover også vil kunne fastsætte regler om behandling af projektforslag for industrianlæg med en indfyret termisk effekt på over 20 MW.

Som led i godkendelsesproceduren skal anlæggene, i overensstemmelse med kravet i energieffektivitetsdirektivets artikel 14, stk. 5 og 7, udarbejde en cost-benefit-analyse i overensstemmelse med direktivets bilag IX, del 2. I denne cost-benefit-analyse indgår ikke kun samfundsøkonomien, men også selskabsøkonomien. Dette indebærer, at der udover en samfundsøkonomisk også skal foretages en finansiel analyse, der viser faktiske pengestrømme (investerings- og driftsbesparelser m.v.) som følge af gennemførelse af projektet. Et projekt opnår, jf. bilag IX, del 2, et cost-benefit-overskud, hvis summen af tilbagediskonterende fordele i den samfundsøkonomiske og finansielle analyse overstiger summen af tilbagediskonterede omkostninger.

Dette er en afvigelse fra formålsbestemmelsen i lov om varmforsyning, som er at fremme den mest samfundsøkonomiske anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand. Med den foreslåede bestemmelse i 2. pkt. vil klima-, energi- og bygningsministeren have mulighed for at inddrage samfundsmæssige hensyn ved fastsættelse af reglerne om projektkodkendelse af industrianlæg således, at der i overensstemmelse med energieffektivitetsdirektivet kan tages hensyn til virksomhedens finansielle analyse, det vil sige de selskabsøkonomiske omkostninger ved udnyttelse af overskudsvarme.

Til nr. 6 (§ 15)

Den foreslåede ændring af § 15 sikrer, at klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om meddelelse eller offentliggørelse samt tinglysning af beslutninger truffet efter den foreslåede bestemmelse i § 4 a. Energieffektivitetsdirektivets artikel 14, stk. 8, kræver eksempelvis, at fritagelse af individuelle anlæg fra kravet om at gennemføre projektet med udnyttelse af overskudsvarme skal notificeres til Kommissionen. Bestemmelsen medfører, at der kan stilles krav om, at den myndighed, der træffer beslutning efter den foreslåede bestemmelse i § 4 a om, at projektet kan gennemføres uden udnyttelse af overskudsvarme, skal notificere denne afgørelse til Kommissionen.

Til nr. 7 (§ 15 a)

Den foreslåede bestemmelse i § 15 a indebærer, at de merudgifter i Energistyrelsen, der følger af den foreslåede bestemmelse i § 4 a, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, hvorefter der indføres en godkendelsesprocedure med henblik på udnyttelse af overskudsvarme fra industrianlæg, bliver gebyrfinansieret. Der henvises til afsnit 4.2. i de almindelige bemærkninger. Lov om varmforsyning indeholder ikke hjemmel til at fastsætte regler om dækning af omkostninger i forbindelse med klima-, energi- og bygningsministerens eller Energistyrelsens varetagelse af opgaver efter loven.

Forslaget indebærer, at omkostningerne i forbindelse med klima-, energi- og bygningsministerens eller Energistyrelsens varetægelse af opgaver efter loven vil blive betalt af varmforsyningsvirksomhederne, som vil kunne indregne disse omkostninger i varmepriserne. Overskudsvarme er billig varme og det ville kunne nedsætte varmepriserne i det område, som overskudsvarmen leveres til. Derfor er det hensigtsmæssigt, at den foreslåede bestemmelse i § 15 a, muliggør, at varmemeforbrugere er med til at dække omkostninger til godkendelse af industrialanlæg, der potentielt vil kunne levere overskudsvarme.

Til nr. 8 (§ 20, stk. 3)

Efter den gældende § 20, stk. 3, kan klima-, energi- og bygningsministeren fastsætte regler om fordeling af omkostninger til produktion af elektricitet og varme på biomassebaserede kraft-varme-værker. Den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 20, stk. 3, indebærer, at denne bemyndigelse udvides således, at der kan fastsættes regler om omkostningsfordeling mellem levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas til rumvarmeformål og andre ydelser, som et anlæg leverer, også hvor der ikke er tale om kraft-varme-værker. Ved andre ydelser kan således forstås affaldshåndtering, elproduktion, produktion af varme eller biogas til proces eller produktion af køling. Bestemmelsen vil derfor kunne udnyttes til at fastsætte regler vedrørende eksempelvis kraft-varme-anlæg, der producerer både el og varme, affaldsforbrændingsanlæg, hvor omkostninger skal fordeles mellem affaldshåndtering, el og varme, procesanlæg, der både producerer rumvarme og procesvarme, og varmepumper, der producerer varme og køling.

Baggrunden for at muliggøre fastsættelse af mere generelle regler om omkostningsfordeling er et ønske om at kunne lette Energitilsynets opgaver med at træffe afgørelser om omkostningsfordeling. Disse afgørelser er i forvejen meget ressourcekrævende og ressourcebehovet forventes generelt at blive øget på grund af dette lovforslag. Ressourcebehovet i Energitilsynet ville dog blive endnu større, hvis ikke den foreslåede ændring af § 20, stk. 3, muliggjorde at fastsætte regler, som vil lette Energitilsynets opgave vedrørende spørgsmål om fordeling af omkostninger. Der henvises til afsnit 3.3. og 4.3. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 9 (§ 20, stk. 4, 5. pkt.)

Forslaget er en lovteknisk konsekvens af, at det foreslåede § 2, nr. 8, der indebærer, at den gældende bestemmelse i § 20, stk. 4, 5. pkt., der indeholder hjemmel for klima-, energi- og bygningsministeren til at fastsætte regler om fordeling af omkostninger på affaldsforbrændingsanlæg, ikke længere er relevant.

Til nr. 10 (§ 23 l, stk. 2, 3. pkt., og § 23 m, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3)

De foreslåede ændringer af bestemmelserne i § 23 l, stk. 2, 3. pkt., og § 23 m, stk. 2, 1. pkt. og stk. 3, er en lovteknisk konsekvens af, at titlen på lov om kommunal fjernkøling

foreslås ændret til »lov om fjernkøling«, jf. forslaget § 4, nr. 1.

Til nr. 11 (§ 23 l, stk. 2, 2. pkt.)

Den foreslåede ændring, hvorefter »udvinding« erstattes med »indvinding« sikres, at den korrekte terminologi anvendes, således er den korrekte term for udnyttelse af råstoffer, herunder geotermisk energi, fra undergrunden indvinding.

Til nr. 12 (§ 23 m, stk. 5)

Den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 23 l, stk. 5, er en lovteknisk konsekvens af lovforslagets § 4, nr. 1, hvorefter titlen på lov om kommunal fjernkøling foreslås ændret til »lov om fjernkøling«, og forslaget § 4, nr. 7, hvorefter der indsættes et stk. 2 i § 3 i lov om kommunal fjernkøling.

Til nr. 13 (§ 34, stk. 1, nr. 1)

Bestemmelsen i § 34, stk. 1, nr. 1, foreslås nyfattet således, at det sikres, at der ikke bliver etableret større industrialanlæg uden, at der indhentes godkendelse ved at muliggøre, at den, der undlader at indhente godkendelse, kan straffes med en bøde. Den gældende bestemmelse muliggør, at etablering eller ændring af kollektive varmforsyningsanlæg uden godkendelse kan straffes med en bøde. Efter forslaget § 2, nr. 4, vil industrialanlæg med en indfyret termisk effekt på over 20 MW fremover være underlagt krav om godkendelse. Der er tale om implementering af et krav herom i energieffektivitetsdirektivet. Derfor vurderes det hensigtsmæssigt at overholdelse af dette krav håndhæves på samme måde som overholdelse af det gældende godkendelseskrav for kollektive varmforsyningsanlæg.

Til nr. 14 (§ 34, stk. 1, nr. 2)

Det foreslås, at henvisningen i den gældende § 34, stk. 1, nr. 2, til »tilladelser« erstattes med en henvisning til »godkendelse eller tilladelse« således, at den korrekte terminologi anvendes.

Til § 3

Til nr. 1 (fodnote til lovens titel)

Fodnoten til lovens titel foreslås affattet således, at det fremgår, at lov om elforsyning indeholder bestemmelser, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-Tidende 2012, nr. L 315, side 1.

Klima-, energi- og bygningsministeren har efter gældende ret bemyndigelse i § 11, stk. 3, i lov om elforsyning til at fastsætte regler om betingelser og procedurer for meddelelse af tilladelse for etablering eller væsentlig ændring af elproduktionsanlæg. Denne hjemmel vil blive udmøntet til at gennemføre energieffektivitetsdirektivets krav i artikel 14,

stk. 5-8, med hensyn til kraftværker omfattet af lov om elforsyning.

Den foreslåede fodnote henviser ikke længere til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/8/EF af 11. februar 2004 om fremme af kraftvarmeproduktion på grundlag af en efterspørgsel efter nyttevarme på det indre marked og om ændring af direktiv 92/42/EØF, EU-Tidende 2004, nr. L 52, side 50, idet dette direktiv ved lovens ikrafttræden den 5. juni 2014 er ophævet af energieffektivitetsdirektivet.

Til nr. 2 (§ 37, stk. 2, 3. pkt., og § 37 a, stk. 2 og 3)

Den foreslåede ændring af bestemmelserne i § 37, stk. 2, 3. pkt., og § 37 a, stk. 2 og 3, er en lovteknisk konsekvens af, at titlen på lov om kommunal fjernkøling foreslås ændret til »lov om fjernkøling«, jf. forslaget § 4, nr. 1.

Til nr. 3 (§ 37 a, stk. 5)

Den foreslåede ændring af bestemmelsen i § 37 a, stk. 5, er en lovteknisk konsekvens af lovforslagets § 4, nr. 1, hvorefter titlen på lov om kommunal fjernkøling foreslås ændret til »lov om fjernkøling«, og forslaget § 4, nr. 7, hvorefter der indsættes et stk. 2 i § 3 i lov om kommunal fjernkøling.

Til § 4

Til nr. 1 (lovens titel)

Den foreslåede ændring af *titlen* på lov om kommunal fjernkøling er en konsekvens af kravene i energieffektivitetsdirektivets artikel 14, stk. 5-8, som blandt andet fastlægger, at medlemsstaterne skal indføre en godkendelsesprocedure for fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på over 20 MW. Det betyder, at ikke kun kommunale fjernkølingsanlæg skal godkendes, som er tilfældet i henhold til gældende ret. Denne udvidelse foreslås gennemført ved en udvidelse af denne lovs anvendelsesområde, jf. dette lovforslags § 4, nr. 4. Loven vil med de foreslåede ændringer således ikke længere alene vedrøre kommunale fjernkølingsanlæg. Derfor bliver lovens titel ændret til: lov om fjernkøling.

Til nr. 2 (fodnote til lovens titel)

Der foreslås indsat en *fodnote* til lovens titel således, at det fremgår, at loven indeholder bestemmelser, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-Tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet på baggrund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 141, s. 28.

Til nr. 3 (overskrift før § 1)

Den foreslåede ændring af *overskriften* før § 1 i lov om kommunal fjernkøling er en konsekvens af forslaget § 4, nr. 4, hvorefter der fastsættes en ny bestemmelse i loven, som udvider lovens anvendelsesområde. Eftersom loven ikke længere alene vil vedrøre kommunale fjernkølingsanlæg, er det nødvendigt at afgrænse overskriften om lovens anvendelsesområde mere klart.

Til nr. 4 (§ 1)

Den foreslåede nyaffattelse af § 1 indeholder en definition af begrebet fjernkølingsanlæg, som afgrænser lovens anvendelsesområde. Definitionen i den foreslåede § 1 vil erstatte den definition af begrebet kommunalt fjernkølingsanlæg, som fremgår af den gældende bestemmelse i § 2 i lov om kommunal fjernkøling.

Loven vil efter den foreslåede § 1, stk. 1, gælde for fjernkølingsanlæg, hvorved forstås fjernkølingsproduktionsanlæg eller -net, der har til formål at levere køling fra et centralt anlæg. Denne definition omfatter således både køling til bygninger og til andre formål, såsom f.eks. til køling af varer i en køledisk. Et fjernkølingsanlæg omfattet af loven adskiller sig fra et traditionelt kølingsanlæg ved at køling leveres fra et centralt anlæg, der kan forsyne flere rum eller bygninger. Kølingsanlægget er således ikke nødvendigvis placeret i det rum eller ved det udstyr eller de varer, der har behov for køling, men kølingen leveres fra et centralt anlæg, der normalt er placeret udenfor bygningen. Et fjernkølingsanlæg kan dog også være placeret i en bygning, hvis det bortset fra den bygning, som det er placeret i, også forsyner andre bygninger. I øvrigt kan der være tale om køling af selve bygningerne, men også af udstyr eller varer (som f.eks. ligger i en køledisk), der har behov for køling.

Den foreslåede definition indebærer desuden, at der ikke længere henvises til bestemte teknikker, som køling produceres på. Det betyder, at alle kølingsteknikker, der anvendes til at producere fjernkøling, er omfattet af loven. Kølingsanlæg, der betragtes som kollektive varmforsyningsanlæg omfattet af lov om varmforsyning, er imidlertid undtaget fra lovens anvendelsesområde. Kølingsanlæg, der bortset fra køling også producerer rumvarme eller varmt brugsvand, er således ikke omfattet af lov om fjernkøling.

Til nr. 5 (overskrift før § 2)

Den foreslåede *overskrift* før § 2 er en delvis videreførelse af overskriften før den gældende lovs § 1. Lovens anvendelsesområde vil, jf. lovforslagets § 4, nr. 4, udvides til at omfatte både kommunale og private fjernkølingsanlæg. Enkelte bestemmelser vil dog fortsat alene vedrøre kommunale fjernkølingsanlæg. Den foreslåede ændring af overskriften før § 2 indebærer en tydeliggørelse af, at §§ 2-4 alene vedrører etablering af drift af kommunale fjernkølingsanlæg m.v., og således ikke private fjernkølingsanlæg.

Til nr. 6 (§ 2)

Den foreslåede nyaffattelse af § 2 indebærer, at afgrænsningen af kommuners hjemmel til at eje, etablere og drive fjernkølingsanlæg videreføres som ændret i denne bestemmelse og ikke som hidtil i § 1.

Kommuner har efter den foreslåede bestemmelse kun adgang til at udøve kølevirksomhed, hvis der derved kan udnyttes synergieffekter med fjernvarme. Der er på denne baggrund ikke ændret på forudsætningen, at kun kommuner, der ejer et fjernvarmeværk, må deltage i kølingsprojekter.

Kravet om, at køling skal ske med henblik på at udnytte synergieffekter med fjernvarme, medfører ikke nødvendigvis, at en kommune ikke har hjemmel til at eje, etablere og drive rene kølingsanlæg, men det er krævet, at det samlede kølingssystem er med til at udnytte synergier med fjernvarme. Det vil sige, at den kommunale fjernkølingsvirksomhed vil kunne anvende forskellige teknikker til at producere køling på, som f.eks. absorptions- eller kompressionsvarmepumper kombineret med en kølingslager og frikøling, hvis systemet som helhed udnytter synergieffekter med fjernvarme.

Det gældende krav i § 1 om, at kommuners udøvelse af fjernkølingsvirksomhed skal ske med henblik på at fremme energieffektiv køling, er videreført i den foreslåede nyaffattelse af lovens § 2. I henhold til bemærkningerne til forslaget til den gældende lov om kommunal fjernkøling skal der ved energieffektiv køling forstås, at fjernkølingsprojektet kan medføre ressourcebesparelser og miljøfordele ved reduktion af CO₂-udslippet eller de kølemidler, der anvendes i traditionelle kølingsanlæg.

Kommuner har efter den foreslåede bestemmelse ikke alene adgang til at levere køling til bygninger, men også til eksempelvis køling af udstyr i et hospital eller køling af varer i en supermarkeds køledisk. I forhold til de overordnede formål om at fremme energieffektiv køling og udnytte synergieffekter med fjernvarme er det ikke relevant, til hvilket formål kølingen leveres. De overordnede formål kan opnås såvel ved at levere komfortkøling af bygninger som ved at levere proceskøling.

Til nr. 7 (§ 3)

Den foreslåede ændring af § 3 medfører, at levering af køling fra et kommunalt kollektivt varmeforsyningsanlæg omfattes af § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmeforsyning, skal ske på kommercielle vilkår.

Som det fremgår af lovforslagets § 2, nr. 2, foreslås definitionen af begrebet »kollektivt varmeforsyningsanlæg« udvidet således, at det også omfatter varmepumper til produktion af både varme og køling. Levering af varme fra kollektive varmeforsyningsanlæg, herunder varmepumper til produktion af både varme og køling, skal ske efter varmeforsyningslovens prisregulering. Lov om varmeforsyning indeholder ikke regler om priser for levering af køling. Levering af køling vil således kunne ske på markedsvilkår.

Efter kommunalfuldmagtsreglerne har kommuner som hovedregel ikke mulighed for at drive virksomhed med fortjeneste for øje. Det vil imidlertid kunne være konkurrencefordrivende, hvis kommuner leverer ydelser til en omkostningsbestemt pris på et ellers kommercielt marked.

Efter den gældende lov om kommunal fjernkøling skal kommunale kølingsanlæg udøves på kommercielle vilkår. Baggrunden herfor er efter bemærkningerne til den gældende lov om kommunal fjernkøling at forebygge, at kommercielle fjernkølingsvirksomheder bliver udsat for unfair konkurrence. Dette hensyn gør sig også gældende ved levering af køling fra en varmepumpe til produktion af både varme og køling. Derfor foreslås det, jf. stk. 2, at fastsætte, at kommuner skal levere køling fra en sådan varmepumpe på kommercielle vilkår.

Kommuner vil have mulighed for at anvende en eventuel fortjeneste på køling til andre formål, hvis der i øvrigt er hjemmel til det. Hvis fortjenesten ikke anvendes indenfor virksomheden eller den concern, som virksomheden tilhører, kan anvendelse af fortjenesten alene ske efter modregning i bloktilskuddet.

Ved anvendelse af en varmepumpe bliver varme og køling produceret på ét fysisk anlæg. Derfor vil det ikke være hensigtsmæssigt, hvis der stilles krav om, at varme og køling selskabsmæssigt holdes adskilt fra hinanden, som § 3 i den gældende lov om kommunal fjernkøling kræver i forhold til kommunale fjernkølingsanlæg. Der henvises til afsnit 2.3.2. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 8 (§ 4)

Den foreslåede ændring af lovens § 4 medfører, at der ikke vil kunne ydes tilskud eller stilles kommunal garanti til de fjernkølingsanlæg, der med dette lovforslag fremover vil blive reguleret af enten denne lov eller lov om varmeforsyning.

Som det fremgår af forslaget § 2, nr. 2, foreslås definitionen af begrebet »kollektivt varmeforsyningsanlæg« i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmeforsyning udvidet således, at det også omfatter varmepumper til produktion af både varme og køling. Det følger af de gældende kommunalfuldmagtsregler, at kommuner har hjemmel til at drive forsyningsvirksomhed, herunder virksomhed omfattet af § 2 i lov om varmeforsyning. Det er desuden antaget, at en kommune efter kommunalfuldmagtsreglerne på visse betingelser kan stille garanti til privates varetagelse af opgaver, som kommunen selv lovligt ville kunne varetage.

Den foreslåede ændring af lovens § 4 indebærer, at det gældende forbud mod at yde tilskud eller stille garanti udvides til også at omfatte kollektive varmeforsyningsanlæg, der producerer køling.

Efter den gældende § 4 i lov om kommunal fjernkøling har en kommune ikke hjemmel til at yde tilskud til eller stille garanti for kommunale fjernkølingsanlæg. Baggrunden herfor er ifølge bemærkningerne til den gældende lov om kom-

munal fjernkøling at sikre, at en kommune stiller kapital til rådighed for kommunal fjernkølingsvirksomhed på vilkår, som svarer til vilkår, som en privat markedsinvestor ville have stillet. Dette hensyn gør sig også gældende ved levering af køling fra en varmepumpe til kombineret produktion af rumvarme eller varmt brugsvand og køling.

Som det fremgår af forslaget § 4, nr. 4, foreslås denne lovs anvendelsesområde udvidet til også at omfatte private fjernkølingsanlæg og ikke kun kommunale, som efter den gældende ret. Eftersom private fjernkølingsanlæg også vil være omfattet af loven, er det tydeliggjort i lovens § 4, at det gældende forbud mod at yde tilskud eller stille garanti gælder al fjernkølingsvirksomhed, uanset ejerskabsforhold.

Til nr. 9 (overskrift før § 5)

Lovens anvendelsesområde vil, jf. forslaget § 4, nr. 4, udvides til at omfatte både kommunale og private fjernkølingsanlæg. Enkelte bestemmelser vil dog fortsat alene vedrøre kommunale fjernkølingsanlæg. Den foreslåede ændring af *overskriften* før lovens § 5 skal tydeliggøre, at bestemmelserne i §§ 5 og 6, i modsætning til dem i §§ 2-4, vedrører alle fjernkølingsanlæg og ikke kun de kommunale.

Til nr. 10 (§ 5)

Energieffektivitetsdirektivets artikel 14, stk. 5-8, pålægger blandt andet medlemsstaterne at indføre en godkendelsesprocedure for fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på over 20 MW. Som led i godkendelsesproceduren skal der udarbejdes en cost-benefit-analyse efter direktivets bilag IX, del 2. Formålet med godkendelse af anlæggene er at vurdere om der er fordele ved at udnytte overskudsvarme.

Den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen i § 5, *stk. 1*, indebærer, at opgaven til godkendelse af etablering og omfattende renovering af fjernkølingsanlæg omfattet af energieffektivitetsdirektivet lægges hos klima-, energi- og bygningsministeren. Projekter for fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på over 20 MW vil ikke kunne gennemføres uden ministerens godkendelse. Opgaven forventes at blive delegeret til Energistyrelsen. Godkendelsesproceduren vil i overensstemmelse med direktivets krav vedrøre alle fjernkølingsanlæg uanset ejerskabsforhold og således både kommunalt ejede og ikkekommunalt ejede.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* indebærer, at kommunalbestyrelsen fortsat vil være den myndighed, der i overensstemmelse med gældende ret godkender kommunale fjernkølingsanlæg, der ikke er omfattet af direktivets krav om godkendelse. Kommunalbestyrelsen vil således efter den foreslåede bestemmelse have kompetence til at træffe afgørelse om projektgodkendelse af kommunale fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på 20 MW eller derunder. Projekter for disse mindre kommunale fjernkølingsanlæg vil ikke kunne gennemføres uden kommunalbestyrelsens godkendelse. Kommunalbestyrelsen kan godkende projekter for mindre kommunale fjernkølingsanlæg, når de fremmer en energieffektiv køling og udnytter synergieffek-

ter med fjernvarme. Det foreslås at ophæve begrænsningen om, at kommuner alene kan eje, etablere og drive fjernkølingsanlæg, der leverer køling til bygninger. De overordnede formål om fremme af energieffektiv køling og udnyttelse af synergieffekter med fjernvarme kan også opnås ved at levere køling til andre formål, hvilket den foreslåede ændring muliggør. En kommune vil dog ikke have adgang til at deltage i kølingsprojekter, der ikke fremmer energieffektiv køling eller udnyttelse af synergieffekter med fjernvarme. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 4, nr. 6.

I henhold til bemærkningerne til den gældende lov om kommunal fjernkøling er det op til den enkelte kommune at beslutte, hvorvidt der skal etableres fjernkølingsanlæg. Energistyrelsen har fortolket bemærkningerne således, at det så må være den kommune, der ejer det fjernvarmeværk, der vil etablere kølingsanlægget, som har kompetence til at godkende kølingsprojektet. Det er dog mere hensigtsmæssigt, at godkendelse sker i den kommune, hvor fjernkølingsanlægget planlægges etableret eller renoveret, dvs. hvor anlægsarbejderne vil foretages. Det vil desuden være i denne kommune, hvor der skal være et samspil med fjernvarmeforsyningen, som kan give et synergieffekt. Efter bestemmelsen i § 6, som foreslås nyaffattet, jf. forslaget § 4, nr. 11, vil klima-, energi- og bygningsministeren kunne fastsætte regler om godkendelse af fjernkølingsprojekter. Denne bestemmelse vil på denne baggrund blive udmøntet således, at det fastlægges, at projektgodkendelse af mindre kommunale fjernkølingsanlæg fremover sker af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor anlægget planlægges etableret eller renoveret.

Fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på 20 MW eller derunder, der ikke er kommunalt ejede, vil efter forslaget fortsat ikke være underlagt krav om godkendelse.

Til nr. 11 (§ 6)

Jf. forslaget § 4, nr. 10, vil fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på over 20 MW fremover projektgodkendes hos klima-, energi- og bygningsministeren. Denne beføjelse forventes at blive delegeret til Energistyrelsen. Godkendelse af kommunale fjernkølingsanlæg på 20 MW eller derunder skal, ligesom i dag, godkendes af kommunalbestyrelsen.

Den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen i § 6 udvider klima-, energi- og bygningsministerens beføjelse til at fastsætte regler om behandling af sager om projektgodkendelse og om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for godkendelsen således, at der også kan fastsættes regler for Energistyrelsens behandling og godkendelse af fjernkølingsprojekter.

Godkendelse af fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på over 20 MW vil ske efter reglerne, der er fastsat med udgangspunkt i energieffektivitetsdirektivets artikel 14, stk. 5-8, og bilag IX, del 2. Som led i godkendelsesproceduren skal de store fjernkølingsanlæg, i overensstemmelse med

kravet i energieffektivitetsdirektivets artikel 14, stk. 5 og 7, udarbejde en cost-benefit-analyse efter direktivets bilag IX, del 2. Cost-benefit-analysen skal klarlægge om det er fordelagtigt at udnytte overskudsvarme. I denne cost-benefit-analyse indgår ikke kun samfundsøkonomien, men også selskabsøkonomien. Det vil sige, at der udover en samfundsøkonomisk analyse også skal foretages en finansiel analyse, der viser faktiske pengestrømme (investerings- og driftsbesparelser m.v.) som følge af gennemførelse af projektet. Et projekt opnår, jf. bilag IX, del 2, et cost-benefit-overskud, hvis summen af tilbagediskonterende fordele i den samfundsøkonomiske og finansielle analyse overstiger summen af tilbagediskonterede omkostninger. Jf. artikel 14, stk. 8, skal overskudsvarme udnyttes, hvis cost-benefit-analysen udviser, at det er fordelagtigt.

Godkendelse af fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på 20 MW eller derunder er ikke underlagt energieffektivitetsdirektivets krav. Godkendelse af disse anlæg skal således ske efter andre kriterier end de kriterier, der er fastsat i direktivet. Efter gældende ret gælder der alene et godkendelseskrav for kommunale fjernkølingsanlæg. Godkendelse skal ske af kommunalbestyrelsen. Der er i dag ikke fastsat nærmere angivne forudsætninger, som kommunalbestyrelsen skal lægge til grund for sin godkendelse. Efter ændring af bestemmelsen i § 5, stk. 2, jf. forslaget § 4, nr. 10, kan kommunale fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på 20 MW eller derunder godkendes, når de fremmer en energieffektiv køling og udnytter synergieffekter med fjernvarme.

Med hjemmel i den foreslåede bestemmelse i § 6 vil det blive fastlagt, at det fremover er kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor fjernkølingsanlægget planlægges etableret eller renoveret, der skal godkende kommunale fjernkølingsprojekter for anlæg med en indfyret effekt på 20 MW eller derunder. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 4, nr. 10.

Til nr. 12 (§ 7, stk. 1)

Den foreslåede ændring af lovens § 7, stk. 1, indebærer, at Energiklagenævnet vil kunne behandle alle afgørelser truffet efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven, også dem, der ikke er truffet af kommunalbestyrelsen. I dag er det kun kommunalbestyrelsen, der kan træffe afgørelse efter lov om kommunal fjernkøling, men efter den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 1, jf. lovforslagets § 4, nr. 10, vil klima-, energi- og bygningsministeren kunne træffe afgørelse om ansøgninger om projektgodkendelse af fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på over 20 MW. Denne bemyndigelse forventes at blive delegeret til Energistyrelsen. Derfor er det nødvendigt at ændre bestemmelsen i § 7, stk. 1, således, at Energiklagenævnet også vil kunne behandle klager om ministerens eller Energistyrelsens afgørelser efter loven.

Til § 5

Til nr. 1 (fodnote til lovens titel)

Det fremgår af *fodnoten* til den gældende lovs titel, at lov om energibesparelser i bygninger gennemfører dele af Rådets direktiv 2006/32/EF af 5. april 2006 om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester samt om ophævelse af Rådets direktiv 93/76/EØF, EU-Tidende 2006 nr. L 114, side 64, Energieffektivitetsdirektivet indebærer, at direktiv 2006/32/EF ophæves den 5. juni 2014. Der foreslås derfor en nyaffattelse af fodnoten til lovens titel, således at det fremgår, at loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-tidende 2012, nr. L 315, side 1.

Til § 6

Til nr. 1 (§ 43 a, stk. 7)

Den foreslåede ændring foretages af lovtekniske grunde, idet det er nødvendigt at genindsætte den ved § 1, nr. 1, i lov nr. 900 af 4. juli 2013 indsatte § 43 a, stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi for at kunne sætte bestemmelsen i kraft.

Dette skyldes, at § 43 a, stk. 1-6 og 8, men ikke stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi, som indsat ved § 1, nr. 1, i lov nr. 900 af 4. juli 2013 er sat i kraft den 1. december 2013, jf. bekendtgørelse nr. 1319 af 22. november 2013. Ved denne ikrafttræden rykkede § 43 a, stk. 8, op og blev til § 43 a, stk. 7, jf. herved også bekendtgørelse nr. 1330 af 25. november 2013 af lov om fremme af vedvarende energi. Det er derfor nødvendigt at genindsætte § 43 a, stk. 7, således at det gældende § 43 a, stk. 7, bliver til stk. 8, som oprindelige var hensigten. Der foreslås ingen materielle ændringer af § 43 a, stk. 7, i forhold til lov nr. 900 af 4. juli 2013, hvorfor der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1, i lov nr. 900 af 4. juli 2013, jf. L 199 fremsat den 20. marts 2013 og ændringsforslag til L 199 stillet den 11. juni 2013.

Baggrunden for, at alene § 43 a, stk. 1-6 og 8, i lov om fremme af vedvarende energi er sat i kraft, er, at den forhøjede støtte til biogas og forgasningsgas er blevet indsat i flere omgange. Europa-Kommissionen har således alene godkendt den første del af ændringerne af støtten til elektricitet produceret ved biogas og forgasningsgas, mens Europa-Kommissionen fortsat er ved at behandle muligheden for forhøjet støtte til elektricitet produceret ved biogas- og forgasningsanlæg med en installeret effekt på 6 kW eller derunder. Muligheden for at vælge forhøjet støtte efter § 43 a, stk. 7, som med dette forslag foreslås genindsat, vil derfor først kunne sættes i kraft i det omfang og fra det tidspunkt, som følger af Europa-Kommissionens godkendelse efter statsstøttereglerne.

Det bemærkes, at ovennævnte betyder, at § 43 a, stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi, som indebærer mulighed for forhøjet støtte til elektricitet produceret ved biogas- og

forgasningsanlæg med en installeret effekt på 6 kW eller derunder, ikke vil kunne sættes i kraft, før end den lovtekniske ændring ved dette lovforslag er vedtaget og stadfæstet, selv om der måtte foreligge en godkendelse fra Europa-Kommissionen før dette tidspunkt.

Det bemærkes yderligere, at muligheden for forhøjet støtte til en række andre små elproduktionsanlæg også er afhængig af, at § 43 a, stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi, er sat i kraft. Det skyldes, at der efter § 44, stk. 5, og § 47, stk. 9, nr. 1, i lov om fremme af vedvarende energi, som indsat ved henholdsvis § 1, nr. 2, og nr. 3, i lov nr. 900 af 4. juli 2013 under visse nærmere angivne betingelser vil skulle kunne modtages støtte efter § 43 a, stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi. De berørte bestemmelser, som ikke er sat i kraft, da Europa-Kommissionen også fortsat behandler denne støtte, vedrører støtte til elektricitet, som produceres ved stirlingsmotorer og andre særlige elproduktionsanlæg med biomasse som energikilde med en installeret effekt på 6 kW eller derunder, og støtte til elektricitet fremstillet ved anvendelse af energikilder eller teknologier af væsentlig betydning for den fremtidige udbredelse af VE-elektricitet i anlæg med en installeret effekt på 6 kW eller derunder. Det er klima-, energi- og bygningsministeren, som bestemmer, hvilke energikilder eller teknologier, der er af væsentlig betydning for den fremtidige udbredelse af VE-elektricitet.

Muligheden for forhøjet støtte til disse små anlæg forudsætter således, at § 43 a, stk. 7, er sat i kraft, uanset om der måtte foreligge en godkendelse fra Europa-Kommissionen før dette tidspunkt.

Til § 7

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 5. juni 2014. Energieffektivitetsdirektivet skal være gennemført senest den 5. juni 2014. Udmøntning af de i lovforslaget foreslåede hjemler til at fastsætte nærmere regler vedrørende gennemførelse af direktivets krav skal derfor forberedes inden den 5. juni 2014 således, at disse nærmere regler vil kunne træde i kraft samtidig med lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 2*, at klima-, energi- og bygningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af forslaget § 6. Det foreslås desuden, at klima-, energi-, og bygningsministeren bemyndiges til at fastsætte det tidspunkt, hvor § 6 får virkning, dog tidligst den 20. november 2012. Dette svarer

til, hvad der er mulighed for efter § 4, stk. 3, i lov nr. 900 af 4. juli 2013 for så vidt angår § 43 a, stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi. Behovet for denne bemyndigelse skyldes, at § 6 indeholder elementer af statsstøtte og bestemmelsen derfor først vil blive sat i kraft i det omfang og fra det tidspunkt, som følger af Europa-Kommissionens godkendelse efter statsstøtterejerne.

Den foreslåede § 15, stk. 1, i lov om fremme af besparelser i energiforbruget, jf. forslaget § 1, nr. 5, pålægger store virksomheder at få udført et energisyn på en uafhængig måde af kvalificerede eksperter samt indsende dokumentation for det foretagne energisyn. Energisynet skal foretages som minimum hvert fjerde år beregnet fra datoen for det foregående energisyn. Den foreslåede overgangsregel i lovforslagets § 7, *stk. 3*, indebærer, at første energisyn skal være gennemført i perioden fra den 4. december 2012 til og med den 5. december 2015. Det betyder for eksempel, at hvis en stor virksomhed fik foretaget et energisyn den 27. juni 2013 skal det næste energisyn foretages senest den 27. juni 2017.

Den foreslåede overgangsregel i *stk. 4* sikrer, at projektforslag, som fremover vil være omfattet af de foreslåede bestemmelser i § 4 a i lov om varmforsyning og § 5 i lov om fjernkøling, men som er indgivet til myndigheden før lovens ikrafttræden, kan færdigbehandles efter de gældende regler.

De i *stk. 5* og *6* foreslåede overgangsordninger svarer indholdsmæssigt, for så vidt angår § 43 a, stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi, til de overgangsregler, der er fastsat i § 4, stk. 5 og 6, i lov nr. 900 af 4. juli 2013, jf. L 199 som fremsat den 20. marts 2013. Der henvises i § 4, stk. 5, i lov nr. 900 af 4. juli 2013, til kriterier fastsat i § 4, stk. 4, nr. 1-3. Da § 4, stk. 4, i lov nr. 900 af 4. juli 2013 ikke i øvrigt vedrører § 43 a, stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi, foreslås disse kriterier inkorporeret direkte i dette lovforslags § 7, stk. 5. Herved opnås, at bestemmelserne i dette lovforslags § 7, stk. 5 og 6, får samme materielle indhold som overgangsordningerne i § 4, stk. 5 og 6, i lov nr. 900 af 4. juli 2013, for så vidt angår § 43 a, stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi. Der er således tale om en redaktionel omstrukturering af de i lov nr. 900 af 4. juli 2013 fastsatte overgangsordninger, så det indhold, der vedrører § 43 a, stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi, bliver samlet i dette lovforslags § 7, stk. 5 og 6.

Lovforslaget sammenholdt med gældende love

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om fremme af besparelser i energiforbruget, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 1065 af 12. november 2012, foretages føl-
gende ændringer:

1. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet på baggrund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side 28.«

Lovens formål og anvendelsesområde

2. I *overskriften* til kapitel 1 indsættes efter »anvendelsesom-
råde«: »m.v.«

3. I § 2 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Lovens kapitel 5 finder endvidere anvendelse på ef-
fektivisering og reduktion af energianvendelsen til transport.«

4. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte
regler med henblik på opfyldelse af Danmarks forpligtelser i
henhold til EU-retten inden for lovens kapitel 5.«

5. Efter § 14 indsættes efter kapitel 4:

»Kapitel 5

Obligatoriske energisyn m.v. for store virksomheder

§ 15. Store virksomheder skal minimum hvert fjerde år be-
regnet fra datoen for det foregående energisyn foretage ener-
gisyn på en uafhængig måde af kvalificerede eksperter. Virk-
somheder som nævnt i 1. pkt. skal herudover indsende doku-
mentation til klima-, energi- og bygningsministeren om et
foretaget energisyn.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse for store
virksomheder, der benytter og vedligeholder et energi- eller
miljøledelsessystem, som er certificeret af et uafhængigt or-
gan i overensstemmelse med de relevante europæiske eller
internationale standarder, når der som en del af det pågælden-
de ledelsessystem er foretaget et energisyn som nævnt i stk.

1. Virksomheden skal indsende dokumentation herom til mi-
nisteren.

Stk. 3. Ved store virksomheder forstås virksomheder, som ik-
ke falder ind under kategorierne for mikrovirksomheder, små
og mellemstore virksomheder i henhold til Kommissionens
henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af

mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder, dog som præciseret i regler udstedt i medfør af § 16, stk. 1, nr. 1.
Stk. 4. Virksomheden afholder omkostningerne ved at få foretaget et energisyn som nævnt i stk. 1 eller ved at benytte og vedligeholde et certificeret energi- eller miljøledelsessystem som nævnt i stk. 2.

§ 16. Klima-, energi- og bygningsministeren fastsætter regler om

- 1) præcisering af, hvornår en virksomhed er omfattet af definitionen af store virksomheder,
- 2) krav til energisyn og energi- og miljøledelsessystemer, herunder indhold, omfang, udarbejdelse, rapportering, kontrol og anvendelse af relevante standarder, og om hel eller delvis undtagelse for elementer af energisyn, der er dækket af anden lovgivning, og
- 3) krav til eksperter, der sikrer nødvendige kvalifikationer og uafhængighed.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om akkrediterings- og certificeringsordninger vedrørende energisyn og energi- og miljøledelsessystemer efter § 15, stk. 1 og 2.

§ 17. Klima-, energi- og bygningsministeren fører tilsyn med overholdelse af § 15 og regler udstedt i medfør af § 16. Ministeren kan herunder træffe afgørelse, om en virksomhed er forpligtet til at foretage energisyn.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren kan som led i tilsynet pålægge virksomheden inden for en af ministeren fastsat frist at få foretaget et energisyn, der opfylder kravene i § 15, stk. 1, og i regler udstedt i medfør af § 16, stk. 1, nr. 2 og 3.«

§ 21. Klima-, energi- og bygningsministeren og Energiklagenævnet kan pålægge kollektive energiforsyningsvirksomheder, virksomheder, institutioner eller organisationer, som er nævnt i § 19, at udarbejde og meddele alle sådanne oplysninger, som er nødvendige for varetagelsen af de opgaver, som er nævnt i loven, herunder til afgørelse af, om et forhold er omfattet af loven.

6. I § 21, *stk. 1*, indsættes efter »energiforsyningsvirksomheder«: », store virksomheder omfattet af kapitel 5 og«.

7. I § 21 indsættes som *stk. 3-5*:

»*Stk. 3.* Ministeren kan fastsætte regler om, at kommunikation som Energistyrelsen, Energiklagenævnet eller klima-, energi- og bygningsministeren modtager efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 5. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.«

8. I § 22, *stk. 1, nr. 2*, indsættes efter »§ 6, stk. 2,«: »§ 17, stk. 2,«.

§ 22. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) ...
- 2) undlader at efterkomme et påbud efter § 6, stk. 2, eller § 18, stk. 2.

§ 2

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1184 af 14. december 2011, som ændret ved § 1 i lov nr. 577 af 18.

1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF, (EU-Tidende 2009 nr. L 140, side 16), og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/8/EF af 11. februar 2004 om fremme af kraftvarmeproduktion på grundlag af en efterspørgsel efter nyttevarme på det indre energimarked og om ændring af direktiv 92/42/EØF, (EU-Tidende 2004 nr. L 052, side 50).

§ 2. Ved kollektive varmforsyningsanlæg forstås virksomhed, der driver følgende anlæg med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, jf. dog stk. 2:

- 1) Anlæg til produktion og fremføring af andre brændbare gasarter end naturgas.
- 2) Anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp fra kraft-varme-værker, affaldsforbrændingsanlæg, industrivirksomheder, geotermiske anlæg m.v.
- 3) Fjernvarmforsyningsanlæg, solvarmeanlæg, affaldsforbrændingsanlæg m.v., herunder kraft-varme-anlæg med en eleffekt op til 25 MW.
- 4) Blokvarmecentraler, herunder kraft-varme-centraler med en eleffekt op til 25 MW.

Stk. 2....

Stk. 3....

Stk. 4. Kollektive varmforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 omfatter ikke virksomhed, der er reguleret i lov om anvendelse af Danmarks undergrund eller lov om elforsyning bortset fra kraft-varme-anlæg med en eleffekt op til 25 MW.

juni 2012, § 40 i lov nr. 1095 af 28. november 2012 og § 9 i lov nr. 903 af 4. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. Fodnoten til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-Tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet på baggrund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne (omarbejdning), EU-Tidende, nr. L 153, side 13, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, som ændret ved Rådets direktiv 2013/18/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 230.«

2. I § 2, *stk. 1, nr. 3*, indsættes efter »herunder«: »varmepumper til kombineret produktion af varme og køling og«.

3. I § 2, *stk. 1, nr. 3 og 4*, og *stk. 4*, ændres »op til 25 MW« til: »på 25 MW eller derunder«.

4. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. Med henblik på at fremme udnyttelse af overskudsvarme godkender klima-, energi- og bygningsministeren projekter for etablering af nye og omfattende renovering af eksisterende anlæg, der hovedsagelig leverer energi til andre formål end bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand og har en samlet indfyret termisk effekt på over 20 MW.«

5. Klima-, energi- og bygningsministeren kan efter forhandling med de kommunale organisationer fastsætte regler om planlægningen efter § 3, stk. 1, og behandlingen af sager efter § 4.

§ 15. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om, hvorledes kommunalbestyrelsens beslutninger efter §§ 4 og 11-14 skal meddeles eller offentliggøres, samt om at beslutningerne skal tinglyses på de pågældende ejendomme.

§ 20. ...

Stk. 3. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om fordeling af omkostningerne til produktion af elektricitet og varme på biomassebaserede kraft-varme-værker.

Stk. 4. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om et prisloft for opvarmet vand eller damp fra affaldsforbrændingsanlæg. I reglerne lægges vægt på at understøtte en økonomisk og miljømæssig effektivisering af affaldssektoren og at sikre, at varmekonverterne alene skal bære de omkostninger, der kan henføres til varmeproduktionen. Reglerne om et prisloft finder ikke anvendelse på anlæg, der efter regler i bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed er godkendt til nyttiggørelse eller bortskaffelse af farligt affald som hovedaktivitet, og som er indrettet og drevet med henblik på hovedsagelig at forbrænde farligt affald. Klima-, energi- og bygningsministeren kan endvidere fastsætte regler om fordelingen af omkostningerne til behandling af affald og produktion af varme på affaldsforbrændingsanlæg.

§ 23 l. ...

Stk. 2. Selskabsmæssige omstruktureringer er ikke omfattet af stk. 1, når de ejere, der direkte eller indirekte har ejerandele i de virksomheder, der berøres af den selskabsmæssige omstrukturering, ikke opnår andet vederlag i forbindelse hermed end direkte eller indirekte ejerandele i samme indbyrdes forhold i den virksomhed eller de virksomheder, der består efter den selskabsmæssige omstrukturering. Dette er dog betinget af, at virksomheden eller virksomhederne er omfattet af stk. 1 eller, hvis det er en spaltning, § 2, stk. 1-3, i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger. Hvis en spaltning fører til, at en eller flere virksomheder alene bliver omfattet af § 2, stk. 1-3, i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger, er det yderligere en betingelse, at der i de udspaltede virksomheder ikke er anvendt eller medfulgt midler, som stammer fra aktiviteter omfattet af denne lov, lov om elforsyning, lov om kommunal fjernkøling eller lov om naturgasforsyning. Kommunen afgiver i forbindelse med spaltninger omfattet af 3. pkt. en erklæring til Energitilsynet i overensstemmelse med

5. I § 5, stk. 1, ændres »§ 4« til: »§§ 4 og 4 a«, og som 2. pkt. indsættes: »Ministerens kan samtidig hermed inddrage overordnede samfundsmæssige hensyn.«

6. I § 15 udgår »kommunalbestyrelsens«, og efter »§§ 4« indsættes: », 4 a«.

7. Efter § 15 indsættes i kapitel 2:

»§ 15 a. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om betaling til dækning af omkostninger ved behandling af ansøgning om godkendelse efter § 4, stk. 2, og § 4 a og tilsyn med overholdelse af vilkår i sådanne godkendelser.«

8. I § 20, stk. 3, ændres »produktion af elektricitet og varme på biomassebaserede kraft-varme-værker« til: »levering af ydelser omfattet af stk. 1 og andre ydelser«.

9. § 20, stk. 4, 5. pkt., ophæves.

10. I § 23 l, stk. 2, 3. pkt., og § 23 m, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, ændres »lov om kommunal fjernkøling« til: »lov om fjernkøling«.

regler fastsat i medfør af § 23 n om, at der ikke i de udspaltede virksomheder er anvendt eller medfulgt midler i strid med 3. pkt. § 23 m, stk. 6, 2.-5. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 23 m...

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse, i det omfang der påbegyndes nye aktiviteter omfattet af denne lov, lov om elforsyning, lov om kommunal fjernkøling eller lov om naturgasforsyning eller nye aktiviteter omfattet af § 2, stk. 1 eller 3, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold eller affaldshåndtering i medfør af lov om miljøbeskyttelse. Tilsvarende finder bestemmelsen i stk. 1 ikke anvendelse, i det omfang aktiviteten vedrører udvinding af geotermisk energi omfattet af lov om anvendelse af Danmarks undergrund.

Stk. 3. I virksomheder omfattet af stk. 1 må der ikke anvendes midler, som stammer fra aktiviteter omfattet af denne lov, lov om elforsyning, lov om kommunal fjernkøling eller lov om naturgasforsyning, til aktiviteter omfattet af § 2, stk. 1 eller 3, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold eller affaldshåndtering i medfør af lov om miljøbeskyttelse.

Stk. 4. ...

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 4 og § 3 i lov om kommunal fjernkøling er ikke til hinder for, at servicefunktioner for aktiviteter omfattet af stk. 2 varetages i et selvstændigt selskab.

§ 34. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) etablerer nye kollektive varmforsyningsanlæg eller udfører større ændringer i eksisterende anlæg efter § 4 uden tilladelse,
- 2) tilsidesætter vilkår for en tilladelse efter loven,

1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 55, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008, EU-Tidende 2008, nr. L 328, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/89/EF af 18. januar 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 33, side 22, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/8/EF af 11. februar

11. I § 23 m, stk. 2, 2. pkt., ændres »udvinding« til: »indvinding«.

12. I § 23 m, stk. 5, ændres »§ 3 i lov om kommunal fjernkøling« til: »§ 3, stk. 1, i lov om fjernkøling«.

13. § 34, stk. 1, nr. 1, affattes således:

»1) etablerer nye kollektive varmforsyningsanlæg efter § 4 eller nye anlæg efter § 4 a eller udfører større ændringer i eksisterende sådanne anlæg uden godkendelse,«.

14. I § 34, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »tilladelse«: »eller godkendelse«.

§ 3

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1329 af 25. november 2013, som ændret ved § 1 i lov nr. 466 af 18. maj 2011, § 2 i lov nr. 576 af 18. juni 2012 og § 8 i lov nr. 903 af 4. juli 2013, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012, EU-Tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som ændret ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 211, side 55, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv

2004, EU-Tidende 2004, nr. L 52, side 50 og dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 363, side 368.

§ 37. ...

Stk. 2. Selskabsmæssige omstruktureringer er ikke omfattet af stk. 1, når de ejere, der direkte eller indirekte har ejerandele i de virksomheder, der berøres af den selskabsmæssige omstrukturering, ikke opnår andet vederlag i forbindelse hermed end direkte eller indirekte ejerandele i samme indbyrdes forhold i den virksomhed eller de virksomheder, der består efter den selskabsmæssige omstrukturering. Dette er dog betinget af, at virksomheden eller virksomhederne er omfattet af stk. 1 eller, hvis det er en spaltning, § 2, stk. 1-3, i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger. Hvis en spaltning fører til, at en eller flere virksomheder alene bliver omfattet af § 2, stk. 1-3, i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger, er det yderligere en betingelse, at der i de udspaltede virksomheder ikke er anvendt eller medfulgt midler, som stammer fra aktiviteter omfattet af denne lov, lov om varmforsyning, lov om kommunal fjernkøling eller lov om naturgasforsyning. Kommunen afgiver i forbindelse med spaltninger omfattet af 3. pkt. en erklæring til Energitilsynet i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af § 37 b om, at der ikke i de udspaltede virksomheder er anvendt eller medfulgt midler i strid med 3. pkt. § 37 a, stk. 6, 2.-5. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 37 a. ...

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse, i det omfang der påbegyndes nye aktiviteter omfattet af denne lov, lov om varmforsyning, lov om kommunal fjernkøling eller lov om naturgasforsyning eller nye aktiviteter omfattet af § 2, stk. 1 eller 3, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold eller affaldshåndtering i medfør af lov om miljøbeskyttelse.

Stk. 3. I virksomheder omfattet af stk. 1 må der ikke anvendes midler, som stammer fra aktiviteter omfattet af denne lov, lov om varmforsyning, lov om kommunal fjernkøling eller lov om naturgasforsyning, til aktiviteter omfattet af § 2, stk. 1 eller 3, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold eller affaldshåndtering i medfør af lov om miljøbeskyttelse.

Stk. 4. ...

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 4 og § 3 i lov om kommunal fjernkøling er ikke til hinder for, at servicefunktioner for aktiviteter omfattet af stk. 2 varetages i et selvstændigt selskab.

2009/28/EF af 23. april 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, som ændret ved Rådets direktiv 2013/18/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 230, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/99/EF af 19. november 2008, EU-Tidende 2008, nr. L 328, side 28, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/89/EF af 18. januar 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 33, side 22, og dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193.«

2. I § 37, stk. 2, 3. pkt., og § 37 a, stk. 2 og 3, ændres »lov om kommunal fjernkøling« til: »lov om fjernkøling«.

3. I § 37 a, stk. 5, ændres »§ 3 i lov om kommunal fjernkøling« til: »§ 3, stk. 1, i lov om fjernkøling«.

Lov om kommunal fjernkøling

Etablering og drift m.v.

§ 1. Kommuner, der helt eller delvis ejer fjernvarmevirksomheder, kan etablere og drive fjernkølingsanlæg med henblik på at fremme energieffektiv køling af bygninger.

§ 2. Ved kommunalt fjernkølingsanlæg forstås i denne lov hel eller delvis kommunal virksomhed, der har til formål at levere køling til bygninger, og hvor produktionen af kølet vand primært sker ved brug af fjernvarme og frikøling.

§ 3. Kommuners udøvelse af fjernkølingsvirksomhed skal ske på kommercielle vilkår i selvstændige selskaber med begrænset ansvar, hvori der ikke må udøves andre aktiviteter end fjernkøling.

§ 4. Kommuner må ikke yde tilskud eller stille lånegaranti for kommunale fjernkølingsanlæg.

Projektgodkendelse

§ 5. Kommunalbestyrelsen godkender projekter for etablering af nye kommunale fjernkølingsanlæg eller for udførelsen af større ændringer i eksisterende anlæg. Kommunalbestyrelsen kan alene godkende et fjernkølingsprojekt, som fremmer en energieffektiv køling af bygninger.

§ 4

I lov nr. 465 af 17. juni 2008 om kommunal fjernkøling foretages følgende ændringer:

1. I lovens *titel* udgår »kommunal«.

2. Som *fodnote* til lovens *titel* indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-Tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet på baggrund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side 28.«

3. *Overskriften* før § 1 affattes således:

»Anvendelsesområde og definition«.

4. § 1 affattes således:

»§ 1. Ved fjernkølingsanlæg forstås fjernkølingsproduktionsanlæg eller -net, der har til formål at levere køling fra et centralt anlæg, bortset fra anlæg omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning.«

5. Efter § 1 indsættes:

»Etablering og drift af kommunale fjernkølingsanlæg m.v.«.

6. § 2 affattes således:

»§ 2. Kommuner, der helt eller delvis ejer fjernvarmevirksomheder, kan udøve fjernkølingsvirksomhed med henblik på at fremme energieffektiv køling og udnytte synergieffekter med fjernvarme.«

7. I § 3 indsættes efter »fjernkølingsvirksomhed«: »efter § 2«, og som *stk. 2* indsættes:

»Stk. 2. Hvis en kommune udøver fjernkølingsvirksomhed som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning, skal dette ske på kommercielle vilkår.«

8. I § 4 ændres »kommunale fjernkølingsanlæg« til: »fjernkølingsanlæg omfattet af denne lov eller § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om varmforsyning«.

9. *Overskriften* før § 5 affattes således:

»Projektgodkendelse af fjernkølingsanlæg«.

10. § 5 affattes således:

»§ 5. Klima-, energi- og bygningsministeren godkender projekter for etablering af nye eller omfattende renovering af eksisterende fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på over 20 MW.

§ 6. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om behandlingen af sager efter § 5.

Stk. 2. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om forudsætninger, som kommunalbestyrelsen skal lægge til grund for sin godkendelse af projektforslag til kommunale fjernkølingsanlæg.

§ 7. Energiklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen efter § 5 eller efter regler udstedt i henhold til § 6.

1) Loven gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer, EU-Tidende 2005, nr. L 255, side 22, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1137/2008 af 22. oktober 2008, EU-Tidende 2008, nr. L 311, side 1, dele af Rådets direktiv 2006/32/EF af 5. april 2006 om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester samt om ophævelse af Rådets direktiv 93/76/EØF, EU-Tidende 2006 nr. L 114, side 64, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne (omarbejdning), EU-Tidende 2010, nr. L 153, side 13.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen godkender projekter for etablering af nye eller omfattende renovering af eksisterende kommunale fjernkølingsanlæg med en indfyret termisk effekt på 20 MW eller derunder. Kommunalbestyrelsen kan alene godkende et fjernkølingsprojekt, som fremmer en energieffektiv køling og udnytter synergieffekter med fjernvarme.«

11. § 6 affattes således:

»§ 6. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om behandling af sager efter § 5 og om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for godkendelse af projekter efter § 5.«

12. I § 7, *stk. 1*, ændres »af kommunalbestyrelsen efter § 5 eller efter regler udstedt i henhold til § 6« til: »efter denne lov eller regler udstedt i medfør af loven«.

§ 5

I lov om fremme af energibesparelser i bygninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 636 af 19. juni 2012, som ændret ved lov nr. 1346 af 3. december 2013, foretages følgende ændring:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer, EU-Tidende 2005, nr. L 255, side 22, som senest ændret ved Rådets direktiv 2013/25/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende etableringsret og fri udveksling af tjenesteydelser på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 368, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 16, som ændret ved Rådets direktiv 2013/18/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 230, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne (omarbejdning), EU-Tidende 2010, nr. L 153, side 13, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF, EU-tidende 2012, nr. L 315, side 1, som ændret ved Rådets direktiv 2013/12/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet på baggrund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 141, side 28.«

§ 6

I lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1330 af 25. november 2013, som ændret ved § 1 i lov nr. 576 af 18. juni 2012, § 1 i lov nr. 1390 af 23. december 2012,

§ 43 a. ...

Stk. 7. Det er en betingelse for tildeling af pristillægget, at ansøgeren opfylder de krav om adgangen til og dokumentation for at modtage tilskud, som fremgår af regler udstedt efter § 50, stk. 5, og § 50 a.

§ 1 i lov nr. 641 af 12. juni 2013 og § 1 i lov nr. 900 af 14. juli 2013, foretages følgende ændring:

1. I § 43 a indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

»*Stk. 7.* Ejere af elproduktionsanlæg med en installeret effekt på 6 kW eller derunder, som er nettilsluttet den 20. november 2012 eller senere, og som alene anvender gasser omfattet af stk. 1, kan i stedet for at modtage pristillæg efter stk. 2 vælge at modtage pristillæg, som fastsættes således, at dette og den efter § 51, stk. 2, nr. 1, fastsatte markedspris tilsammen udgør 130 øre pr. kWh. For elektricitet fremstillet på anlæg nettilsluttet den 1. januar 2014 eller senere fastsættes pristillægget, som kan vælges, på samme måde, dog således, at det fastsatte pristillæg nedsættes årligt med 14 øre pr. kWh fra og med den 1. januar 2014 og til og med den 1. januar 2018. Pristillægget ydes i 10 år fra nettilslutningstidspunktet med det på nettilslutningstidspunktet gældende pristillæg efter 1. eller 2. pkt. Anmodning om valg af pristillæg skal indgives inden nettilslutning af anlægget.«

Stk. 7 bliver herefter stk. 8.

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 5. juni 2014, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 6. Ministeren kan herunder fastsætte det tidspunkt, hvor § 6 får virkning, dog tidligst den 20. november 2012.

Stk. 3. Store virksomheder skal i medfør af § 15, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, foretage første energisyn i perioden fra den 4. december 2012 til og med den 5. december 2015.

Stk. 4. § 4 a i lov om varmforsyning som affattet ved denne lovs § 2, nr. 4, og § 5 i lov om fjernkøling som affattet ved denne lovs § 4, nr. 10, finder ikke anvendelse på ansøgninger om projektgodkendelse indgivet før lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5. Ejere af elproduktionsanlæg kan ikke vælge pristillæg efter § 43 a, stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi som affattet ved denne lovs § 6, nr. 1, selv om elproduktionsanlægget er nettilsluttet den 20. november 2012 eller senere, hvis

- 1) ejeren har indgået bindende aftale om køb af elproduktionsanlægget senest den 19. november 2012,
- 2) netvirksomheden senest den 20. december 2012 har modtaget anmeldelse af anlægget med henblik på registrering i et register oprettet efter § 85 a, stk. 2, nr. 2, i lov om elforsyning og
- 3) anlægget er nettilsluttet senest den 31. december 2013.

Stk. 6. Ejere af elproduktionsanlæg, som er nettilsluttet den 20. november 2012 eller senere, men inden ikrafttrædelsen af § 43 a, stk. 7, i lov om fremme af vedvarende energi som affattet ved denne lovs § 6, nr. 1, skal anmode om at modtage det i bestemmelsen fastsatte pristillæg senest 30 dage efter den nævnte bestemmelses ikrafttræden.

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2012/27/EU**af 25. oktober 2012****om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF****(EØS-relevant tekst)**

EU-Tidende nr. L 315 af 14/11/2012 s. 0001 - 0056

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 194, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg [1],

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget [2],

efter den almindelige lovgivningsprocedure [3], og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den Europæiske Union står over for hidtil usete udfordringer som følge af øget afhængighed af importeret energi og knappe energiressourcer samt behovet for at begrænse klimaændringerne og overvinde den økonomiske krise. Energieffektivitet er en virkningsfuld måde at håndtere disse udfordringer på. Den forbedrer Unionens forsyningssikkerhed ved at reducere primærenergiforbruget og reducere energiimporten. Den bidrager til en omkostningseffektiv reduktion af drivhusgasemissioner og dermed til at mindske klimaændringerne. Et skift til en mere energieffektiv økonomi bør også kunne fremskynde udbredelsen af innovative teknologiske løsninger og forbedre industriens konkurrenceevne i Unionen, hvilket vil fremme økonomisk vækst og skabe job af høj kvalitet i flere sektorer med tilknytning til energieffektivitet.

(2) Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 8.- 9. marts 2007 understregede nødvendigheden af at øge energieffektiviteten i Unionen for at nå målsætningen om at reducere Unionens primærenergiforbrug med 20 % senest i 2020 i forhold til prognoserne. Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 4. februar 2011 understregede, at energieffektivitetsmålet på 20 % for 2020 som vedtaget af Det Europæiske Råd i juni 2010, der i øjeblikket ikke er på rette spor, skal opfyldes. Prognoser udarbejdet i 2007 viste et primærenergiforbrug i 2020 på 1842 Mtoe. En reduktion på 20 % giver 1474 Mtoe i 2020, dvs. en reduktion på 368 Mtoe i forhold til prognoserne.

(3) Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 17. juni 2010 bekræftede, at energieffektivitetsmålet er et af de primære mål i Unionens nye strategi for beskæftigelse og intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst ("Europa 2020-strategien"). Denne proces og gennemførelsen af dette mål på nationalt plan kræver, at medlemsstaterne fastsætter nationale mål i tæt dialog med Kommissionen og angiver i deres nationale reformprogrammer, hvordan de agter at nå disse mål.

(4) Kommissionens meddelelse af 10. november 2010 om energi 2020 angiver energieffektivitet som en hjørnesteen i Unionens energistrategi for 2020 og understreger behovet for en ny energieffektivitetsstrategi, der gør det muligt for alle medlemsstaterne at afkoble energiforbruget fra den økonomiske vækst.

(5) Europa-Parlamentet opfordrede i sin beslutning af 15. december 2010 om handlingsplanen om energieffektivitet Kommissionen til i sin reviderede handlingsplan for energieffektivitet at inkludere tiltag til at sikre opnåelsen af Unionens overordnede energieffektivitetsmål i 2020.

(6) Et af initiativerne i Europa 2020-strategien er flagskibsinitiativet vedrørende "Et ressourceeffektivt Europa", som Kommissionen vedtog den 26. januar 2011. Deri peges der på energieffektivitet som et vigtigt element i at sikre bæredygtig anvendelse af energiressourcerne.

(7) Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 4. februar 2011 erkendte, at Unionens mål for energieffektivitet ikke er på rette spor, og at en målrettet indsats er påkrævet for at udnytte det betydelige potentiale for større energibesparelser i bygninger, transport, produkter og processer. Af disse konklusioner fremgår det desuden, at gennemførelsen af Unionens energieffektivitetsmål vil blive evalueret i 2013, og at der om nødvendigt vil blive overvejet yderligere foranstaltninger.

(8) Den 8. marts 2011 vedtog Kommissionen sin meddelelse om en energieffektivitetsplan 2011. Meddelelsen bekræftede, at Unionen ikke er på rette spor for at opnå sit mål for energieffektivitet. Det er til trods for fremskridtene i de nationale energieffektivitetspolitikker, der er skitseret i de første nationale energieffektivitetshandlingsplaner, som medlemsstaterne har forelagt for at opfylde kravene i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/32/EF af 5. april 2006 om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester [4]. En første gennemgang af det andet sæt af handlingsplaner bekræfter, at Unionen ikke er på rette spor. For at afhjælpe dette er der i energieffektivitetsplanen 2011 præciseret en række energieffektivitetspolitikker og -foranstaltninger, som dækker hele energikæden, herunder energiproduktion, -transmission og -distribution; den offentlige sektors ledende rolle inden for energieffektivitet; bygninger og apparater; industri; og behovet for at give slutkunderne mulighed for selv at styre deres energiforbrug. Energieffektivitet i transportsektoren blev behandlet parallelt i hvidbogen om transport, der blev vedtaget den 28. marts 2011. Især initiativ nr. 26 i hvidbogen kræver passende standarder for CO₂-emissioner fra køretøjer inden for alle transportformer, om nødvendigt suppleret med krav om energieffektivitet for at løse problemer med alle typer af fremdrivningssystemer.

(9) Den 8. marts 2011 vedtog Kommissionen ligeledes køreplanen for omstilling til en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi i 2050, der ud fra dette perspektiv afdækkede behovet for mere fokus på energieffektivitet.

(10) På den baggrund er det nødvendigt at opdatere Unionens retlige ramme for energieffektivitet med et direktiv, der forfølger den overordnede målsætning for energieffektivitet om at reducere Unionens primærenergiforbrug med 20 % senest i 2020 og foretage yderligere forbedringer af energieffektiviteten efter 2020. Til dette formål bør der i dette direktiv fastlægges en fælles ramme til fremme af energieffektiviteten inden for Unionen og træffes særlige foranstaltninger til at gennemføre nogle af de forslag, der indgår i energieffektivitetsplanen 2011, og opnå de betydelige urealiserede potentialer for energibesparelser den identificerer.

(11) Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 406/2009/EF af 23. april 2009 om medlemsstaternes indsats for at reducere deres drivhusgasemissioner med henblik på at opfylde Fællesskabets forpligtelser til at reducere drivhusgasemissionerne frem til 2020 [5] kræver, at Kommissionen senest i 2012 vurderer og aflægger rapport om de fremskridt, Unionen og dens medlemsstater har gjort hen imod målet om at reducere energiforbruget med 20 % senest i 2020 i forhold til fremskrivningen. Det fastslås også, at Kommissionen for at hjælpe medlemsstaterne med at opfylde Unionens forpligtelser til at reducere drivhusga-

semissionerne senest den 31. december 2012 bør forelægge forslag til mere gennemgribende eller nye foranstaltninger til at fremskynde forbedringer af energieffektiviteten. Dette direktiv er et resultat af dette krav. Det bidrager også til, at målene i køreplanen for omstilling til en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi i 2050 opfyldes, navnlig ved at reducere drivhusgasemissionerne fra energisektoren, og til at opnå elproduktion med nuludledning senest i 2050.

(12) Der skal anvendes en integreret tilgang for at udnytte alt eksisterende potentiale for energibesparelser, herunder besparelser i energiforsyningen og slutanvendelsessektorerne. Samtidig bør bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/8/EF af 11. februar 2004 om fremme af kraftvarmeproduktion på grundlag af en efterspørgsel efter nyttevarme på det indre energimarked [6] og direktiv 2006/32/EF styrkes.

(13) Det ville være at foretrække, hvis energieffektivitetsmålet på 20 % kunne opnås som et resultat af den samlede gennemførelse af specifikke nationale og europæiske foranstaltninger til fremme af energieffektiviteten inden for forskellige områder. Medlemsstaterne bør derfor være forpligtet til at opstille vejledende nationale mål, ordninger og programmer for energieffektivitet. Kommissionen bør vurdere disse mål og den individuelle indsats i hver enkelt medlemsstat og sammenholde dem med data om fremskridt for dermed at vurdere sandsynligheden for, at Unionens overordnede mål opnås, og i hvilket omfang den individuelle indsats er tilstrækkelig til at opfylde det fælles mål. Kommissionen bør derfor nøje overvåge gennemførelsen af de nationale energieffektivitetsprogrammer på baggrund af de reviderede lovgivningsmæssige rammer og Europa 2020-processen. I forbindelse med fastsættelse af de vejledende nationale mål for energieffektivitet bør medlemsstaterne kunne tage højde for nationale forhold, der påvirker primærenergiforbruget, som f.eks. resterende potentiale for omkostningseffektive energibesparelser, ændringer i import og eksport af energi, udviklingen inden for alle former for vedvarende energikilder, atomenergi, CO₂-opsamling og -lagring og tidlige foranstaltninger. I forbindelse med modelberegningerne bør Kommissionen høre medlemsstaterne rettidigt og på en gennemsigtig måde med hensyn til modelantagelser og udkast til modelresultater. Der er behov for en bedre modelberegning af energieffektivitetsforanstaltninger, af beholdningen af teknologier og af deres ydeevne.

(14) Det konstateres i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder [7], at Cypern og Malta på grund af deres insulære og perifere karakter er afhængige af luftfart som en transportform, der er af afgørende betydning for deres borgere og deres økonomi. Cypern og Malta har som følge heraf en uforholdsmæssig stor andel af luftfart i deres udvidede endelige energiforbrug, dvs. mere end tre gange fællesskabsgennemsnittet i 2005, og berøres derfor uforholdsmæssigt meget af de nuværende teknologiske og lovgivningsmæssige begrænsninger.

(15) De samlede offentlige udgifter svarer til 19 % af Unionens bruttonationalprodukt. Af samme grund udgør den offentlige sektor en vigtig drivkraft, der kan stimulere markedet i retning af mere effektive produkter, bygninger og tjenesteydelser og udløse adfærdsmæssige ændringer hos borgerne og virksomhederne med hensyn til energiforbrug. Desuden kan faldende energiforbrug som følge af foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten frigøre offentlige ressourcer til andre formål. Offentlige organer på nationalt, regionalt og lokalt plan bør danne eksempel med hensyn til energieffektivitet.

(16) I betragtning af, at det i Rådets konklusioner af 10. juni 2011 om energieffektivitetsplanen 2011 blev understreget, at bygninger tegner sig for 40 % af Unionens endelige energiforbrug og med det formål at udnytte vækst- og beskæftigelsesmulighederne inden for håndværks- og byggesektorerne og inden for fremstillingen af byggevarer såvel som inden for erhverv som arkitektur, konsulentvirksomhed og ingeniørarbejde, bør medlemsstaterne opstille en langsigtet strategi for tiden efter 2020 for tilvejebringelse af investeringer i renovering af beboelsesejendomme og erhvervsjendomme med henblik på at forbedre

bygningsmassens energimæssige ydeevne. Denne strategi bør tage sigte på omkostningseffektive gennemgribende renoveringer, dvs. renoveringer, som reducerer både det leverede og det endelige energiforbrug i en bygning med en væsentlig procentdel i forhold til niveauet før renoveringen, resulterende i en meget høj energimæssig ydeevne. Sådanne gennemgribende renoveringer kan også udføres i etaper.

(17) Renoveringsprocenten for bygninger skal øges, da den eksisterende bygningsmasse udgør den største enkeltstående potentielle sektor for energibesparelser. Endvidere er bygninger afgørende for at nå Unionens mål om at reducere drivhusgasemissionerne med 80-95 % i forhold til 1990 senest i 2050. Bygninger, der ejes af offentlige organer, udgør en betydelig del af bygningsmassen og er meget synlige i det offentlige liv. Det er derfor hensigtsmæssigt at fastsætte, at en bestemt andel af bygninger, der ejes og benyttes af statsforvaltningen på en medlemsstats område, hvert år renoveres til en højere energimæssig ydeevne. Denne renoveringsprocent bør ikke indskrænke forpligtelserne med hensyn til næsten energineutrale bygninger som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne [8]. Forpligtelsen i nærværende direktiv til at renovere statslige bygninger supplerer nævnte direktiv, der kræver, at medlemsstaterne, når eksisterende bygninger gennemgår større renoveringsarbejder, sikrer, at bygningernes energimæssige ydeevne opgraderes med henblik på at opfylde mindstekravene til energimæssig ydeevne. Medlemsstaterne bør kunne træffe alternative omkostningseffektive foranstaltninger for at opnå en tilsvarende forbedring af den energimæssige ydeevne for statslige bygninger. Forpligtelsen til at renovere etageareal af statslige bygninger bør gælde for administrative afdelinger, hvis kompetence dækker hele området i en medlemsstat. Når der i en given medlemsstat og for en given kompetence ikke findes en sådan administrativ afdeling, hvis kompetence omfatter hele området, bør forpligtelsen gælde de administrative afdelinger, hvis kompetencer tilsammen omfatter hele området.

(18) En række kommuner og andre offentlige organer i medlemsstaterne har allerede indført integrerede strategier for energibesparelser og energiforsyning, for eksempel via handlingsplaner for bæredygtig energi, såsom dem, der er udviklet under borgmesteraftalen, samt integrerede byplanlægningstilgange, der dækker bredere end de enkelte indgreb i bygninger og transportformer. Medlemsstaterne bør tilskynde kommuner og andre offentlige organer til at vedtage integrerede og bæredygtige energieffektivitetsplaner med klare mål, inddrage borgerne i udarbejdelsen og gennemførelsen af planerne og informere dem tilstrækkeligt om planernes indhold og fremskridt med opfyldelsen af målene. Sådanne planer kan give betydelige energibesparelser, især hvis de gennemføres ved hjælp af energiledelsessystemer, der giver de pågældende offentlige organer mulighed for bedre at forvalte deres energiforbrug. Udveksling af erfaringer mellem byer og andre offentlige organer bør opmuntres med hensyn til de mere innovative erfaringer.

(19) Med hensyn til køb af visse produkter og tjenester samt køb og leje af bygninger bør en statsforvaltning, der indgår kontrakter vedrørende offentlige arbejder, forsyningsvirksomhed eller tjenesteydelser, vise det gode eksempel og træffe energieffektive købsbeslutninger. Dette bør gælde for administrative afdelinger, hvis kompetence dækker hele området i en medlemsstat. Når der i en given medlemsstat og for en given kompetence ikke findes en sådan administrativ afdeling, hvis kompetence omfatter hele området, bør forpligtelsen gælde de administrative afdelinger, hvis kompetencer tilsammen omfatter hele området. Bestemmelserne i Unionens direktiver om offentlige indkøb bør dog ikke påvirkes heraf. I forbindelse med andre produkter end dem, der er omfattet af energieffektivitetskravene for indkøb i dette direktiv, bør medlemsstaterne tilskynde offentlige organer til at tage energieffektiviteten i betragtning ved indkøb.

(20) En vurdering af muligheden for at oprette en "hvid attest"-ordning på EU-plan har vist, at et sådant system i den nuværende situation ville medføre for meget store administrative omkostninger, og at der er risiko for, at energibesparelserne ville blive koncentreret i nogle enkelte medlemsstater og ikke finde sted over hele Unionen. Målet for en sådan ordning på EU-plan kunne i hvert fald på nuværende tidspunkt bedre opnås ved hjælp af nationale ordninger for energispareforpligtelser for energiselskaber eller andre

alternative politiktiltag, der fører til energibesparelser af samme størrelse. Ambitionsniveauet for sådanne ordninger bør fastsættes i form af en fælles ramme på EU-niveau, men medlemsstaterne bør samtidig overlades en betydelig fleksibilitet med mulighed for at tage fuldt hensyn til, hvordan det nationale marked er organiseret, og til de specifikke forhold i energisektoren og slutkundernes vaner. Den fælles ramme bør give energiselskaberne mulighed for at tilbyde energitjenester til alle slutkunder og ikke kun til dem, de sælger energi til. Dette øger konkurrencen på energimarkedet, da energiselskaberne kan differentiere deres produkt ved at levere supplerende energitjenester. Den fælles ramme bør give medlemsstaterne mulighed for at stille krav i deres nationale ordning, der forfølger et socialt sigte, navnlig for at sikre, at sårbare kunder får adgang til fordelene ved højere energieffektivitet. Medlemsstaterne bør på grundlag af objektive og ikkediskriminerende kriterier fastsætte, hvilke energidistributører eller energileverandører i detailledet der bør være forpligtet til at nå de energisparemål for slutanvendelsen, der er fastlagt i dette direktiv.

Medlemsstaterne bør navnlig kunne undlade at pålægge små energidistributører, små energileverandører i detailledet og små energisektorer denne forpligtelse for at undgå en uforholdsmæssige administrative byrder. Kommissionens meddelelse af 25. juni 2008 opstiller principper, som medlemsstater, der afstår fra at anvende denne mulighed, bør tage hensyn til. For at støtte nationale initiativer til forbedring af energieffektiviteten kunne de forpligtede parter under nationale ordninger for energispareforpligtelser opfylde deres forpligtelser ved at yde et årligt bidrag til en national energisparefond, der svarer til de investeringer, der kræves i henhold til ordningen.

(21) I betragtning af det overordnede krav om genoprettelse af de offentlige finansers holdbarhed og finanspolitisk konsolidering bør der i forbindelse med gennemførelsen af bestemte foranstaltninger, der falder ind under dette direktivs anvendelsesområde, på medlemsstatsniveau tages behørigt hensyn til omkostningseffektiviteten ved gennemførelsen af energieffektivitetsforanstaltninger på grundlag af et passende omfang af analyse og evaluering.

(22) Kravet om at opnå besparelser i det årlige energisalg til slutkunder i forhold til, hvad energisalg ville have været, udgør ikke et loft over salget eller energiforbruget. Medlemsstaterne bør kunne udelukke hele eller en del af energisalg målt i mængder, der anvendes i de industrielle aktiviteter, som er opført i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet [9], ved beregningen af energisalg til slutkunder, da det anerkendes, at visse sektorer eller delsektorer inden for disse aktiviteter kan være udsat for en betydelig risiko for carbon leakage. Medlemsstaterne bør være opmærksomme på omkostningerne ved ordningerne, således at de kan vurdere omkostningerne ved foranstaltningerne præcist.

(23) Med forbehold af kravene i artikel 7 og med henblik på at begrænse den administrative byrde kan hver medlemsstat gruppere alle individuelle politiktiltag til gennemførelse af artikel 7 i et samlet nationalt energieffektivitetsprogram.

(24) For at udnytte potentialet for energibesparelser i visse markedssegmenter, hvor der normalt ikke tilbydes energisyn på forretningsmæssigt grundlag (eksempelvis i små og mellemstore virksomheder (SMV'er)), bør medlemsstaterne udvikle programmer for at opfordre SMV'erne til at få foretaget energisyn. Energisyn bør være obligatoriske og regelmæssige for større virksomheder, da der kan være tale om betydelige energibesparelser. Energisyn bør tage hensyn til relevante europæiske eller internationale standarder såsom EN ISO 50001 (energiledelsessystemer) eller pr EN 16247-1 (energisyn) eller, hvis de omfatter et energisyn, EN ISO 14000 (miljøledelsessystemer) og dermed også være i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag VI til dette direktiv, da sådanne bestemmelser ikke rækker videre end kravene i disse relevante standarder. I øjeblikket er der ved at blive udarbejdet en specifik europæisk standard for energisyn.

(25) Når energisyn udføres af egne eksperter, kræves det for at opnå den nødvendige uafhængighed, at disse eksperter ikke er direkte engageret i den aktivitet, der underkastes energisyn.

(26) I forbindelse med udarbejdelsen af foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten bør der tages hensyn til de effektivitetsgevinster og -besparelser, der opnås ved at udvide anvendelsen af omkostningseffektive teknologiske nyskabelser som f.eks. intelligente målere. Hvis der er installeret intelligente målere, bør virksomhederne ikke anvende disse til uberettiget tilbagefakturering.

(27) For så vidt angår elektricitet og i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet [10] skal mindst 80 % af forbrugerne udstyres med intelligente målersystemer senest i 2020, hvis indførelsen af intelligente målere vurderes at være positiv. For så vidt angår gas og i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas [11] bør medlemsstaterne eller en kompetent myndighed, som de udpeger, forberede en tidsplan for gennemførelsen af intelligente målersystemer, hvis indførelsen af intelligente målersystemer vurderes at være positiv.

(28) Anvendelsen af individuelle målere eller varmfordelingsmålere til måling af individuelt varmeforbrug i ejendomme med flere lejligheder, der har fjernvarme eller fælles centralvarme, er gavnlig, når slutkunderne har mulighed for at kontrollere deres eget individuelle forbrug. Det giver derfor kun mening at anvende dem i bygninger, hvor radiatorerne er udstyret med termostatregulerede radiatorventiler.

(29) I nogle ejendomme med flere lejligheder, der har fjernvarme eller fælles centralvarme, vil det være teknisk kompliceret og bekosteligt at anvende præcise individuelle varmemålere, da det varme vand, der anvendes til opvarmning, løber ind og ud af lejlighederne flere forskellige steder. Individuel måling af varmeforbrug i ejendomme med flere lejligheder kan dog antages at være teknisk mulig, når installationen af individuelle målere ikke kræver ændring af de eksisterende vandrør til varmtvandsforsyning i bygningen. I sådanne bygninger kan måling af det individuelle varmeforbrug udføres ved hjælp af individuelle varmfordelingsmålere, der er installeret på hver enkelt radiator.

(30) Ifølge direktiv 2006/32/EF skal medlemsstaterne sørge for, at slutkunder udstyres med individuelle målere til en konkurrencedygtig pris, som nøjagtigt afspejler deres faktiske energiforbrug og angiver det faktiske forbrugstidspunkt. I de fleste tilfælde er dette krav underlagt betingelser om, at det skal være teknisk muligt, økonomisk fornuftigt og stå i et rimeligt forhold til den potentielle energibesparelse. Når der oprettes en forbindelse i en ny bygning, eller der foretages større renoveringsarbejder som defineret i direktiv 2010/31/EU, bør der dog altid stilles sådanne individuelle målere til rådighed. Ifølge direktiv 2006/32/EF kræves også, at klar fakturering på grundlag af det faktiske forbrug bør fremsendes hyppigt nok til, at forbrugerne kan regulere deres eget energiforbrug.

(31) Ifølge direktiv 2009/72/EF og 2009/73/EF skal medlemsstaterne sikre gennemførelse af intelligente målersystemer, som skal bidrage til forbrugernes aktive deltagelse på markederne for elektricitets- og gasforsyning. Hvad angår elektricitet gælder det, at hvis indførelsen af intelligente målere anses for at være omkostningseffektiv, skal mindst 80 % af forbrugerne udstyres med intelligente målersystemer senest i 2020. Hvad angår naturgas er der ikke fastsat nogen frist, men det kræves, at der udarbejdes en tidsplan. Det hedder også i nævnte direktiver, at slutkunderne skal have fyldestgørende oplysninger om det faktiske elektricitets- eller gasforbrug og priser tilstrækkeligt hyppigt til, at de kan regulere deres eget forbrug.

(32) Målings- og faktureringsbestemmelserne i direktiv 2006/32/EF, 2009/72/EF og 2009/73/EF har haft begrænsede energisparevirkninger. I mange dele af Unionen har disse bestemmelser ikke ført til, at kunderne modtager ajourførte oplysninger om deres energiforbrug, og at fakturering baseres på det faktiske forbrug med en hyppighed, som ifølge undersøgelser er nødvendig for, at kunderne kan regulere deres

energiforbrug. Hvad angår rumopvarmning og varmt vand i ejendomme med flere lejligheder har den manglende klarhed af disse bestemmelser også ført til talrige klager fra borgerne.

(33) For at styrke slutkundernes stilling, når det gælder adgang til oplysninger om målingen og faktureringen af deres eget energiforbrug, og i betragtning af de muligheder, der er forbundet med gennemførelsen af intelligente målersystemer og indførelsen af intelligente målere i medlemsstaterne, er det derfor vigtigt, at EU-rettens krav på dette område gøres klarere. Dette bør hjælpe med til at reducere udgifterne til gennemførelse af intelligente målersystemer, der er udstyret med funktioner, som øger energibesparelserne og støtter udviklingen af markederne for energitjenester og efterspørgselsstyringen. Gennemførelsen af intelligente målersystemer giver mulighed for hyppig fakturering baseret på faktisk forbrug. Der er imidlertid også behov for at tydeliggøre kravene om adgang til oplysninger og fair og nøjagtig fakturering baseret på faktisk forbrug i de tilfælde, hvor der ikke er intelligente målere til rådighed senest i 2020, bl.a. i forbindelse med måling og fakturering af det individuelle forbrug af varme, køling og varmt vand i ejendomme med flere enheder ved hjælp af fjernvarme eller fjernkøling eller eget fælles varmesystem, der er installeret i sådanne ejendomme.

(34) Når medlemsstaterne tilrettelægger foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten, bør de tage behørigt hensyn til nødvendigheden af at sikre, at det indre marked fungerer korrekt, og at gældende EU-ret gennemføres på en sammenhængende måde i overensstemmelse med traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

(35) I højeffektiv kraftvarmeproduktion og fjernvarme og fjernkøling ligger der et betydeligt potentiale for besparelse af primærenergi, som er stort set uudnyttet i Unionen. Medlemsstaterne bør foretage en omfattende vurdering af potentialet for højeffektiv kraftvarmeproduktion og fjernvarme og fjernkøling. Disse vurderinger bør opdateres på anmodning fra Kommissionen for at give investorerne kendskab til de nationale udviklingsplaner og bidrage til et stabilt og understøttende investeringsmiljø. Nye elproduktionsanlæg og eksisterende anlæg, der undergår omfattende renovering, eller hvis tilladelse eller licens bliver opdateret, bør, med forbehold af en cost-benefit-analyse, der viser et cost-benefit-overskud, udstyres med højeffektive kraftvarmeanheder, hvor spildvarmen fra elproduktion kan genvindes. Denne spildvarme kan derefter overføres til steder, hvor der er et behov, gennem fjernvarmenet. De situationer, der udløser et krav om, at godkendelseskriterier skal anvendes, vil generelt være situationer, der også udløser krav om godkendelse i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner [12] og om bevilling i henhold til direktiv 2009/72/EF.

(36) Det kan være hensigtsmæssigt at placere atomkraftanlæg eller elproduktionsanlæg, der er beregnet til at anvende geologisk lagring, der er tilladt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kuldioxid [13], på steder, hvor genvinding af spildvarmen gennem højeffektiv kraftvarmeproduktion eller ved fjernvarme- eller fjernkølenet ikke er omkostningseffektiv. Medlemsstaterne bør derfor kunne undtage disse anlæg fra kravet om at gennemføre en cost-benefit-analyse for at udstyre anlægget med udstyr, der giver mulighed for at genvinde spildvarmen ved hjælp af en højeffektiv kraftvarmeanhed. Det bør også være muligt at undtage spidsbelastnings- og backupanlæg til elproduktion, der planlægges at være i drift mindre end 1500 driftstimer om året som rullende gennemsnit over en femårsperiode, fra kravet om også at producere varme.

(37) Medlemsstaterne bør tilskynde til indførelse af foranstaltninger og procedurer til fremme af kraftvarmeanlæg med en samlet nominel indfyret termisk effekt på mindre end 20 MW med det formål at tilskynde til decentral energiproduktion.

(38) Højeffektiv kraftvarmeproduktion bør defineres ved de energibesparelser, som kan opnås ved kombineret produktion sammenholdt med separat produktion af varme og elektricitet. Definitionerne af kraft-

varmeproduktion og højeffektiv kraftvarmeproduktion i EU-lovgivningen bør ikke berøre anvendelsen i national lovgivning af andre definitioner til andre end de af den pågældende EU-lovgivning omfattede formål. Med henblik på at optimere energibesparelserne og undgå, at besparelsesmuligheder fortabes, bør der lægges størst mulig vægt på, hvordan kraftvarmeenhederne drives.

(39) For at øge gennemskueligheden for slutkunderne, så de kan vælge mellem el fra kraftvarmeproduktion og el produceret på anden måde, bør der udstedes oprindelsesgaranti for højeffektiv kraftvarmeproduktion på grundlag af harmoniserede referenceværdier for virkningsgraden. Oprindelsesgarantiordninger indebærer ikke i sig selv ret til at blive omfattet af de nationale støtteordninger. Det er vigtigt, at alle former for elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion kan omfattes af en oprindelsesgaranti. Der bør klart sondres mellem oprindelsesgarantier og salgbare certifikater.

(40) Ikke mindst ved revisionen af de administrative procedurer for meddelelse af bevillinger til opførelse af kraftvarmeværker eller anlæg af dertil knyttede net bør der under anvendelse af "tænk småt først"-princippet tages hensyn til den særlige struktur i kraftvarmesektoren og fjernvarme- og fjernkølesektoren, som i vidt omfang består af små og mellemstore producenter.

(41) De fleste EU-virksomheder er SMV'er. De udgør et enormt energibesparelspotentiale for Unionen. For at hjælpe dem med at træffe energieffektivitetsforanstaltninger bør medlemsstaterne fastlægge gunstige rammer, der skal give SMV'er teknisk bistand og målrettet information.

(42) Direktiv 2010/75/EU inddrager energieffektivitet som et af kriterierne for fastsættelse af bedste tilgængelige teknik, der skal fungere som reference for bestemmelse af vilkår for tilladelser til anlæg, der er omfattet af direktivet, dvs. fyringsanlæg med en samlet nominel indfyret termisk effekt på 50 MW og derover. Direktivet giver imidlertid medlemsstaterne mulighed for ikke at fastsætte energieffektivitetskrav for forbrændingsanlæg eller andre enheder, som udsender kuldioxid på anlægsområdet, for så vidt angår de aktiviteter, der er anført i bilag I til direktiv 2003/87/EF. Medlemsstaterne kunne medtage oplysninger om energieffektivitet i deres indberetning i henhold til direktiv 2010/75/EU.

(43) Medlemsstaterne bør på grundlag af objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier fastsætte bestemmelser vedrørende afholdelse og deling af omkostningerne ved nettilslutninger og netforstærkninger samt til tekniske tilpasninger, der er nødvendige for at integrere nye producenter af elektricitet produceret ved højeffektiv kraftvarmeproduktion, under hensyntagen til retningslinjer og regler udarbejdet i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling [14] og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet [15]. Producenter af elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion bør kunne give tilslutningsarbejdet i udbud. Adgangen til forsyningsnettet for elektricitet, der produceres ved højeffektiv kraftvarmeproduktion, bør gøres lettere, navnlig for små kraftvarmeenheder og mikrokraftvarmeenheder. I overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, i direktiv 2009/72/EF og artikel 3, stk. 2, i direktiv 2009/73/EF kan medlemsstaterne pålægge selskaber i henholdsvis elektricitets- og gassektoren offentlige serviceforpligtelser, herunder vedrørende energieffektivitet.

(44) Efterspørgselsreaktion er et vigtigt instrument til forbedring af energieffektiviteten, fordi den væsentligt forbedrer mulighederne for forbrugerne eller tredjeparter, som de har udpeget, for at træffe foranstaltninger vedrørende forbrugs- og faktureringsoplysninger og dermed tilvejebringer en mekanisme til reduktion eller ændring af forbruget, hvilket fører til energibesparelser hvad angår både endeligt forbrug og, som følge af mere optimal anvendelse af net og produktionsaktiver, energiproduktion, -transmission og -distribution.

(45) Efterspørgselsreaktion kan baseres på slutkundernes reaktion på prissignaler eller på bygningsautomatik. Betingelserne for og adgangen til efterspørgselsreaktion bør forbedres, også for små slutforbrugere. Under hensyn til den fortsatte udbygning af de intelligente net bør medlemsstaterne derfor sikre, at nationale energitilsynsmyndigheder kan sikre, at nettakster og -regler giver incitamenter til forbedringer af energieffektiviteten og understøtter dynamisk prissætning for slutkundernes foranstaltninger om efterspørgselsreaktion. Der bør stræbes efter markedsintegration og lige muligheder for markedsadgang for efterspørgselsrelaterede ressourcer (forsynings- og forbrugerbelastninger) samt produktion. Endvidere bør medlemsstaterne sikre, at nationale energitilsynsmyndigheder anvender en integreret fremgangsmåde omfattende potentielle besparelser i energiforsyningen og slutanvendelsessektorerne.

(46) Der bør være tilstrækkeligt mange pålidelige fagfolk med kompetencer inden for energieffektivitet til rådighed til at sikre en effektiv og rettidig gennemførelse af dette direktiv, eksempelvis med hensyn til overholdelse af kravene om energisyn og gennemførelse af ordninger for energispareforpligtelser. Medlemsstaterne bør derfor etablere attesteringsordninger til leverandører af energitjenester, energisyn og andre foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten.

(47) Det er nødvendigt fortsat at udvikle markedet for energitjenester for at sikre, at der både efterspørges og udbydes energitjenester. Gennemsigtighed kan medvirke hertil, eksempelvis ved hjælp af lister over leverandører af energitjenester. Standardkontrakter, udveksling af bedste praksis og retningslinjer, især for kontrakter om energimæssig ydeevne, kan også bidrage til at stimulere efterspørgslen. Som ved andre former for ordninger med tredjepartsfinansiering undgår modtageren af en energitjeneste investeringsomkostninger, når der foreligger en kontrakt om energimæssig ydeevne, ved at bruge en del af den økonomiske værdi af energibesparelsen til at betale den investering, der helt eller delvis finansieres af tredjepart.

(48) Der er behov for at påpege og fjerne reguleringsmæssige og ikkereguleringsmæssige hindringer for brugen af kontrakter om energimæssig ydeevne og andre ordninger for energibesparelser, som finansieres af tredjepart. Disse hindringer er bl.a. regnskabsregler og -praksis, der forhindrer, at de kapitalinvesteringer og årlige økonomiske besparelser, som er en følge af foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten, i passende omfang afspejles i regnskabet for hele investeringens levetid. Hindringer for renovering af den eksisterende bygningsmasse, der er baseret på en fordeling af incitamenter mellem de forskellige berørte aktører, bør også løses på nationalt plan.

(49) Medlemsstaterne og regionerne bør opfordres til at gøre fuld brug af strukturfondene og Samhørighedsfonden for at udløse investeringer i foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten. Investeringer i energieffektivitet har potentiale til at bidrage til økonomisk vækst, beskæftigelse, innovation og en reduktion af energifattigdom i husholdningerne, og de yder derfor et positivt bidrag til økonomisk, social og territorial samhørighed. Energieffektivitetsforanstaltninger for offentlige bygninger og boliger samt udvikling af nye færdigheder for at fremme beskæftigelsen i sektoren for energieffektivitet er potentielle områder for finansiering.

(50) Medlemsstaterne bør tilskynde til anvendelse af finansieringsfaciliteter med henblik på at fremme dette direktivs mål. Sådanne finansieringsfaciliteter kunne omfatte finansielle bidrag og bøder i forbindelse med manglende opfyldelse af visse bestemmelserne i dette direktiv, ressourcer afsat til energieffektivitet i henhold til artikel 10, stk. 3, i direktiv 2003/87/EF, ressourcer afsat til energieffektivitet i den flerårige finansielle ramme, særlig Samhørighedsfonden, strukturfondene og fonden til udvikling af landdistrikter, og formålsbestemte europæiske finansielle instrumenter såsom den europæiske energisparefond.

(51) Finansieringsfaciliteter kunne i givet fald baseres på ressourcer afsat til energieffektivitet fra EU-projektobligationer, ressourcer afsat til energieffektivitet fra Den Europæiske Investeringsbank og andre europæiske finansielle institutioner, særlig Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling og

Europarådets Udviklingsbank, ressourcer lånefinansieret i finansielle institutioner, nationale ressourcer, bl.a. ved indførelse af lovgivnings- og skattemæssige rammer, der tilskynder til gennemførelse af initiativer og programmer vedrørende energieffektivitet, indtægter fra årlige emissionstildelinger i henhold til beslutning nr. 406/2009/EF.

(52) Finansieringsfaciliteterne kunne navnlig anvende disse bidrag, ressourcer og indtægter til at muliggøre og tilskynde til private kapitalinvesteringer, særlig ved at trække på institutionelle investorer, og anvende kriterier, der sikrer, at de tildelte midler fører til opnåelse af både miljømæssige og sociale mål, gøre brug af innovative finansieringsmekanismer (f.eks. lånegarantier for privat kapital, lånegarantier til fremme af indgåelse af kontrakter om energimæssig ydeevne, tilskud, rentelette lån og formålsbestemte kreditlinjer, tredjeparters finansieringssystemer), som reducerer risiciene i forbindelse med energieffektivitetsprojekter, og give mulighed for omkostningseffektive renoveringer selv blandt husholdninger med lav og mellemhøj indkomst, være tilknyttet programmer eller agenturer, som samler og vurderer kvaliteten af energispareprojekter, yder teknisk bistand, fremmer markedet for energitjenester og hjælper med at oparbejde forbrugerefterspørgsel efter energitjenester.

(53) Finansieringsfaciliteterne kunne også tilvejebringe passende ressourcer til at støtte uddannelses- og certificeringsprogrammer, som forbedrer og attesterer færdigheder med hensyn til energieffektivitet, tilvejebringe ressourcer til forskning i samt demonstration og fremskyndelse af anvendelsen af mindre teknologier og mikroteknologi til energiproduktion og optimere tilslutningen af disse generatorer til nettet, være tilknyttet programmer, som fremmer energieffektiviteten i alle boliger med henblik på at forebygge energifattigdom og stimulere udlejere til at gøre deres ejendomme så energieffektive som muligt, tilvejebringe passende ressourcer til fremme af den sociale dialog og fastlæggelse af standarder med henblik på at forbedre energieffektiviteten og sikre gode arbejdsforhold samt sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen.

(54) Finansielle EU-instrumenter og innovative finansieringsmekanismer, der står til rådighed, bør anvendes til at opfylde målet om at forbedre den energimæssige ydeevne for offentlige organers bygninger. I den henseende kan medlemsstaterne anvende deres indtægter fra årlige emissionstildelinger i henhold til beslutning nr. 406/2009/EF i forbindelse med udvikling af sådanne mekanismer på frivillig basis og under hensyntagen til nationale budgetregler.

(55) Gennemførelsen af energieffektivitetsmålet på 20 % kræver, at Kommissionen holder øje med, hvilke virkninger nye foranstaltninger får for direktiv 2003/87/EF om Unionens emissionshandelssystem, for at fastholde systemets incitament, der belønner CO₂-besparende investeringer og forbereder de kvotebelagte sektorer på de innovationer, der kræves i fremtiden. Den vil skulle overvåge virkningerne for de industrisektorer, der er udsat for en betydelig risiko for carbon leakage som fastsat i Kommissionens afgørelse 2010/2/EU af 24. december 2009 om opstilling af en liste over, hvilke sektorer og delsektorer der anses for at være udsat for en betydelig risiko for carbon leakage, i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF [16], for at sikre, at nærværende direktiv fremmer og ikke hindrer udviklingen af disse sektorer.

(56) I henhold til direktiv 2006/32/EF skal medlemsstaterne indføre og sigte mod senest i 2016 at opfylde et samlet nationalt vejledende energisparemål på 9 %, der nås ved hjælp af energitjenester og andre foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten. I henhold til samme direktiv skal den anden energieffektivitetsplan, der er vedtaget af medlemsstaterne, efterfølges i relevant omfang, og hvor det er nødvendigt, af forslag fra Kommissionen om yderligere foranstaltninger, herunder om en forlængelse af anvendelsesperioden for målene. Hvis en rapport konkluderer, at der ikke er gjort tilstrækkelige fremskridt med hensyn til opfyldelsen af de nationale vejledende energisparemål som fastsat i direktivet, skal der i forslagene fokuseres på omfanget og arten af målene. Den konsekvensanalyse, der ledsager nærværende direktiv,

fastslår, at medlemsstaterne er på vej til at nå målet på 9 %, hvilket er betydeligt mindre ambitiøst end de senere vedtagne energisparemål på 20 % for 2020, og der er derfor ingen grund til at røre ved målenes omfang.

(57) Programmet "Intelligent Energi — Europa", der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1639/2006/EF af 24. oktober 2006 om et rammeprogram for konkurrenceevne og innovation (2007-2013) [17], har været medvirkende til at skabe et gunstigt miljø for den rette gennemførelse af Unionens politikker for bæredygtig energi ved at fjerne markedshindringer såsom utilstrækkelig bevidsthed og kapacitet for markedsaktørernes og institutionernes vedkommende, nationale tekniske eller administrative hindringer for et velfungerende indre marked for energi eller underudviklede arbejdsmarkeder set i forhold til den udfordring, der er forbundet med en lavemissionsøkonomi. Mange af disse hindringer er stadig relevante.

(58) For at udnytte det betydelige energibesparelsespotentiale i forbindelse med energirelaterede produkter bør gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF af 21. oktober 2009 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter [18] og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU af 19. maj 2010 om angivelse af energirelaterede produkters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede produktoplysninger [19] fremskyndes og udvides. Der bør gives prioritet til produkter, der tilbyder det største energibesparelsespotentiale som identificeret i arbejdsplanen for miljøvenligt design, og, hvor det er relevant, til revisionen af eksisterende foranstaltninger.

(59) For at præcisere de betingelser, der gælder for medlemsstaternes fastsættelse af krav til energimæssig ydeevne i henhold til direktiv 2010/31/EU, samtidig med at direktiv 2009/125/EF og dets gennemførelsesforanstaltninger overholdes, bør direktiv 2009/125/EF ændres i overensstemmelse hermed.

(60) Målet for dette direktiv, nemlig at opfylde Unionens energieffektivitetsmål på 20 % senest i 2020 og bane vejen for yderligere forbedringer af energieffektiviteten efter 2020, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, uden at der træffes yderligere energieffektivitetsforanstaltninger, og kan derfor bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

(61) For at muliggøre tilpasning til den tekniske udvikling og ændringer i fordelingen af energikilder bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde for så vidt angår gennemgangen af de harmoniserede referenceværdier for effektiviteten, der er fastsat på grundlag af direktiv 2004/8/EF, og i overensstemmelse med værdier, beregningsmetoder, standardkoefficient for primærenergi og krav i bilagene til nærværende direktiv. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau. Kommissionen bør i forbindelse med forberedelsen og udarbejdelsen af delegerede retsakter sørge for samtidig, rettidig og hensigtsmæssig fremsendelse af relevante dokumenter til Europa-Parlamentet og Rådet.

(62) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af dette direktiv bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser [20].

(63) Alle indholdsmæssige bestemmelser i direktiv 2004/8/EF og direktiv 2006/32/EF bør ophæves, dog ikke artikel 4, stk. 1-4, i og bilag I, III og IV til direktiv 2006/32/EF. Sidstnævnte bestemmelser bør fort-

sat anvendes indtil fristen for opfyldelsen af målet på 9 %. Artikel 9, stk. 1 og 2, i direktiv 2010/30/EU, som fastsætter en forpligtelse for medlemsstaterne til at bestræbe sig på kun at købe varer, der har den højeste energieffektivitetsklasse, bør udgå.

(64) Forpligtelsen til at gennemføre nærværende direktiv i national ret bør kun omfatte de bestemmelser, hvori der er foretaget indholdsmæssige ændringer i forhold til direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF. Forpligtelsen til at gennemføre de bestemmelser, hvori der ikke er foretaget ændringer, følger af de nævnte direktiver.

(65) Nærværende direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til fristerne for gennemførelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF i national ret og deres anvendelse af dem.

(66) I henhold til den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter har medlemsstaterne forpligtet sig til i tilfælde, hvor det er berettiget, at lade meddelelsen af gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller flere dokumenter, der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesinstrumenter. I forbindelse med dette direktiv finder lovgiver, at fremsendelsen af sådanne dokumenter er berettiget —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

KAPITEL I

GENSTAND, ANVENDELSESOMRÅDE, DEFINITIONER OG ENERGIEFFEKTIVITETSMÅL

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. Dette direktiv opstiller en fælles ramme af foranstaltninger til at fremme energieffektivitet i Unionen med henblik på at sikre, at Unionens overordnede mål på 20 % for energieffektivitet i 2020 nås, og bane vejen for yderligere forbedringer af energieffektiviteten derefter.

Det fastlægger regler beregnet til at fjerne hindringer på energimarkedet og overvinde markedssvigt, som hindrer en effektiv forsyning og anvendelse af energi, og kræver, at der fastsættes vejledende nationale mål for energieffektivitet for 2020.

2. De i dette direktiv fastsatte krav er minimumskrav og er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere foranstaltninger. Sådanne foranstaltninger skal være forenelige med EU-retten. Fastsætter national lovgivning strengere foranstaltninger, underretter medlemsstaten Kommissionen om denne lovgivning.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

1) "energi": alle former for energiprodukter, brændsel, varme, vedvarende energi, elektricitet og andre former for energi som defineret i artikel 2, litra d), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1099/2008 af 22. oktober 2008 om energistatistik [21]

2) "primærenergiforbrug": indenlandsk bruttoforbrug, bortset fra ikkeenergi-relaterede anvendelser

- 3) "endeligt energiforbrug": al energi leveret til industri, transport, husholdninger, tjenesteydelser og landbrug. Omfatter ikke leverancer til energiomdannelsessektoren og energiindustrien selv
- 4) "energieffektivitet": forholdet mellem resultat i form af ydeevne, tjenesteydelser, varer eller energi og tilførsel i form af energi
- 5) "energibesparelser": en mængde sparet energi, der konstateres ved at måle og/eller anslå forbruget før og efter gennemførelsen af en foranstaltning til forbedring af energieffektiviteten, idet der korrigeres for eksterne forhold, der påvirker energiforbruget
- 6) "forbedring af energieffektiviteten": en forøgelse af energieffektiviteten som følge af teknologiske, adfærdsmæssige og/eller økonomiske ændringer
- 7) "energitjeneste": fysisk gavn, nytteværdi eller gode fremkommet ved at kombinere energi med energieffektiv teknik eller tiltag, der kan omfatte de drifts-, vedligeholdelses- og kontrolaktiviteter, der er nødvendige for at tilvejebringe tjenesten, som leveres på basis af en kontrakt, og som under normale omstændigheder har vist sig at medføre kontrollerbare forbedringer af energieffektiviteten eller primærenergibesparelser, der kan måles eller anslås
- 8) "offentlige organer": "ordregivende myndigheder" som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter [22]
- 9) "statsforvaltningen": alle administrative afdelinger, hvis kompetence dækker hele en medlemsstats område
- 10) "samlet nettoetageareal": etageareal i en bygning eller del af en bygning, hvor der anvendes energi til regulering af indeklimaet
- 11) "energiledelsessystem": en samling af elementer, der er indbyrdes forbundne eller påvirker hinanden, og som indgår i en plan med et fastsat mål for energieffektivitet og en strategi til at opnå dette mål
- 12) "europæisk standard": en standard, der er vedtaget af Den Europæiske Standardiseringsorganisation, Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering eller Det Europæiske Standardiseringsinstitut for Telekommunikation og stillet til rådighed for offentlig brug
- 13) "international standard": en standard, der er vedtaget af Den Internationale Standardiseringsorganisation og gjort offentlig tilgængelig
- 14) "forpligtet part": en energidistributør eller energileverandør i detailledet, der er bundet af den nationale ordning for energispareforpligtelser, jf. artikel 7
- 15) "bemyndiget part": en juridisk person, der er tillagt delegerede beføjelser af en regering eller et andet offentligt organ til at udvikle, forvalte eller anvende en finansieringsordning på vegne af regeringen eller et andet offentligt organ
- 16) "deltagende part": en virksomhed eller et offentligt organ, der har forpligtet sig til at nå visse mål i henhold til en frivillig aftale eller er omfattet af et nationalt politisk lovgivningsinstrument
- 17) "offentlig gennemførelsesmyndighed": et offentligretligt organ, der har ansvaret for at udføre eller overvåge energi- eller CO₂-beskatning, finansielle ordninger og instrumenter, skattemæssige incitamenter, standarder og normer, energimærkningsordninger eller uddannelse

-
- 18) "politiktiltag": et lovgivningsmæssigt, finansielt, skattemæssigt, frivilligt eller informationsformidlende instrument, der formelt er oprettet og gennemført i en medlemsstat for at skabe gunstige rammer, krav eller incitamenter, der kan få markedsaktørerne til at levere og købe energitjenester og iværksætte andre foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten
- 19) "individuel foranstaltning": en foranstaltning, der medfører kontrollerbare forbedringer af energieffektiviteten, der kan måles eller anslås, og som iværksættes som følge af et politiktiltag
- 20) "energidistributør": en fysisk eller juridisk person, herunder en distributionssystemoperatør, der er ansvarlig for transport af energi med henblik på levering til slutkunder eller til distributionsstationer, der sælger energi til slutkunder
- 21) "distributionssystemoperatør": "distributionssystemoperatør" som defineret i henholdsvis direktiv 2009/72/EF og direktiv 2009/73/EF
- 22) "energileverandør i detailledet": en fysisk eller juridisk person, der sælger energi til slutkunder
- 23) "slutkunde": en fysisk eller juridisk person, der køber energi til egen slutanvendelse
- 24) "leverandør af energitjenester": en fysisk eller juridisk person, der leverer energitjenester eller andre foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten til en slutkundes facilitet eller lokaler
- 25) "energisynd": en systematisk fremgangsmåde, der har til formål at opnå tilstrækkelig viden om den eksisterende energiforbrugsprofil for en bygning eller gruppe af bygninger, en industri- eller handelsvirksomheds drift eller anlæg eller en privat eller offentlig tjeneste, at identificere og kvantificere omkostningseffektive energisparemuligheder og at aflægge rapport om resultaterne
- 26) "små og mellemstore virksomheder" eller "SMV'er": virksomheder som defineret i afsnit I i bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder [23]; kategorien mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder omfatter virksomheder, som beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på højst 50 mio. EUR og/eller en samlet årlig balance på højst 43 mio. EUR
- 27) "kontrakt om energimæssig ydeevne": en kontraktlig ordning mellem modtageren og leverandøren af en foranstaltning til forbedring af energieffektiviteten, som kontrolleres og overvåges under hele kontraktens løbetid, hvor investeringerne (arbejde, leverance eller tjenesteydelse) i den samme foranstaltning bliver betalt i forhold til en aftalt grad af forbedring af energieffektiviteten eller et andet aftalt kriterium for den energimæssige ydeevne, f.eks. økonomiske besparelser
- 28) "intelligent målersystem": et elektronisk system, som kan måle energiforbruget med flere informationer end en konventionel måler og sende og modtage data ved hjælp af en form for elektronisk kommunikation
- 29) "transmissionssystemoperatør": "transmissionssystemoperatør" som defineret i henholdsvis direktiv 2009/72/EF og direktiv 2009/73/EF
- 30) "kraftvarmeproduktion": samtidig produktion af termisk energi og elektrisk eller mekanisk energi i en og samme proces
- 31) "økonomisk begrundet efterspørgsel": den efterspørgsel, der ikke overstiger behovet for opvarmning eller køling, og som ellers ville kunne imødekommes på markedets betingelser gennem andre energiproduktionsprocesser end kraftvarmeproduktion

- 32) "nyttevarme": varme, der produceres i en kraftvarmeproduktionsproces, med henblik på tilfredsstillelse af en økonomisk begrundet efterspørgsel efter varme eller køling
- 33) "el fra kraftvarmeproduktion": el, der produceres ved en proces, der er knyttet til produktionen af nyttevarme og beregnes i overensstemmelse med metoden i bilag I
- 34) "højeffektiv kraftvarmeproduktion": kraftvarmeproduktion, der opfylder kriterierne i bilag II
- 35) "samlet effektivitet": den årlige sum af el-, mekanisk energi- og nyttevarmeproduktion divideret med forbruget af brændsel til varmeproduktionen i en kraftvarmeproduktionsproces og til bruttoelektricitets- og mekanisk energiproduktion
- 36) "el/varmeforhold": forholdet mellem el fra kraftvarmeproduktion og nyttevarme ved fuld kraftvarmeproduktion på baggrund af driftsdata for den bestemte enhed
- 37) "kraftvarmeenhed": en enhed, der kan anvendes til kraftvarmeproduktion
- 38) "små kraftvarmeenheder": kraftvarmeenheder med en installeret kapacitet på mindre end 1 MWe
- 39) "mikrokraftvarmeenhed": kraftvarmeenhed med en maksimal kapacitet på mindre end 50 kWe
- 40) "bebyggelsesprocent": forholdet mellem bygningens etageareal og grundarealet i et givet område
- 41) "effektiv fjernvarme og fjernkøling": et fjernvarme- eller fjernkølesystem, der anvender mindst 50 % vedvarende energi, 50 % spildvarme, 75 % kraftvarme eller 50 % af en kombination af sådan energi og varme
- 42) "effektiv opvarmning og køling": en mulighed for opvarmning og køling, som sammenlignet med et grundscenarie, der afspejler en business-as-usual-situation, målbart reducerer den tilførsel af primærenergi, der er påkrævet for på en omkostningseffektiv måde at forsyne en enhed af leveret energi inden for en relevant systemgrænse som vurderet i den cost-benefit-analyse, som er omhandlet i dette direktiv, under hensyntagen til påkrævet energi i forbindelse med udvinding, omdannelse, transport og distribution
- 43) "effektiv individuel opvarmning og køling": en forsyningsmulighed inden for individuel opvarmning og køling, som sammenlignet med effektiv fjernvarme og fjernkøling målbart reducerer den tilførsel af ikkevedvarende primærenergi, der er påkrævet for at forsyne en enhed af leveret energi inden for en relevant systemgrænse, eller som kræver den samme tilførsel af ikkevedvarende primærenergi men til en lavere pris, under hensyntagen til påkrævet energi i forbindelse med udvinding, omdannelse, transport og distribution
- 44) "omfattende renovering": en renovering, hvis omkostninger overstiger 50 % af investeringsomkostningerne for en ny lignende enhed
- 45) "aggregator": en tjenesteleverandør på efterspørgselssiden, der kombinerer flere forbrugerbelastninger af kort varighed med henblik på salg eller bortauktionering på organiserede energimarkeder.

Artikel 3

Energieffektivitetsmål

1. Hver medlemsstat fastsætter et vejledende nationalt energieffektivitetsmål på grundlag af enten primærenergiforbrug eller endeligt energiforbrug, primærenergibesparelser eller endelige energibesparelser eller energiintensitet. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om disse mål i overensstemmelse med artikel 24, stk. 1, og bilag XIV, del 1. I forbindelse med underretningen skal de også udtrykke disse mål i

form af et absolut tal for primærenergiforbruget og det endelige energiforbrug i 2020 og forklare, hvordan og på grundlag af hvilke data dette er blevet beregnet.

Ved fastsættelsen af disse mål tager medlemsstaterne hensyn til:

- a) at Unionens energiforbrug i 2020 maksimalt må være 1474 Mtoe primærenergi eller maksimalt 1078 Mtoe endelig energi
- b) de foranstaltninger, der er fastsat i dette direktiv
- c) de foranstaltninger, der er vedtaget for at nå de nationale energisparemål vedtaget i henhold til artikel 4, stk. 1, i direktiv 2006/32/EF, og
- d) andre foranstaltninger til fremme af energieffektivitet i medlemsstaterne og på EU-plan.

Når medlemsstaterne fastsætter disse mål, kan de endvidere tage hensyn til nationale forhold, der påvirker primærenergiforbruget, herunder:

- a) resterende potentiale for omkostningseffektive energibesparelser
- b) udviklingen i og prognoser for BNP
- c) ændringer i import og eksport af energi
- d) udviklingen inden for alle former for vedvarende energikilder, atomenergi, CO₂-opsamling og -lagring, og
- e) tidlige foranstaltninger

2. Senest den 30. juni 2014 vurderer Kommissionen de fremskridt, der er opnået, og om det er sandsynligt, at Unionen kan nå ned på et energiforbrug på maksimalt 1474 Mtoe primærenergi og/eller maksimalt 1078 Mtoe endelig energi i 2020.

3. I forbindelse med den i stk. 2 nævnte gennemgang skal Kommissionen:

- a) sammenlægge de nationale vejledende energieffektivitetsmål, som medlemsstaterne har indberettet
- b) vurdere, hvorvidt summen af disse mål kan betragtes som en pålidelig rettesnor for, om Unionen som helhed er på rette spor, under hensyntagen til evalueringen af den første årlige rapport i overensstemmelse med artikel 24, stk. 1, og evalueringen af de nationale energieffektivitetshandlingsplaner i overensstemmelse med artikel 24, stk. 2
- c) tage hensyn til yderligere analyser, der følger af:
  - i) en vurdering af fremskridtene med hensyn til energiforbrug og energiforbruget i forhold til den økonomiske aktivitet på EU-plan, herunder fremskridt med hensyn til effektiviteten i energiforsyningen i medlemsstater, der har baseret deres nationale vejledende mål på endeligt energiforbrug eller endelige energibesparelser, bl.a. fremskridt som følge af disse medlemsstaters overholdelse af dette direktivs kapitel III
  - ii) resultater af modelberegninger i forbindelse med fremtidige tendenser for energiforbrug på EU-plan
- d) sammenligne resultaterne i henhold til litra a)-c) med størrelsen af det energiforbrug, der ville være nødvendigt for at nå ned på et energiforbrug på maksimalt 1474 Mtoe primærenergi og/eller maksimalt 1078 Mtoe endelig energi i 2020.

EFFEKTIVITET I ENERGIANVENDELSEN

Artikel 4

Renovering af bygninger

Medlemsstaterne opstiller en langsigtet strategi for tilvejebringelse af investeringer i renovering af den nationale masse af både offentlige og private beboelses- og erhvervsjendomme. Denne strategi skal omfatte:

- a) en oversigt over den nationale bygningsmasse, i givet fald baseret på statistisk stikprøvetagning
- b) identifikation af omkostningseffektive tilgange til renoveringer af relevans for bygningstypen og klimazonen
- c) politikker og foranstaltninger til fremme af omkostningseffektive gennemgribende renoveringer af bygninger, herunder gennemgribende renoveringer i etaper
- d) et fremadrettet perspektiv til vejledning for enkeltpersoners, bygningsindustriens og finansielle institutioners investeringsbeslutninger
- e) et evidensbaseret skøn over de forventede energibesparelser og generelle fordele.

En første udgave af strategien offentliggøres senest den 30. april 2014, ajourføres hvert tredje år derefter og forelægges for Kommissionen som led i de nationale energieffektivitetshandlingsplaner.

Artikel 5

Offentlige organers bygninger som forbillede

1. Uden at det berører artikel 7 i direktiv 2010/31/EU, sikrer hver medlemsstat, at 3 % af det samlede etageareal i opvarmede og/eller nedkølede bygninger, der ejes og benyttes af dens statsforvaltning, fra den 1. januar 2014 renoveres hvert år, så de som minimum opfylder de mindstekrav til energimæssig ydeevne, som den pågældende medlemsstat har fastsat i medfør af artikel 4 i direktiv 2010/31/EU.

De 3 % beregnes af det samlede etageareal i bygninger med et samlet nettoetageareal på mere end 500 m², som ejes og benyttes af statsforvaltningen i den pågældende medlemsstat, og som den 1. januar det pågældende år ikke overholder de nationale mindstekrav til energimæssig ydeevne, der er fastsat i medfør af artikel 4 i direktiv 2010/31/EU. Den nævnte tærskel nedsættes til 250 m² fra den 9. juli 2015.

Kræver en medlemsstat, at forpligtelsen til hvert år at renovere 3 % af det samlede etageareal udvides til at omfatte etageareal, der ejes og benyttes af administrative afdelinger på et lavere niveau end statsforvaltningen, skal de 3 % beregnes af det samlede etageareal i bygninger med et samlet nettoetageareal på mere end 500 m² og fra den 9. juli 2015 på mere end 250 m², som ejes og benyttes af statsforvaltningen og af disse administrative afdelinger i den pågældende medlemsstat, og som den 1. januar det pågældende år ikke overholder de nationale mindstekrav til energimæssig ydeevne, der er fastsat i medfør af artikel 4 i direktiv 2010/31/EU.

Medlemsstaterne kan, når de gennemfører foranstaltninger til gennemgribende renovering af statslige bygninger i overensstemmelse med første afsnit, vælge at tage bygningen som helhed i betragtning, herunder klimaskærmen, udstyr, drift og vedligeholdelse.

Medlemsstaterne forlanger, at de statslige bygninger, der har den dårligste energimæssige ydeevne, prioriteres højest i forbindelse med energieffektivitetsforanstaltninger, når det er omkostningseffektivt og teknisk gennemførligt.

2. Medlemsstaterne kan beslutte ikke at fastsætte eller anvende kravene i stk. 1 på følgende kategorier af bygninger:

a) bygninger, der er officielt beskyttet som en del af et særligt udpeget miljø eller på grund af deres særlige arkitektoniske eller historiske værdi, for så vidt overholdelse af visse mindstekrav til energimæssig ydeevne ville indebære en uacceptabel ændring af deres karakter eller udseende

b) bygninger, der ejes af de væbnede styrker eller statsforvaltningen og anvendes til nationale forsvarsformål, med undtagelse af indkvarteringsbygninger med enkeltværelser eller kontorbygninger til de væbnede styrker og andet personale, der er ansat af forsvarsmyndighederne

c) bygninger, der anvendes til gudstjenester og religiøse formål.

3. Renoverer en medlemsstat i et givet år mere end 3 % af det samlede etageareal i statslige bygninger, kan den medregne overskuddet i den årlige renoveringsprocent for et af de tre foregående eller tre efterfølgende år.

4. Medlemsstaterne kan i den årlige renoveringsprocent for statslige bygninger medregne nye bygninger, der benyttes og ejes som erstatning for bestemte statslige bygninger, der er nedrevet inden for de to foregående år, eller bygninger, der er solgt, nedrevet eller taget ud af brug inden for de to foregående år på grund af mere intensiv brug af andre bygninger.

5. Med henblik på stk. 1 udarbejder og offentliggør medlemsstaterne senest den 31. december 2013 en fortegnelse over opvarmede og/eller afkølede statslige bygninger med et samlet nettoetageareal på mere end 500 m² og fra den 9. juli 2015 på mere end 250 m², undtagen bygninger fritaget på grundlag af stk. 2. Fortegnelsen skal indeholde følgende oplysninger:

a) etagearealet i m², og

b) den enkelte bygnings energimæssige ydeevne eller relevante energidata.

6. Med forbehold af artikel 7 i direktiv 2010/31/EU kan medlemsstaterne vælge en alternativ tilgang til nærværende artikels stk. 1-5, hvorved de træffer andre omkostningseffektive foranstaltninger, herunder gennemgribende renoveringer og foranstaltninger til ændring af beboernes adfærd, med henblik på senest i 2020 at opnå energibesparelser i relevante bygninger, der ejes og benyttes af statsforvaltningen, som mindst svarer til det, der kræves i henhold til stk. 1, idet der aflægges rapport på årsbasis.

I forbindelse med den alternative tilgang kan medlemsstaterne foretage et skøn over de energibesparelser, som stk. 1-4 ville give, ved anvendelse af passende standardværdier for energiforbruget for referencebygninger tilhørende statsforvaltningen før og efter renovering og ifølge skøn over bygningsmassens areal. Kategorierne af referencebygninger tilhørende statsforvaltningen skal være repræsentative for bygningsmassen for sådanne bygninger.

Medlemsstater, der benytter den alternative tilgang, underretter senest den 31. december 2013 Kommissionen om de alternative foranstaltninger, de påtænker at vedtage, og dokumenterer, hvordan de vil opnå en tilsvarende forbedring i den energimæssige ydeevne for bygninger, der ejes af statsforvaltningen.

7. Medlemsstaterne opfordrer offentlige organer, bl.a. på regionalt og lokalt plan, og offentligretlige organisationer inden for socialt boligbyggeri til under behørig hensyntagen til deres respektive beføjelser og administrative struktur:

- a) at vedtage en energieffektivitetsplan, fritstående eller som del af en bredere klima- eller miljøplan, med konkrete energispare- og energieffektivitetsmål og foranstaltninger i overensstemmelse med den rolle som forbillede, som statslige bygninger spiller, jf. stk. 1, 5 og 6
- b) at etablere et energiledelsessystem, herunder energisyn, som en del af gennemførelsen af deres plan
- c) når det er hensigtsmæssigt, at benytte energitjenesteselskaber og kontrakter om energimæssig ydeevne til finansiering af renoveringer og gennemføre planer for at bibeholde eller forbedre energieffektiviteten på lang sigt.

Artikel 6

Offentlige organers indkøb

1. Medlemsstaterne sikrer, at statsforvaltningen kun køber produkter, tjenesteydelser og bygninger, der opfylder høje krav til energieffektivitet, for så vidt dette er i overensstemmelse med omkostningseffektivitet, økonomisk gennemførlighed, bæredygtighed generelt, teknisk egnethed samt tilstrækkelig konkurrence, jf. bilag III.

Forpligtelsen i første afsnit finder anvendelse på kontrakter om offentlige organers indkøb af produkter, tjenesteydelser og bygninger, for så vidt sådanne kontrakter har en værdi, som er lig med eller højere end de tærskler, der er fastsat i artikel 7 i direktiv 2004/18/EF.

2. Forpligtelsen i stk. 1 finder kun anvendelse på de væbnede styrkers kontrakter, i det omfang dens anvendelse ikke skaber nogen konflikt med arten af og det primære mål med de væbnede styrkers aktiviteter. Forpligtelsen finder ikke anvendelse på kontrakter om levering af militært materiel som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet [24].

3. Medlemsstaterne tilskynder offentlige organer, herunder på regionalt og lokalt niveau, til under behørig hensyntagen til deres respektive beføjelser og administrative struktur og med statsforvaltningen som forbillede kun at købe produkter, tjenesteydelser og bygninger, der opfylder høje krav til energieffektivitet. Medlemsstaterne tilskynder offentlige organer til ved udbud af kontrakter vedrørende tjenesteydelser med et betydeligt energiindhold at vurdere muligheden for at indgå langsigtede kontrakter om energimæssig ydeevne, som fører til langsigtede energibesparelser.

4. Med forbehold af stk. 1 kan medlemsstaterne, når de køber en produktpakke, der som helhed er omfattet af en delegeret retsakt vedtaget i henhold til direktiv 2010/30/EU, kræve, at den samlede energieffektivitet går forud for energieffektiviteten for de enkelte produkter i pakken, ved at købe den produktpakke, der opfylder kriteriet om at tilhøre den højeste energieffektivitetsklasse.

Artikel 7

Ordninger for energispareforpligtelser

1. Hver medlemsstat udarbejder en ordning for energispareforpligtelser. Ordningen skal sikre, at energidistributører og/eller energileverandører i detailledet, der er udpeget som forpligtede parter i henhold til

stk. 4, og som opererer på hver medlemsstats område, når et kumulativt energisparemål i slutanvendelserne senest den 31. december 2020, jf. dog stk. 2.

Dette mål skal mindst svare til, at alle energidistributører eller alle energileverandører i detailledet opnår nye besparelser hvert år fra den 1. januar 2014 til den 31. december 2020 på 1,5 % af det årlige energisalg til slutkunder målt i mængder i gennemsnit over den seneste treårsperiode forud for den 1. januar 2013. Energisalg målt i mængder, der anvendes til transport, kan helt eller delvis udelukkes fra denne beregning.

Medlemsstaterne beslutter, hvordan den beregnede mængde af nye besparelser som omhandlet i andet afsnit skal fordeles over perioden.

2. Med forbehold af stk. 3 kan hver medlemsstat:

a) udføre den beregning, der kræves i henhold til stk. 1, andet afsnit, under anvendelse af satsen 1 % i 2014 og 2015, 1,25 % i 2016 og 2017 og 1,5 % i 2018, 2019 og 2020

b) udelukke hele eller en del af salget målt i mængder af energi, der anvendes i de industrielle aktiviteter, som er opført i bilag I til direktiv 2003/87/EF, fra beregningen

c) tillade, at energibesparelser, som opnås i energiomdannelsessektoren samt i distributions- og transmissionssektorerne, herunder effektiv fjernvarme- og fjernkøleinfrastruktur, som følge af gennemførelsen af kravene i artikel 14, stk. 4, artikel 14, stk. 5, litra b), og artikel 15, stk. 1-6 og stk. 9, medregnes i den mængde af energibesparelser, der kræves i henhold til stk. 1, og

d) medregne energibesparelser fra individuelle foranstaltninger gennemført siden den 31. december 2008, der fortsat har virkninger i 2020, og som kan måles og verificeres, i den mængde af energibesparelser, der kræves i henhold til stk. 1.

3. Anvendelsen af stk. 2 må ikke føre til en reduktion på over 25 % af den mængde af energibesparelser, der er omhandlet i stk. 1. Medlemsstater, der benytter sig af stk. 2, underretter Kommissionen herom senest den 5. juni 2014 og vedlægger de elementer anført i stk. 2, som skal anvendes, og en beregning, som viser deres virkning på den mængde af energibesparelser, der er omhandlet i stk. 1.

4. Med forbehold af beregningen af energibesparelser til brug for målet i overensstemmelse med stk. 1, andet afsnit, udpeger hver medlemsstat, med henblik på stk. 1, første afsnit, og på grundlag af objektive og ikkediskriminerende kriterier, forpligtede parter blandt energidistributører og/eller energileverandører i detailledet, der opererer på dens område, og som kan omfatte distributører eller detailforhandlere af brændstof til transport, der opererer på dens område. Den mængde af energibesparelser, der kræves for at opfylde forpligtelsen, skal de forpligtede parter opnå hos slutkunder, som medlemsstaten, når det anses for nødvendigt, har udpeget, uafhængigt af beregningen foretaget i medfør af stk. 1, eller, hvis medlemsstaterne beslutter det, ved hjælp af certificerede besparelser fra andre parter som beskrevet i stk. 7, litra b).

5. Medlemsstaterne udtrykker mængden af energibesparelser, der kræves af hver af de forpligtede parter, som enten endeligt energiforbrug eller primærenergiforbrug. Den metode, der vælges til at udtrykke den krævede mængde energibesparelser, anvendes også til at beregne de besparelser, de forpligtede parter hævder at have opnået. Konverteringsfaktorerne i bilag IV finder anvendelse.

6. Medlemsstaterne sikrer sig, at de besparelser, der hidrører fra nærværende artikels stk. 1, 2 og 9 samt artikel 20, stk. 6, beregnes i overensstemmelse med bilag V, punkt 1 og 2. De indfører måle-, kontrol- og verifikationssystemer, som indebærer, at mindst en statistisk signifikant andel og en repræsentativ prøve

af de foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten, der er iværksat af de forpligtede parter, verificeres. Denne måling, kontrol og verifikation gennemføres uafhængigt af de forpligtede parter.

7. Inden for rammerne af ordningen for energispareforpligtelser kan medlemsstaterne:

a) medtage krav med socialt sigte i de spareforpligtelser, de indfører, herunder ved at kræve, at en del af energieffektivitetsforanstaltningerne som en prioritet gennemføres i husholdninger, der er berørt af energifattigdom, eller i socialt boligbyggeri

b) tillade de forpligtede parter at medregne certificerede energibesparelser, der er opnået af leverandører af energitjenester eller andre tredjeparter, i opgørelsen over deres opfyldelse af forpligtelsen, bl.a. når de forpligtede parter fremmer foranstaltninger gennem andre organer, som staten har godkendt, eller gennem offentlige myndigheder, som kan omfatte, men ikke behøver omfatte formelle partnerskaber, og som kan være kombineret med andre finansieringskilder. Tillader medlemsstaterne dette, sikrer de, at der er en godkendelsesproces, der er klar, gennemsælgelig og åben for alle markedsaktører, og som sigter mod at minimere omkostningerne ved certificering

c) tillade de forpligtede parter at medregne besparelser opnået i et givet år, som om de var opnået i et af de fire foregående eller tre efterfølgende år.

8. Medlemsstaterne offentliggør én gang om året de energibesparelser, der er opnået af hver af de forpligtede parter, eller af hver underkategori af de forpligtede parter, og samlet set under ordningen.

Medlemsstaterne sikrer, at de forpligtede parter på anmodning indsender:

a) aggregerede statistiske data om deres slutkunder (med identifikation af væsentlige ændringer i forhold til tidligere indsendte oplysninger), og

b) aktuelle data om slutkundernes forbrug, herunder efter omstændighederne om belastningsprofiler, kundesegmenter og kundernes geografiske placering, uden at tilsidesætte integriteten og fortroligheden af oplysninger, der er af privat karakter eller forretningsmæssigt følsomme i overensstemmelse med gældende EU-ret.

En sådan anmodning fremsættes højst én gang om året

9. Som alternativ til udarbejdelsen af en ordning for energispareforpligtelser i henhold til stk. 1 kan medlemsstaterne vælge at træffe andre politiktiltag for at opnå energibesparelser hos slutkunderne, forudsat at disse politiktiltag opfylder kriterierne i stk. 10 og 11. Den årlige mængde nye energibesparelser, der opnås med denne fremgangsmåde, skal svare til den mængde nye energibesparelser, der kræves i henhold til stk. 1, 2 og 3. Såfremt ækvivalensen opretholdes, kan medlemsstaterne kombinere ordninger for energispareforpligtelser med alternative politiktiltag, herunder nationale energieffektivitetsprogrammer.

De politiktiltag, der er omhandlet i første afsnit, kan omfatte, men er ikke begrænset til følgende politiktiltag eller kombinationer heraf:

a) energi- eller CO₂-afgifter, der har den virkning, at de reducerer energiforbruget i slutanvendelserne

b) finansieringsordninger og -instrumenter eller skattemæssige incitamentter, der fører til anvendelse af energieffektiv teknologi eller energieffektive teknikker og har den virkning, at de reducerer energiforbruget i slutanvendelserne

c) regler eller frivillige aftaler, der fører til anvendelse af energieffektiv teknologi eller energieffektive teknikker og har den virkning, at de reducerer energiforbruget i slutanvendelserne

d) standarder og normer, der sigter mod en forbedring af energieffektiviteten for produkter og tjenesteydelser, herunder bygninger og køretøjer, medmindre disse standarder og normer er obligatoriske og finder anvendelse i medlemsstaterne i henhold til EU-retten

e) energimærkningsordninger bortset fra dem, der er obligatoriske og finder anvendelse i medlemsstaterne i henhold til EU-retten

f) uddannelse, herunder energirådgivningsprogrammer, der fører til anvendelse af energieffektiv teknologi eller energieffektive teknikker og har den virkning, at de reducerer energiforbruget i slutanvendelserne.

Medlemsstaterne underretter senest den 5. december 2013 Kommissionen om de politiktiltag, de påtænker at vedtage med henblik på første afsnit og artikel 20, stk. 6, i overensstemmelse med den ramme, der er fastlagt i bilag V, punkt 4, med angivelse af, hvordan den nødvendige mængde besparelser vil blive opnået. I forbindelse med de politiktiltag, der er omhandlet i andet afsnit og i artikel 20, stk. 6, skal denne underretning dokumentere, hvordan kriterierne i stk. 10 i nærværende artikel opfyldes. I forbindelse med andre politiktiltag end dem, der er omhandlet i andet afsnit i nærværende stykke eller i artikel 20, stk. 6, skal medlemsstaterne redegøre for, hvordan et tilsvarende niveau for besparelser, overvågning og verifikation opnås. Kommissionen kan i en periode på tre måneder efter underretningen foreslå ændringer.

10. Med forbehold af stk. 11 gælder følgende kriterier for de politiktiltag, der træffes i henhold til stk. 9, andet afsnit, og artikel 20, stk. 6:

a) politiktiltagene omfatter mindst to delperioder senest den 31. december 2020 og medfører, at ambitionsniveauet i stk. 1 i nærværende artikel nås

b) hver bemyndiget parts, deltagende parts eller offentlig gennemførelsesmyndigheds ansvar, alt efter hvad der er relevant, defineres

c) de energibesparelser, der skal opnås, fastlægges på en gennemsigtig måde

d) den mængde energibesparelser, der kræves, eller som skal opnås ved hjælp af politiktiltaget, udtrykkes som enten endeligt energiforbrug eller primærenergiforbrug ved hjælp af konverteringsfaktorerne i bilag IV

e) energibesparelser beregnes efter metoderne og principperne i bilag V, punkt 1 og 2

f) energibesparelser beregnes efter metoderne og principperne i bilag V, punkt 3

g) en årsrapport om de opnåede energibesparelser forelægges af de deltagende parter, medmindre det ikke er gennemførligt, og gøres offentligt tilgængeligt

h) overvågning af resultaterne sikres, og passende foranstaltninger planlægges, hvis der ikke gøres tilfredsstillende fremskridt

i) et kontrolsystem, som også omfatter uafhængig verifikation af en statistisk signifikant andel af foranstaltningerne til forbedring af energieffektiviteten, indføres, og

j) data om den årlige udviklingstendens for energibesparelser offentliggøres en gang om året.

11. Medlemsstaterne sikrer, at de afgifter, der er omhandlet i stk. 9, andet afsnit, litra a), opfylder kriterierne i stk. 10, litra a), b), c), d), f), h) og j).

Medlemsstaterne sikrer, at de regler og frivillige aftaler, der er omhandlet i stk. 9, andet afsnit, litra c), opfylder kriterierne i stk. 10, litra a), b), c), d), e), g), h), i) og j).

Medlemsstaterne sikrer, at de andre politiktiltag, der er omhandlet i stk. 9, andet afsnit, og de nationale energisparefonde, der er omhandlet i artikel 20, stk. 6, opfylder kriterierne i stk. 10, litra a), b), c), d), e), h), i) og j).

12. Medlemsstaterne sikrer, at energibesparelser ikke medregnes to gange, når virkningen af politiktiltag eller individuelle foranstaltninger overlapper.

Artikel 8

Energisyn og energiledelsessystemer

1. Medlemsstaterne arbejder for, at alle slutkunder får mulighed for at få udført energisyn af høj kvalitet, der er omkostningseffektive og

a) udføres på en uafhængig måde af kvalificerede og/eller akkrediterede eksperter i overensstemmelse med kvalifikationskriterier, eller

b) gennemføres og overvåges af uafhængige myndigheder i henhold til national lovgivning.

De energisyn, der er omhandlet i første afsnit, kan udføres af egne eksperter eller eksperter i udførelse af energisyn, hvis den pågældende medlemsstat har indført en ordning for at sikre og kontrollere deres kvalitet, herunder om nødvendigt en tilfældig årlig udvælgelse af en statistisk signifikant procentdel af alle de energisyn, som de udfører.

For at sikre energisyn og energiledelsessystemer af høj kvalitet fastsætter medlemsstaterne gennemsigtige og ikkediskriminerende minimumskriterier for energisyn i bilag VI.

Energisyn må ikke indeholde bestemmelser, der forhindrer, at resultaterne af energisynene overføres til kvalificerede/akkrediterede leverandører af energitjenester, forudsat kunden ikke gør indsigelse.

2. Medlemsstaterne tilrettelægger programmer for at tilskynde SMV'er til at få foretaget energisyn og den efterfølgende gennemførelse af anbefalingerne fra disse energisyn.

På grundlag af gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier og med forbehold af de EU-retlige regler om statsstøtte kan medlemsstaterne indføre støtteordninger for SMV'er, herunder hvis de har indgået frivillige aftaler, for at dække omkostningerne ved et energisyn og gennemførelsen af meget omkostningseffektive anbefalinger fra energisynene, hvis de foreslåede foranstaltninger gennemføres.

Medlemsstaterne gør bl.a. gennem deres respektive repræsentative organisationer SMV'er opmærksom på konkrete eksempler, der viser, hvordan energiledelsessystemer kunne gavne deres forretning. Kommissionen bistår medlemsstaterne ved at støtte udveksling af bedste praksis på dette område.

3. Medlemsstaterne tilrettelægger også programmer for at øge bevidstheden blandt husholdninger om fordelene ved sådanne energisyn gennem passende rådgivningstjenester.

Medlemsstaterne fremmer programmer for uddannelse af eksperter i udførelse af energisyn med henblik på at sikre et tilstrækkeligt antal disponible eksperter.

4. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheder, der ikke er SMV'er, får foretaget energisyn på en uafhængig og omkostningseffektiv måde af kvalificerede og/eller akkrediterede eksperter, eller at energisynene gennemføres og overvåges af uafhængige myndigheder i henhold til national lovgivning senest den 5. december 2015 og derefter som minimum hvert fjerde år beregnet fra datoen for det foregående energisyn.

5. Energisyn anses for at opfylde kravene i stk. 4, når de udføres på en uafhængig måde, på grundlag af minimumskriterier i bilag VI, og gennemføres inden for rammerne af frivillige aftaler indgået mellem de berørte parter organisationer og et udpeget organ, som den berørte medlemsstat eller Kommissionen overvåger, eller andre organer, til hvem de kompetente myndigheder har uddelegeret det pågældende ansvar.

Adgangen for markedsdeltagere, der tilbyder energitjenester, baseres på gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier.

6. Virksomheder, der ikke er SMV'er, og som indfører et energi- eller miljøledelsessystem, som er certificeret af et uafhængigt organ i overensstemmelse med de relevante europæiske eller internationale standarder, fritages for kravene i stk. 4, forudsat at medlemsstaterne sikrer, at det pågældende ledelsessystem omfatter et energisyn på grundlag af minimumskriterierne i bilag VI.

7. Energisyn kan stå alene eller indgå i en bredere miljørevision. Medlemsstaterne kan kræve, at en vurdering af den tekniske og økonomiske gennemførlighed af tilslutningen til et eksisterende eller planlagt fjernvarme- eller fjernkølenet skal være en del af energisynet.

Med forbehold af de EU-retlige regler om statsstøtte kan medlemsstaterne indføre incitaments- og støtteordninger med henblik på gennemførelse af anbefalingerne fra energisyn og lignende foranstaltninger.

Artikel 9

Måling

1. Medlemsstaterne sørger for, at slutkunder i forbindelse med forbrug af elektricitet, naturgas, fjernvarme, fjernkøling samt varmt brugsvand, så vidt det er teknisk muligt og økonomisk fornuftigt og står i et rimeligt forhold til de potentielle energibesparelser, udstyres med individuelle målere til en konkurrencedygtig pris, som nøjagtigt afspejler slutkundens faktiske energiforbrug og angiver det faktiske forbrugstidspunkt.

En sådan individuel måler til konkurrencedygtig pris stilles altid til rådighed, når:

a) en eksisterende måler udskiftes, medmindre dette ikke er teknisk muligt eller ikke er omkostningseffektivt i forhold til den anslåede potentielle energibesparelse på lang sigt

b) der oprettes en ny forbindelse i en ny bygning, eller der foretages større renoveringsarbejder i en bygning, jf. direktiv 2010/31/EU.

2. Såfremt og i det omfang medlemsstaterne gennemfører intelligente målersystemer og indfører intelligente målere for naturgas og/eller elektricitet i henhold til direktiv 2009/72/EF og 2009/73/EF:

a) sikrer de sig, at målersystemerne angiver oplysninger om det faktiske forbrugstidspunkt til slutkunderne, og at der tages fuldt hensyn til målsætningerne om energieffektivitet og slutkundefordele, når der fastsættes mindstekrav til målerfunktioner og forpligtelser for markedsdeltagerne

b) sikrer de sig de intelligente måleres og datakommunikationens sikkerhed samt beskyttelse af slutkundernes privatliv i overensstemmelse med EU-lovgivningen om databeskyttelse og beskyttelse af privatlivets fred

c) kræver de på elområdet og på slutkundens anmodning, at måleroperatørerne sikrer, at måleren eller målerne kan registrere el, der sendes ud i elnettet fra slutkundens lokaler

d) sikrer de, at der, hvis slutkunderne anmoder om dette, stilles måledata om deres produktion og forbrug af el til rådighed for dem eller en tredjemand, der handler på vegne af slutkunden, i et letforståeligt format, som de kan bruge til at sammenligne aftaler på et ensartet grundlag

e) kræver de, at der gives passende rådgivning og information til kunderne på tidspunktet for installationen af intelligente målere, navnlig vedrørende deres fulde potentiale med hensyn til administration af måleraflæsning og overvågning af energiforbruget.

3. Leveres opvarmning og køling eller varmt vand til en bygning fra et fjernvarmenet eller fra en central kilde, der betjener flere bygninger, installeres en varme- eller varmtvandsmåler ved varmeveksleren eller på leveringsstedet.

I ejendomme med flere lejligheder og bygninger til flere formål med en central varme- og kølekilde eller forsyning fra et fjernvarmenet eller fra en central kilde, der betjener flere bygninger, installeres der senest den 31. december 2016 individuelle forbrugsmålere, der måler forbruget af varme eller køling eller varmt vand i hver enhed, hvis det er teknisk gennemførligt og omkostningseffektivt. Er det ikke teknisk gennemførligt eller omkostningseffektivt at benytte individuelle målere til at måle varmeforbruget, anvendes der individuelle varmefordelingsmålere til at måle varmeforbruget i hver radiator, medmindre den pågældende medlemsstat godtgør, at installationen af sådanne varmefordelingsmålere ikke vil være omkostningseffektiv. I disse tilfælde kan der overvejes alternative omkostningseffektive metoder til måling af varmeforbruget.

Anvender ejendomme med flere lejligheder fjernvarme eller fjernkøling, eller er egne fælles varme- eller kølesystemer til sådanne ejendomme almindelige, kan medlemsstaterne for at sikre gennemsigtig og nøjagtig beregning af det individuelle forbrug indføre gennemsigtige regler for fordelingen af omkostningerne til varme- eller varmtvandsforbruget i sådanne ejendomme. Reglerne skal, når det er relevant, omfatte retningslinjer for metoden til fordeling af omkostningerne til varme og/eller varmt vand som følger:

a) varmt vand til husholdningsbehov

b) varme fra ejendommens installation og med henblik på opvarmning af fællesarealer (hvis trapper og gange er udstyret med radiatorer)

c) til opvarmning af lejligheder.

Artikel 10

Faktureringsoplysninger

1. Har slutkunderne ikke intelligente målere som omhandlet i direktiv 2009/72/EF og direktiv 2009/73/EF, sikrer medlemsstaterne, hvis det er teknisk muligt og økonomisk begrundet, senest den 31. december 2014, at faktureringsoplysningerne er nøjagtige og bygger på det faktiske forbrug, jf. bilag VII, punkt 1.1, i alle de sektorer, der er omfattet af nærværende direktiv, herunder energidistributører, distributionssystemoperatører og energileverandører i detailledet.

Denne forpligtelse kan opfyldes ved at indføre et system, hvor slutkunderne selv regelmæssigt foretager aflæsningen og underretter energileverandøren om aflæsningerne fra deres måler. Kun i de tilfælde, hvor slutkunden ikke har givet meddelelse om måleraflæsning for en given faktureringsperiode, baseres faktureringen på et anslået forbrug eller en fast takst.

2. De målere, der installeres i overensstemmelse med direktiv 2009/72/EF og 2009/73/EF, skal muliggøre nøjagtig fakturering baseret på faktisk forbrug. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunderne har mulighed for

let adgang til supplerende oplysninger om hidtidigt forbrug, der giver dem mulighed for selv at foretage detaljeret kontrol.

Supplerende oplysninger om hidtidigt forbrug skal omfatte:

a) de samlede oplysninger for mindst de foregående tre år eller perioden siden starten på forsyningskontrakten, hvis den er kortere. Oplysningerne skal svare til de perioder, for hvilke der er fremskaffet hyppige faktureringsoplysninger, og

b) detaljerede oplysninger om forbrugstidspunktet for en hvilken som helst dag, uge eller måned og et hvilket som helst år. Disse oplysninger stilles til rådighed for slutkunden via internettet eller målergrænsefladen for en periode på mindst de foregående 24 måneder eller perioden siden starten på forsyningskontrakten, hvis den er kortere.

3. Uanset om der er installeret intelligente målere:

a) skal medlemsstaterne kræve, at i det omfang der foreligger oplysninger om slutkundernes energifakturering og hidtidige forbrug, stilles de på slutkundens anmodning til rådighed for en leverandør af energitjenester, der er udpeget af slutkunden

b) skal medlemsstaterne sikre, at slutkunderne får mulighed for at vælge elektroniske faktureringsoplysninger og fakturaer, og at de på anmodning modtager en klar og letforståelig redegørelse for, hvordan deres faktura er fremkommet, navnlig hvis fakturaer ikke er baseret på det faktiske forbrug

c) skal medlemsstaterne sikre, at fakturaen ledsages af relevante oplysninger, der giver slutkunderne en samlet oversigt over de aktuelle energiomkostninger, jf. bilag VII

d) kan medlemsstaterne fastsætte, at oplysningerne på disse fakturaer på slutkundens anmodning ikke skal anses for at udgøre en betalingsanmodning. I sådanne tilfælde sikrer medlemsstaterne, at leverandører af energikilder tilbyder fleksible ordninger for faktiske betalinger

e) skal medlemsstaterne kræve, at oplysninger om og overslag over energiomkostninger rettidigt gives til forbrugerne efter anmodning og i et letforståeligt format, som de kan bruge til at sammenligne aftaler på et ensartet grundlag.

Artikel 11

Omkostninger ved adgang til målings- og faktureringsoplysninger

1. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunderne gratis modtager alle deres fakturaer og faktureringsoplysninger for energiforbrug, og at slutkunderne også på passende vis har gratis adgang til deres forbrugsoplysninger.

2. Uanset stk. 1 skal fordelingen af omkostningerne ved faktureringsoplysninger for individuelt forbrug af varme og køling i ejendomme med flere lejligheder og bygninger til flere formål, jf. artikel 9, stk. 3, gennemføres på nonprofitbasis. Omkostninger som følge af overdragelsen af denne opgave til en tredjepart såsom en tjenesteleverandør eller den lokale energileverandør, som omfatter måling og fordeling af samt redegørelse for det faktiske individuelle forbrug i sådanne ejendomme, kan overføres til slutkunderne, for så vidt sådanne omkostninger er rimelige.

Artikel 12

Program for forbrugeroplysning og styrkelse af forbrugernes stilling

1. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger for at fremme og lette en effektiv brug af energi hos små energikunder, herunder private kunder. Disse foranstaltninger kan være en del af en national strategi.

2. Med henblik på stk. 1 omfatter disse foranstaltninger et eller flere af elementerne i litra a) eller b):

a) en række instrumenter og politikker til fremme af adfærdsændring, som kan omfatte:

i) skattemæssige incitamenter

ii) adgang til finansiering, tilskud eller subsidier

iii) formidling af oplysninger

iv) forbilledlige projekter

v) arbejdspladsaktiviteter

b) metoder og midler til at engagere forbrugere og forbrugerorganisationer under den mulige indførelse af intelligente målere via kommunikation af:

i) omkostningseffektive og letopnåelige ændringer i energianvendelse

ii) oplysninger om energieffektivitetsforanstaltninger.

Artikel 13

Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i medfør af artikel 7-11 og artikel 18, stk. 3, og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de iværksættes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne meddeler senest den 5. juni 2014 Kommissionen disse bestemmelser og meddeler den omgående senere ændringer af betydning for bestemmelserne.

KAPITEL III

EFFEKTIVITET I ENERGIFORSYNINGEN

Artikel 14

Fremme af effektivitet under opvarmning og køling

1. Senest den 31. december 2015 foretager medlemsstaterne en omfattende vurdering af potentialet for at anvende højeffektiv kraftvarmeproduktion og effektiv fjernvarme og fjernkøling, som de meddeler Kommissionen, og som skal indeholde de oplysninger, der er fastsat i bilag VIII. Hvis de allerede har foretaget en tilsvarende vurdering, meddeler de Kommissionen denne.

Den omfattende vurdering skal tage fuldt hensyn til analysen af det nationale potentiale for højeffektiv kraftvarmeproduktion, der udføres i henhold til direktiv 2004/8/EF.

På Kommissionens anmodning ajourføres vurderingen og tilsendes Kommissionen hvert femte år. Kommissionen fremsætter en sådan anmodning mindst ét år inden den pågældende frist.

2. Medlemsstaterne vedtager politikker, der tilskynder til, at der på lokalt og regionalt plan tages behørigt hensyn til potentialet for at anvende systemer til effektiv opvarmning og køling, navnlig dem, der anven-

der højeffektiv kraftvarmeproduktion. Der tages hensyn til potentialet for at udvikle lokale og regionale varmemarkeder.

3. Med henblik på den vurdering, der er omhandlet i stk. 1, gennemfører medlemsstaterne en cost-benefit-analyse for deres land, der er baseret på klimatiske forhold, økonomisk gennemførlighed og teknisk egnethed, i overensstemmelse med bilag IX, del 1. Cost-benefit-analysen skal kunne lette identifikationen af de mest ressource- og omkostningseffektive løsninger med henblik på at opfylde varme- og kølebehovene. Cost-benefit-analysen kan være en del af en miljøvurdering i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/42/EF af 27. juni 2001 om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet [25].

4. Identificerer vurderingen, der er omhandlet i stk. 1, og analysen, der er omhandlet i stk. 3, et potentiale for anvendelse af højeffektiv kraftvarmeproduktion og/eller effektiv fjernvarme og fjernkøling, hvor fordelene er større end omkostningerne, træffer medlemsstaterne passende foranstaltninger for at udvikle en effektiv fjernvarme- og fjernkøleinfrastruktur og/eller åbne for udvikling af højeffektiv kraftvarmeproduktion og anvendelse af opvarmning og køling fra spildvarme og vedvarende energikilder i overensstemmelse med stk. 1, 5 og 7.

Identificerer vurderingen, der er omhandlet i stk. 1 og analysen, der er omhandlet i stk. 3, ikke et potentiale, hvis fordele er større end omkostningerne, herunder de administrative omkostninger ved at gennemføre den cost-benefit-analyse, der er omhandlet i stk. 5, kan den pågældende medlemsstat fritage anlæg for kravene i nævnte stykke.

5. Medlemsstaterne sikrer, at der gennemføres en cost-benefit-analyse i overensstemmelse med bilag IX, del 2, efter den 5. juni 2014, når:

a) et nyt termisk kraftværk med en samlet indfyret termisk effekt på mere end 20 MW planlægges opført, for at vurdere omkostningerne og fordelene ved at sikre anlæggets drift som et højeffektivt kraftvarmewærk

b) et eksisterende termisk kraftværk med en samlet indfyret termisk effekt på mere end 20 MW får foretaget en omfattende renovering, for at vurdere omkostningerne og fordelene ved at omstille det til højeffektiv kraftvarmeproduktion

c) et industrianlæg med en samlet indfyret termisk effekt på mere end 20 MW, der frembringer spildvarme på et nyttigt temperaturniveau, planlægges opført eller får foretaget en omfattende renovering, for at vurdere omkostningerne og fordelene ved at udnytte spildvarmen til at tilfredsstille en økonomisk begrundet efterspørgsel, herunder gennem kraftvarmeproduktion, og ved at koble dette anlæg til et fjernvarme- og fjernkølenet

d) et nyt fjernvarme- og fjernkølenet planlægges opført, eller et nyt energiproduktionsanlæg med en samlet indfyret termisk effekt på mere end 20 MW planlægges opført i et eksisterende fjernvarme- og fjernkølenet, eller et sådant eksisterende anlæg skal have foretaget en omfattende renovering, for at vurdere omkostningerne og fordelene ved at udnytte spildvarmen fra nærliggende industrianlæg.

Installationen af udstyr til opsamling af kuldioxid produceret af et fyringsanlæg med henblik på at lagre det geologisk som fastsat i direktiv 2009/31/EF anses ikke for at være renovering i henhold til dette stykkes litra b), c) og d).

Medlemsstaterne kan kræve, at den cost-benefit-analyse, der er omhandlet i litra c) og d), gennemføres i samarbejde med de virksomheder, der har ansvaret for driften af fjernvarme- og fjernkølenettet.

6. Medlemsstaterne kan fritage følgende for kravene i stk. 5:

a) de spidsbelastnings- og backupanlæg til elproduktion, der efter planen skal være i drift mindre end 1500 driftstimer om året som rullende gennemsnit over en femårsperiode, på baggrund af en verifikationsprocedure fastlagt af medlemsstaterne, der skal sikre, at dette fritagelseskriterium opfyldes

b) atomkraftværker

c) anlæg, der skal placeres tæt på en geologisk lagringslokalitet med godkendelse i henhold til direktiv 2009/31/EF.

Medlemsstaterne kan også fastsætte tærskelværdier udtrykt som mængden af tilgængelig nyttig spildvarme, efterspørgslen efter varme eller afstandene mellem industrialanlæggene og fjernvarmenettene for at fritage individuelle anlæg fra bestemmelserne i stk. 5, litra c) og d).

Medlemsstaterne underretter Kommissionen om fritagelser vedtaget i medfør af nærværende stykke senest den 31. december 2013 og derefter om eventuelle senere ændringer af dem.

7. Medlemsstaterne vedtager bevillingskriterier som omhandlet i artikel 7 i direktiv 2009/72/EF eller tilsvarende tilladelseskriterier for at:

a) tage hensyn til resultatet af den omfattende vurdering, der er omhandlet i stk. 1

b) sikre, at kravene i stk. 5 opfyldes, og

c) tage hensyn til resultatet af cost-benefit-analysen, der er omhandlet i stk. 5.

8. Medlemsstaterne kan fritage individuelle anlæg for i henhold til bevillings- og tilladelseskriterierne, der er omhandlet i stk. 7, at skulle gennemføre de muligheder, hvis fordele er større end omkostningerne, hvis det af retlige, ejendomsretlige eller finansielle grunde er strengt nødvendigt. I disse tilfælde fremsender medlemsstaten senest tre måneder efter at have truffet sin afgørelse en begrundet meddelelse herom til Kommissionen.

9. Stk. 5, 6, 7 og 8 i denne artikel finder anvendelse på anlæg, der omfattes af direktiv 2010/75/EU, uden at det berører kravene i nævnte direktiv.

10. Medlemsstaterne sikrer, at oprindelsen af elektricitet produceret ved højeffektiv kraftvarmeproduktion kan garanteres ved hjælp af objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier, som hver medlemsstat fastsætter på grundlag af de harmoniserede referenceværdier for effektiviteten, der er nævnt i bilag II, litra f). De sikrer, at denne oprindelsesgaranti opfylder de krav og mindst indeholder de oplysninger, der er anført i bilag X. Medlemsstaterne anerkender gensidigt hinandens oprindelsesgarantier, udelukkende som bevis for de i dette stykke omhandlede oplysninger. En eventuel afvisning af at anerkende en oprindelsesgaranti som et sådant bevis — særlig af grunde, der vedrører forebyggelse af svig — skal bygge på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om en sådan afvisning og om dens begrundelse. Hvis en medlemsstat afviser at anerkende en oprindelsesgaranti, kan Kommissionen træffe afgørelse om at tvinge den pågældende medlemsstat til at anerkende den, navnlig under hensyn til objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier, som ligger til grund for anerkendelsen.

Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med nærværende direktivs artikel 23 for at revidere de harmoniserede referenceværdier for effektiviteten, der på grundlag af direktiv 2004/8/EF er fastsat ved Kommissionens gennemførelsesafgørelse 2011/877/EU [26], senest den 31. december 2014.

11. Medlemsstaterne sikrer, at det er en forudsætning for eventuel støtte til kraftvarmeproduktion, at elproduktionen foregår på højeffektive kraftvarmeværker, og at spildvarmen faktisk udnyttes til at opnå primærenergibesparelser. Statsstøttereglerne finder anvendelse på offentlig støtte til kraftvarmeproduktion og til fjernvarmeproduktion og -net, hvor det er relevant.

Artikel 15

Energiomformning, -transmission og -distribution

1. Medlemsstaterne sikrer, at nationale energitilsynsmyndigheder under udførelsen af de tilsynsopgaver, der er anført i direktiv 2009/72/EF og 2009/73/EF, tager behørigt hensyn til energieffektiviteten i deres beslutninger vedrørende driften af gas- og elinfrastrukturen.

Medlemsstaterne sikrer navnlig, at nationale energitilsynsmyndigheder gennem fastsættelse af nettakster og -regler inden for rammerne af direktiv 2009/72/EF og under hensyntagen til omkostningerne og fordelene ved hver foranstaltning tilskynder netoperatørerne til at stille systemtjenester til rådighed for brugerne af nettet, som gør det muligt for dem at gennemføre foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten som led i den fortsatte udbygning af intelligente net.

Sådanne systemtjenester kan fastlægges af systemoperatøren og må ikke have negative virkninger for systemets sikkerhed.

For så vidt angår el sikrer medlemsstaterne, at netregulering og nettakster opfylder kriterierne i bilag XI under hensyntagen til de retningslinjer og regler, der er udarbejdet i henhold til forordning (EF) nr. 714/2009.

2. Medlemsstaterne sikrer senest den 30. juni 2015, at:

a) der er foretaget en vurdering af potentialet for energieffektivitet i deres gas- og elinfrastruktur, navnlig med hensyn til transmission, distribution, laststyring og interoperabilitet, samt tilslutning til energiproduktionsanlæg, herunder adgangsmuligheder for mikroenergiproduktionsanlæg

b) der er udpeget konkrete foranstaltninger og investeringer med henblik på indførelse af omkostningseffektive forbedringer af energieffektiviteten i netinfrastrukturen med en tidsplan for deres indførelse.

3. Medlemsstaterne kan tillade, at der ved netbunden energitransmission og -distribution indføres komponenter i ordninger og takststrukturer med socialt sigte, såfremt eventuelle forstyrrelser af transmissions- og distributionssystemet begrænses mest muligt og ikke er ude af proportioner med det sociale sigte.

4. Medlemsstaterne sørger for at fjerne incitamentet i transmissions- og distributionstaksterne, der er skadelige for den samlede effektivitet (herunder energieffektivitet) af produktionen, transmissionen, distributionen og forsyningen af elektricitet, eller som kan hindre deltagelse af efterspørgselsreaktion på balanceringsmarkeder og inden for indkøb af hjælpeydelse. Medlemsstaterne sikrer, at netoperatører gives incitamentet til at forbedre effektiviteten i udformningen og driften af infrastrukturen, og at takster inden for rammerne af direktiv 2009/72/EF gør det muligt for leverandører at forbedre forbrugernes inddragelse i systemeffektiviteten, herunder efterspørgselsreaktion, afhængig af de nationale forhold.

5. Uden at det berører artikel 16, stk. 2, i direktiv 2009/28/EF og under hensyntagen til artikel 15 i direktiv 2009/72/EF og behovet for at sikre kontinuitet i varmforsyningen, sikrer medlemsstaterne, med forbehold af krav vedrørende opretholdelse af nettets pålidelighed og sikkerhed, ud fra gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier fastlagt af de kompetente nationale myndigheder, at transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører, når de er ansvarlige for lastfordeling mellem elproduktionsanlæg inden for deres område:

- a) garanterer transmission og distribution af elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion
- b) yder prioriteret eller garanteret adgang til nettet for elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion
- c) ved lastfordeling mellem elproduktionsanlæg giver forrang til elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion, for så vidt som den sikre drift af det nationale elektricitetssystem tillader det.

Medlemsstaterne sikrer, at reglerne for klassificering af de forskellige adgangs- og lastfordelingsprioriteter i deres elektricitetssystemer forklares udførligt og offentliggøres. Når medlemsstaterne giver prioriteret adgang eller forrang ved lastfordeling til højeffektiv kraftvarmeproduktion, kan de foretage klassificeringer mellem og inden for forskellige typer vedvarende energi og højeffektiv kraftvarmeproduktion, og de skal under alle omstændigheder sikre, at den prioriterede adgang for eller forrangen ved lastfordeling til energi fra variable vedvarende energikilder ikke hæmmes.

Ud over de forpligtelser, der er fastsat i første afsnit, skal transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører opfylde kravene i bilag XII.

Medlemsstaterne kan særligt lette tilkobling af el produceret ved højeffektiv kraftvarmeproduktion fra små kraftvarmeenheder og mikrokraftvarmeenheder til forsyningsnettet. Medlemsstaterne træffer om nødvendigt foranstaltninger for at tilskynde netværksoperatører til at indføre en enkel "installér og informér"-anmeldelsesprocedure i forbindelse med installation af mikrokraftvarmeenheder for at forenkle og forkorte godkendelsesproceduren for privatpersoner og montører.

6. Med forbehold af kravene til opretholdelse af nettets pålidelighed og sikkerhed tager medlemsstaterne passende skridt til at sikre, at operatører af højeffektive kraftvarmeværker kan tilbyde balanceringsydelser og andre driftsmæssige ydelser på transmissionssystemoperatør- eller distributionssystemoperatørniveau, hvis det teknisk og økonomisk er gennemførligt med det højeffektive kraftvarmeanlægs driftform. Transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører sikrer, at sådanne ydelser indgår i en tilbudsproces, der er gennemsigtig, ikkediskriminerende og åben for granskning.

I relevante tilfælde kan medlemsstaterne kræve, at transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører tilskynder til placering af højeffektiv kraftvarmeproduktion tæt på områder med efterspørgsel ved at nedsætte tilslutningsafgifterne og afgifterne for brug af systemet.

7. Medlemsstaterne kan tillade, at producenter af el fra højeffektiv kraftvarmeproduktion, der ønsker tilslutning til elforsyningsnettet, sender tilslutningsarbejdet i udbud.

8. Medlemsstaterne sikrer, at nationale energitilsynsmyndigheder tilskynder til, at ressourcer på efterspørgselssiden, såsom efterspørgselsreaktion, sideløbende med leverandørerne deltager på engros- og detailmarkederne.

Med forbehold af tekniske begrænsninger i forbindelse med netforvaltning sikrer medlemsstaterne, at transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører ved opfyldelse af krav til balancerings- og hjælpeydelser behandler udbydere af efterspørgselsreaktion, herunder aggregatorer, på en ikkediskriminerende måde på baggrund af deres tekniske kapacitet.

Med forbehold af tekniske begrænsninger i forbindelse med netforvaltning fremmer medlemsstaterne efterspørgselsreaktionens adgang til og deltagelse på markeder for balancering og reserver samt andre systemtjenester, bl.a. ved at kræve, at nationale energitilsynsmyndigheder eller, hvis deres nationale reguleringsordninger kræver det, transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører i tæt samarbejde med leverandører og forbrugere af efterspørgselstjenester fastsætter tekniske specifikationer for del-

tagelse på disse markeder på grundlag af disse markeders tekniske krav og kapacitet til efterspørgselsreaktion. Sådanne specifikationer omfatter aggregatorers deltagelse.

9. Ved indberetning i henhold til direktiv 2010/75/EU og med forbehold af nævnte direktivs artikel 9, stk. 2, overvejer medlemsstaterne at medtage oplysninger om energieffektivitetsniveauet for anlæg, der foretager forbrænding af brændstoffer med en samlet nominel indfyret termisk effekt på 50 MW eller derover i lyset af de relevante bedste tilgængelige teknikker, der er udviklet i medfør af direktiv 2010/75/EU og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/1/EF af 15. januar 2008 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening [27].

Medlemsstaterne kan tilskynde driftsledere for anlæg, der er omhandlet i første afsnit, til at øge deres gennemsnitlige årlige nettodriftshastigheder.

KAPITEL IV

HORISONTALE BESTEMMELSER

Artikel 16

Kvalifikations-, akkrediterings- og attesteringsordninger

1. Finder en medlemsstat, at det nationale niveau af teknisk kompetence, objektivitet og pålidelighed er utilstrækkeligt, sikrer den, at attesterings- og/eller akkrediteringsordninger og/eller tilsvarende kvalifikationsordninger, herunder om nødvendigt passende uddannelsesprogrammer, senest den 31. december 2014 bliver eller er til rådighed for leverandører af energitjenester, energisyn, ansvarlige for energistyringen og montører af energirelaterede bygningsdele, jf. definitionen i artikel 2, nr. 9), i direktiv 2010/31/EU.

2. Medlemsstaterne sikrer, at de ordninger, der er omhandlet i stk. 1, skaber gennemsigtighed for forbrugerne, er pålidelige og bidrager til de nationale energieffektivitetsmål.

3. Medlemsstaterne offentliggør de i stk. 1 omhandlede attesterings- og/eller akkrediteringsordninger eller tilsvarende kvalifikationsordninger og samarbejder indbyrdes og med Kommissionen om sammenligning og anerkendelse af ordningerne.

Medlemsstaterne træffer i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, passende foranstaltninger for at gøre forbrugerne opmærksom på, at kvalifikations- og eller attesteringsordninger er til rådighed.

Artikel 17

Information og uddannelse

1. Medlemsstaterne sikrer, at oplysninger om tilgængelige energieffektivitetsmekanismer og økonomiske og juridiske rammer er gennemsigtige og udbredes bredt til alle relevante markedsaktører, herunder forbrugere, håndværkere, arkitekter, ingeniører, miljørevisorer og eksperter i udførelse af energisyn samt montører af bygningsdele som defineret i direktiv 2010/31/EU.

Medlemsstaterne tilskynder til, at banker og andre finansielle institutter informeres om mulighederne for at deltage i finansieringen af foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten, herunder gennem oprettelse af offentlig-private partnerskaber.

2. Medlemsstaterne skaber hensigtsmæssige rammer for, at markedsoperatørerne kan give passende og målrettet oplysning og rådgivning til energiforbrugerne om energieffektivitet.

3. Kommissionen vurderer virkningen af sine foranstaltninger til støtte for udviklingen af platforme, der blandt andet inddrager europæiske organer inden for den sociale dialog i at fremme uddannelsesprogrammer inden for energieffektivitet, og fremmer om nødvendigt yderligere foranstaltninger. Kommissionen støtter de europæiske arbejdsmarkedsparters drøftelser om energieffektivitet.

4. Medlemsstaterne fremmer med interessenters deltagelse, herunder lokale og regionale myndigheder, passende oplysnings-, bevidstgørelses- og uddannelsesinitiativer for at oplyse borgerne om fordelene ved og de praktiske forhold omkring foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten.

5. Kommissionen tilskynder til, at oplysninger om bedste praksis for energieffektivitet i medlemsstaterne udveksles og udbredes bredt.

Artikel 18

Energitjenester

1. Medlemsstaterne fremmer markedet for energitjenester og SMV'ers adgang til det ved at:

a) udbrede klar og lettilgængelig information om:

i) foreliggende energitjenestekontrakter og om de bestemmelser, de bør omfatte for at sikre, at der opnås energibesparelser, og at slutkundernes rettigheder beskyttes

ii) finansieringsinstrumenter, incitament, tilskud og lån som støtte for energieffektivitetstjenesteprojekter

b) fremme udviklingen af kvalitetsmærker, der bl.a. udvikles af handelssammenslutninger

c) offentliggøre og regelmæssigt ajourføre en liste over disponible og kvalificerede og/eller attesterede leverandører af energitjenester og deres kvalifikationer og/eller attesteringer, jf. artikel 16, eller skabe en grænseflade, hvor leverandører af energitjenester kan formidle oplysninger

d) støtte den offentlige sektor med at tage imod tilbud om energitjenester, navnlig i forbindelse med renoivering af bygninger ved at tilvejebringe:

i) standardkontrakter i forbindelse med indgåelse af kontrakter om energimæssig ydeevne, der mindst omfatter de i bilag XIII anførte punkter

ii) oplysninger om bedste praksis vedrørende indgåelse af kontrakter om energimæssig ydeevne, herunder, hvis den forefindes, en cost-benefit-analyse på grundlag af en livscyklustilgang

e) forelægge en kvalitativ undersøgelse inden for rammerne af den nationale energieffektivitetshandlingsplan vedrørende den nuværende og fremtidige udvikling af markedet for energitjenester.

2. Medlemsstaterne støtter den korrekte funktion af markedet for energitjenester, om nødvendigt ved:

a) at identificere og offentliggøre kontaktpunkt(er), hvor slutkunderne kan indhente de i stk. 1 nævnte oplysninger

b) om nødvendigt at træffe foranstaltninger til at fjerne de reguleringsmæssige og ikkereguleringsmæssige hindringer for brugen af indgåelse af kontrakter om energimæssig ydeevne og andre energieffektivitetstjenestemodeller med henblik på identificering og/eller gennemførelse af energibesparende foranstaltninger

c) at overveje at indføre eller tildele en uafhængig mekanisme, f.eks. en ombudsmand, den rolle at sikre, at klager og udenretslig tvistbilæggelse i forbindelse med indgåelse af energitjenestekontrakter behandles effektivt

d) at gøre det muligt for uafhængige markedsformidlere at spille en rolle med hensyn til at stimulere markedsudviklingen på efterspørgsels- og udbudssiden.

3. Medlemsstaterne sikrer, at energidistributører, distributionssystemoperatører og energileverandører i detaljledet afstår fra enhver aktivitet, der kan hæmme efterspørgslen efter eller leveringen af energitjenester eller andre foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten eller hindre udviklingen af markeder for sådanne tjenester eller foranstaltninger, herunder aktiviteter, der kan holde konkurrenter ude af markedet eller udgøre misbrug af en dominerende stilling.

Artikel 19

Andre foranstaltninger til fremme af energieffektivitet

1. Med forbehold af de grundlæggende principper i medlemsstaternes ejendoms- og lejeret vurderer medlemsstaterne reguleringsmæssige og ikkereguleringsmæssige hindringer for energieffektivitet og træffer om nødvendigt passende foranstaltninger for at afvikle dem, navnlig hvad angår:

a) fordelingen af incitamenter mellem ejer og lejer eller mellem flere ejere af en bygning med henblik på at sikre, at disse parter ikke afholder sig fra at investere i større effektivitet, alene fordi de ikke hver især vil få det fulde udbytte, eller fordi der ikke er regler for, hvordan omkostninger og fordele skal fordeles mellem dem, herunder nationale regler og foranstaltninger, der regulerer beslutningsprocesser i ejendomme med flere ejere

b) love og reguleringsmæssige bestemmelser samt administrativ praksis for offentlige indkøb og årlig budgettering og regnskabsføring med henblik på at sikre, at de enkelte offentlige organer ikke afholder sig fra at foretage investeringer i forbedring af energieffektiviteten og minimering af de forventede livscyklusomkostninger og fra at benytte indgåelse af kontrakter om energimæssig ydeevne og andre mekanismer til tredjepartsfinansiering på langsigtet kontraktlig basis.

Sådanne foranstaltninger til at afvikle hindringer kan omfatte tilvejebringelse af incitamenter, ophævelse eller ændring af love eller andre retsfor skrifter eller vedtagelse af retningslinjer og fortolkende meddelelser eller forenkling af administrative procedurer. Foranstaltningerne kan kombineres med uddannelse i, specifik oplysning om samt teknisk bistand til energieffektivitet.

2. Vurderingen af hindringer og foranstaltninger, jf. stk. 1, indsendes til Kommissionen i den første nationale energieffektivitetshandlingsplan, der er omhandlet i artikel 24, stk. 2. Kommissionen tilskynder i den forbindelse til udveksling af bedste praksis mellem medlemsstaterne.

Artikel 20

National energisparefond, finansiering og teknisk støtte

1. Med forbehold af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde letter medlemsstaterne oprettelsen af finansieringsfaciliteter eller anvendelsen af eksisterende faciliteter til foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten med henblik på at maksimere fordelene ved en flerstrengt finansiering.

2. Kommissionen bistår i givet fald direkte eller gennem de europæiske finansielle institutioner medlemsstaterne med oprettelsen af finansieringsfaciliteter og tekniske støtteordninger med henblik på at øge energieffektiviteten i forskellige sektorer.
3. Kommissionen fremmer udvekslingen af bedste praksis mellem de kompetente nationale eller regionale myndigheder eller organer, f.eks. via årlige møder mellem tilsynsorganerne, offentlige databaser med oplysninger om medlemsstaternes gennemførelse af foranstaltninger samt landesammenligninger.
4. Medlemsstaterne kan oprette en national energisparefond. Formålet med denne fond skal være at støtte nationale initiativer til forbedring af energieffektiviteten.
5. Medlemsstaterne kan tillade, at de forpligtelser, der er fastsat i artikel 5, stk. 1, opfyldes ved årlige bidrag til den nationale energisparefond, der svarer til de investeringer, der er nødvendige for at opfylde disse forpligtelser.
6. Medlemsstaterne kan fastsætte, at forpligtede parter kan opfylde deres forpligtelser i artikel 7, stk. 1, ved at yde et årligt bidrag til den nationale energisparefond, der svarer til de investeringer, der er nødvendige for at opfylde disse forpligtelser.
7. Medlemsstaterne kan anvende deres indtægter fra de årlige emissionstildelinger i henhold til beslutning nr. 406/2009/EF til udvikling af innovative finansieringsmekanismer til at opfylde målet i artikel 5 om at forbedre bygningers energimæssige ydeevne.

Artikel 21

Konverteringsfaktorer

Konverteringsfaktorerne i bilag IV anvendes ved omregning af energibesparelser til en fælles enhed med henblik på sammenligning, medmindre anvendelse af andre konverteringsfaktorer kan begrundes.

KAPITEL V

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 22

Delegerede retsakter

1. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 23 for at revidere de harmoniserede referenceværdier for effektiviteten, der er omhandlet i artikel 14, stk. 10, andet afsnit.
2. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 23 for at tilpasse værdier, beregningsmetoder, standardkoefficient for primærenergi og krav i bilag I, II, III, IV, V, VII, VIII, IX, X og XII til den tekniske udvikling.

Artikel 23

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 22, tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra den 4. december 2012.

3. Den i artikel 22 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i Den Europæiske Unions Tidende eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

5. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 22 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 24

Evaluering og tilsyn med gennemførelsen

1. Senest den 30. april hvert år fra 2013 aflægger medlemsstaterne rapport om de fremskridt, de har gjort til opfyldelse af de nationale energieffektivitetsmål, jf. bilag XIV, del 1. Rapporten kan udgøre en del af de nationale reformprogrammer, som er omhandlet i Rådets henstilling 2010/410/EU af 13. juli 2010 om overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker [28].

2. Senest den 30. april 2014 og derefter hvert tredje år indsender medlemsstaterne nationale energieffektivitetshandlingsplaner. De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal omfatte væsentlige foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten og forventede og/eller opnåede energibesparelser, herunder besparelser inden for energiforsyning, -transmission og -distribution samt i slutanvendelsen af energi, med henblik på at nå de nationale energieffektivitetsmål, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1. De nationale energieffektivitetshandlingsplaner suppleres med opdaterede skøn over det forventede samlede primærenergiforbrug i 2020 og det forventede primærenergiforbrug i de sektorer, der er angivet i bilag XIV, del 1.

Kommissionen tilvejebringer senest den 31. december 2012 en vejledende model for de nationale energieffektivitetshandlingsplaner. Denne model vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 26, stk. 2. De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal under alle omstændigheder indeholde de oplysninger, der er specificeret i bilag XIV.

3. Kommissionen gennemgår de årlige rapporter og de nationale energieffektivitetshandlingsplaner og vurderer, i hvilket omfang medlemsstaterne har gjort fremskridt med at opfylde de nationale energieffektivitetsmål, der er krævet i medfør af artikel 3, stk. 1, og med at gennemføre dette direktiv. Kommissionen fremsender sin vurdering til Europa-Parlamentet og Rådet. På baggrund af sin vurdering af rapporterne og de nationale energieffektivitetshandlingsplaner kan Kommissionen udstede henstillinger til medlemsstaterne.

4. Kommissionen overvåger, hvilke virkninger gennemførelsen af dette direktiv får for direktiv 2003/87/EF, 2009/28/EF og 2010/31/EU og beslutning nr. 406/2009/EF og for industrisektorerne, især de sektorer, der er udsat for en betydelig risiko for carbon leakage som fastsat i afgørelse 2010/2/EU.

5. Kommissionen undersøger, om der fortsat er behov for muligheden for fritagelser i artikel 14, stk. 6, første gang i forbindelse med vurderingen af den første nationale energieffektivitetshandlingsplan og derefter hvert tredje år. Hvis undersøgelsen viser, at et eller flere kriterier for disse fritagelser ikke længere

kan begrundes under hensyntagen til eksistensen af varmebelastning og de fritagne anlægs faktiske driftsvilkår, foreslår Kommissionen passende foranstaltninger.

6. Inden den 30. april hvert år sender medlemsstaterne Kommissionen statistiske oplysninger om den nationale el- og varmeproduktion fra høj- og laveeffektiv kraftvarmeproduktion opgjort efter metoden i bilag I og sat i forhold til den samlede varme- og elproduktion. Desuden fremsender de årlige statistikker om varme- og elkapaciteten i kraftvarmeanlæg, om hvilke brændstoffer der anvendes i kraftvarmeanlæggene samt produktions- og kapacitetstal for fjernvarme og fjernkøling sat i forhold til den samlede varme- og elproduktion og -kapacitet. Medlemsstaterne fremsender statistiske oplysninger om, hvilke primærenergi-besparelser der er opnået ved udnyttelse af kraftvarmeproduktion opgjort efter metoden i bilag II.

7. Senest den 30. juni 2014 forelægger Kommissionen den vurdering, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, for Europa-Parlamentet og Rådet, om nødvendigt ledsaget af forslag til yderligere foranstaltninger.

8. Kommissionen vurderer effektiviteten af gennemførelsen af artikel 6 senest den 5. december 2015 under hensyn til kravene i direktiv 2004/18/EF, og forelægger en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet. Denne rapport ledsages i givet fald af forslag til yderligere foranstaltninger.

9. Senest den 30. juni 2016 forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af artikel 7. Denne rapport ledsages i givet fald af et lovforslag med et eller flere af følgende formål:

a) at ændre den endelige dato i artikel 7, stk. 1

b) at gennemgå kravene i artikel 7, stk. 1, 2 og 3

c) at fastsætte yderligere fælles krav, navnlig vedrørende de forhold, der er omhandlet i artikel 7, stk. 7.

10. Senest den 30. juni 2018 vurderer Kommissionen, hvilke fremskridt medlemsstaterne har gjort med at afvikle de reguleringsmæssige og ikkereguleringsmæssige hindringer, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1. Denne vurdering følges i givet fald op af forslag til yderligere foranstaltninger.

11. Kommissionen gør de i stk. 1 og 2 omhandlede rapporter tilgængelige for offentligheden.

Artikel 25

Onlineplatform

Kommissionen etablerer en onlineplatform for at fremme den praktiske gennemførelse af dette direktiv på nationalt, regionalt og lokalt niveau. Denne platform skal støtte udvekslingen af erfaringer om praksis, benchmarking, netværksaktiviteter og innovativ praksis.

Artikel 26

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011.

Artikel 27

Ændring og ophævelse

1. Direktiv 2006/32/EF ophæves med virkning fra den 5. juni 2014, med undtagelse af artikel 4, stk. 1-4, i og bilag I, III og IV til nævnte direktiv, uden at medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til tidsfristen for direktivets gennemførelse i national ret derved berøres. Artikel 4, stk. 1-4, i og bilag I, III og IV til direktiv 2006/32/EF ophæves med virkning fra den 1. januar 2017.

Direktiv 2004/8/EF ophæves med virkning fra den 5. juni 2014, uden at medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til tidsfristen for dets gennemførelse i national ret derved berøres.

Henvisninger til direktiv 2006/32/EF og 2004/8/EF betragtes som henvisninger til nærværende direktiv og læses i overensstemmelse med sammenligningstabellen i bilag XV.

2. Artikel 9, stk. 1 og 2, i direktiv 2010/30/EU udgår med virkning fra den 5. juni 2014.

3. Direktiv 2009/125/EF ændres således:

1) Følgende betragtning indsættes:

"(35a) I henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne [*] skal medlemsstaterne fastsætte krav til energimæssig ydeevne for bygningsdele, der udgør en del af bygningens klimaskærm, og krav til installationer for så vidt angår den samlede energimæssige ydeevne, korrekt installering og passende dimensionering, indstilling og kontrol af de tekniske bygningsinstallationer, der er installeret i eksisterende bygninger. Det er i overensstemmelse med målene i nærværende direktiv, at disse krav under visse omstændigheder kan begrænse installationen af energirelaterede produkter, som er i overensstemmelse med nærværende direktiv og dets gennemførelsesforanstaltninger, forudsat at sådanne krav ikke udgør en urimelig markedshindring.

2) Følgende punktum tilføjes i slutningen af artikel 6, stk. 1:

"Dette berører ikke de krav til energimæssig ydeevne og de krav til installationer, som medlemsstaterne har fastsat i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, og artikel 8 i direktiv 2010/31/EU."

Artikel 28

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 5. juni 2014.

Uanset første afsnit sætter medlemsstaterne de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme artikel 4, artikel 5, stk. 1, første afsnit, artikel 5, stk. 5, artikel 5, stk. 6, artikel 7, stk. 9, sidste afsnit, artikel 14, stk. 6, artikel 19, stk. 2, artikel 24, stk. 1, og artikel 24, stk. 2, samt bilag V, punkt 4, inden udløbet af de heri fastsatte frister.

De tilsender straks Kommissionen disse love og bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 29

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

*Artikel 30***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den 25. oktober 2012.

På Europa-Parlamentets vegne, M. Schulz, Formand

På Rådets vegne, A. D. Mavroyiannis, Formand

-----

[1] EUT C 24 af 28.1.2012, s. 134.

[2] EUT C 54 af 23.2.2012, s. 49.

[3] Europa-Parlamentets holdning af 11.9.2012 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 4.10.2012.

[4] EUT L 114 af 27.4.2006, s. 64.

[5] EUT L 140 af 5.6.2009, s. 136.

[6] EUT L 52 af 21.2.2004, s. 50.

[7] EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16.

[8] EUT L 153 af 18.6.2010, s. 13.

[9] EUT L 275 af 25.10.2003, s. 32.

[10] EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55.

[11] EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94.

[12] EUT L 334 af 17.12.2010, s. 17.

[13] EUT L 140 af 5.6.2009, s. 114.

[14] EUT L 211 af 14.8.2009, s. 15.

[15] EUT L 211 af 14.8.2009, s. 36.

[16] EUT L 1 af 5.1.2010, s. 10.

[17] EUT L 310 af 9.11.2006, s. 15.

[18] EUT L 285 af 31.10.2009, s. 10.

[19] EUT L 153 af 18.6.2010, s. 1.

[20] EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13.

[21] EUT L 304 af 14.11.2008, s. 1.

[22] EUT L 134 af 30.4.2004, s. 114.

[23] EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36.

[24] EUT L 216 af 20.8.2009, s. 76.

[25] EFT L 197 af 21.7.2001, s. 30.

[26] EUT L 343 af 23.12.2011, s. 91.

[27] EUT L 24 af 29.1.2008, s. 8.

[28] EUT L 191 af 23.7.2010, s. 28.

[*] EUT L 153 af 18.6.2010, s. 13."

BILAG I

GENERELLE PRINCIPPER FOR BEREGNINGEN AF EL FRA KRAFTVARMERPRODUKTION

Del I

Generelle principper

De værdier, der benyttes til beregning af el fra kraftvarmeproduktion, fastsættes på grundlag af den forventede eller faktiske drift af enheden under normale forhold. I forbindelse med mikrokraftvarmeheder kan beregningen baseres på certificerede værdier.

a) El produceret ved kraftvarme ansættes til den samlede årlige elproduktion fra enheden målt ved hovedgeneratorernes afgangsklemmer

i) i kraftvarmeheder af type b), d), e), f), g) og h), jf. del II, med en af medlemsstaterne fastsat årlig samlet effektivitet på mindst 75 %, og

ii) i kraftvarmeheder af type a) og c), jf. del II, med en af medlemsstaterne fastsat årlig samlet effektivitet på mindst 80 %.

b) I kraftvarmeheder med en årlig samlet effektivitet på mindre end værdien i litra a), nr. i), (kraftvarmeheder af type b), d), e), f), g) og h), jf. del II) eller en årlig samlet effektivitet på mindre end værdien i litra a), nr. ii), (kraftvarmeheder af type a) og c), jf. del II) beregnes kraftvarmeproduktionen efter følgende formel:

$$E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} * C$$

hvor:

E_{CHP} er mængden af el fra kraftvarmeproduktion

C er el/varmeforholdet

HCHP er mængden af nyttevarme fra kraftvarmeproduktion (i denne forbindelse beregnet som den samlede varmeproduktion minus al varme, der produceres i separate kedler eller ved udtag af fri damp fra dampgeneratoren før turbinen).

Beregningen af el fra kraftvarmeproduktion skal baseres på det faktiske el/varmeforhold. Hvis det faktiske el/varmeforhold i en kraftvarmehenhed ikke er kendt, kan nedenstående standardværdier benyttes, navnlig i statistisk øjemed, for enheder af type a), b), c), d) og e), jf. del II, men den beregnede kraftvarme-el må ikke være større end enhedens samlede elproduktion:

Type | Standard el/varmeforhold, C |

Gasturbine med kombineret cyklus og varmegenvinding | 0,95 |

Dampturbine med modtryksdrift | 0,45 |

Dampturbine med kondensation og dampudtag | 0,45 |

Gasturbine med varmegenvinding | 0,55 |

Forbrændingsmotor | 0,75 |

Hvis medlemsstaterne indfører standardværdier for el/varmeforholdet for enheder af type f), g), h), i), j) og k), jf. del II, skal de offentliggøre dem og give Kommissionen meddelelse herom.

c) Hvis en del af energiindholdet i det brændsel, der benyttes til kraftvarmeproduktionsprocessen, kan genvindes i kemikalier og genanvendes, kan denne del fratrækkes brændselsforbruget, inden den samlede effektivitet i litra a) og b) beregnes.

d) Medlemsstaterne kan bestemme el/varmeforholdet som forholdet mellem elektricitet og nyttevarme ved kraftvarmeproduktion ved lavere kapacitet på baggrund af driftsdata for den bestemte enhed.

e) Medlemsstaterne kan anvende andre indberetningsperioder end et år i forbindelse med beregningerne i henhold til litra a) og b).

Del II

Kraftvarmeteknologier, der er omfattet af dette direktiv

a) Gasturbine med kombineret cyklus og varmegenvinding

b) Dampturbine med modtryksdrift

c) Dampturbine med kondensation og dampudtag

d) Gasturbine med varmegenvinding

e) Forbrændingsmotor

f) Mikroturbiner

g) Stirlingmotor

h) Brændselscelle

i) Dampmaskine

j) Rankine kredsproces med organisk medium

k) Anden teknologi eller kombination af teknologier, der falder inden for definitionen i artikel 2, nr. 30).

Ved gennemførelsen og anvendelsen af de generelle principper for beregning af el fra kraftvarmeproduktion skal medlemsstaterne anvende de detaljerede retningslinjer, der er fastsat ved Kommissionens beslutning 2008/952/EF af 19. november 2008 om detaljerede retningslinjer for gennemførelsen og anvendelsen af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/8/EF [1].

[1] EUT L 338 af 17.12.2008, s. 55.

BILAG II

METODE TIL BESTEMMELSE AF EFFEKTIVITETEN AF KRAFTVARMERPRODUKTIONS-PROCESSEN

De værdier, der benyttes til beregning af kraftvarmeproduktionens effektivitet og primærenergibesparelserne, fastsættes på grundlag af den forventede eller faktiske drift af enheden under normale forhold.

a) Højeffektiv kraftvarmeproduktion

Med henblik på dette direktiv skal højeffektiv kraftvarmeproduktion opfylde følgende kriterier:

- Kraftvarmeproduktionen fra kraftvarmeenheder skal føre til primærenergibesparelser beregnet i overensstemmelse med litra b) på mindst 10 % i forhold til referenceværdien for separat produktion af el og varme.
- Produktionen fra små kraftvarmeenheder og mikrokraftvarmeenheder, som giver primærenergibesparelser, kan betegnes som højeffektiv kraftvarmeproduktion.

b) Beregning af primærenergibesparelser

Primærenergibesparelsen ved kraftvarmeproduktion som defineret i bilag I beregnes ved hjælp af nedenstående formel:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHP H_{\eta}}{Ref H_{\eta}} + \frac{CHP E_{\eta}}{Ref E_{\eta}}} \right) \times 100\%$$

hvor:

PES er primærenergibesparelsen.

CHP H_{η} er varmeeffektiviteten ved kraftvarmeproduktionen defineret som den årlige nyttevarmeproduktion divideret med det brændselsforbrug, der er medgået til at producere summen af nyttevarme og el fra kraftvarmeproduktion.

Ref H_{η} er referenceværdien for effektiviteten ved separat varmeproduktion.

CHP E_{η} er eleffektiviteten ved kraftvarmeproduktionen defineret som den årlige mængde el fra kraftvarmeproduktion divideret med det brændselsforbrug, der er medgået til at producere summen af nyttevarme og el fra kraftvarmeproduktion. Hvis en kraftvarmeenhed producerer mekanisk energi, kan den årlige mængde el fra kraftvarmeproduktion forøges med et supplerende element, der udgøres af den mængde elektricitet, der svarer til mængden af mekanisk energi. Et sådant supplerende element giver ikke ret til at udstede oprindelsesgarantier i henhold til artikel 14, stk. 10.

Ref E_{η} er referenceværdien for effektiviteten ved separat elproduktion.

c) Beregning af energibesparelser efter alternative metoder

Medlemsstaterne kan beregne primærenergibesparelsen ved produktion af el, varme og mekanisk energi som anført nedenfor uden at anvende bilag I for at udelukke den ikke-kraftvarmeproducerede el og varme inden for samme proces. En sådan produktion kan betragtes som højeffektiv kraftvarmeproduktion, hvis den opfylder effektivitetskriterierne i litra a) i dette bilag, og hvis den samlede effektivitet er over 70 %, når der er tale om kraftvarmeenheder med en elkapacitet på over 25 MW. Med henblik på udstedelse af en oprindelsesgaranti og til statistiske formål fastlægges mængden af el fra kraftvarmeproduktion produceret ved en sådan produktion imidlertid i overensstemmelse med bilag I.

Hvis primærenergibesparelserne for en proces beregnes ved anvendelse af en alternativ beregning som anført ovenfor, beregnes primærenergibesparelserne efter formlen i litra b) i dette bilag, idet "CHP H_{η} " ændres til " H_{η} " og "CHP E_{η} " ændres til " E_{η} ", hvor:

H_{η} er varmeeffektiviteten ved processen defineret som den årlige varmeproduktion divideret med det brændselsforbrug, der er medgået til at producere summen af varme og elektricitet.

E_{η} er eleffektiviteten ved processen defineret som den årlige elproduktion divideret med det brændselsforbrug, der er medgået til at producere summen af varme og elektricitet. Hvis en kraftvarmeenhed producerer mekanisk energi, kan den årlige mængde el fra kraftvarmeproduktion forøges med et supplerende element, som udgøres af den mængde elektricitet, der svarer til mængden af mekanisk energi. Et sådant supplerende element giver ikke ret til at udstede oprindelsesgarantier i henhold til artikel 14, stk. 10.

d) Medlemsstaterne kan anvende andre indberetningsperioder end et år i forbindelse med beregningerne i henhold til litra b) og c) i dette bilag.

e) For mikrokraftvarmeenheder kan beregningen af primærenergibesparelserne baseres på certificerede data.

f) Referenceværdier for effektiviteten ved separat produktion af el og varme

Disse harmoniserede referenceværdier for effektiviteten skal bestå af en matrix af værdier, der differentieres på grundlag af relevante faktorer, herunder bygningsår og brændselstype, og skal bygge på en veldokumenteret analyse, der bl.a. tager hensyn til data fra drift under realistiske forhold, brændselsammensætning, klimaforhold samt anvendte kraftvarmeteknologier.

Driftseffektiviteten ved den separate produktion af el og varme, som kraftvarmeproduktionen skal erstatte, fastsættes efter referenceværdierne for effektiviteten ved separat produktion af el og varme, jf. formlen i litra b).

Referenceværdierne for effektiviteten beregnes efter følgende principper:

1. For kraftvarmeenheder tages der ved sammenligningen med separat elproduktion udgangspunkt i princippet om sammenligning mellem samme brændelskategorier.

2. Hver kraftvarmeenhed sammenlignes med den bedste tilgængelige og økonomisk begrundede teknologi for separat produktion af el og varme på markedet i det år, hvor kraftvarmeenheden blev bygget.
3. Referenceværdierne for effektiviteten af kraftvarmeenheder, der er over ti år gamle, fastsættes på grundlag af referenceværdierne for enheder, der er ti år gamle.
4. Referenceværdierne for effektiviteten af separat produktion af el og varme afspejler de klimatiske forskelle mellem medlemsstaterne.

BILAG III

ENERGIEFFEKTIVITETSKRAV VED STATSLIGE INDKØB AF PRODUKTER, TJENESTEYDELSER OG BYGNINGER

Ved indkøb af produkter, tjenesteydelser eller bygninger skal en statsforvaltning, for så vidt det er i overensstemmelse med omkostningseffektivitet, økonomisk gennemførlighed, bæredygtighed generelt, teknisk egnethed samt tilstrækkelig konkurrence, foretage sig følgende:

- a) Når et produkt er omfattet af en delegeret retsakt vedtaget i henhold til direktiv 2010/30/EU eller af et relateret gennemførelsesdirektiv vedtaget af Kommissionen, køber den kun produkter, der opfylder kriteriet om at tilhøre den klasse, der er mest muligt energieffektiv set i lyset af, at der skal sikres tilstrækkelig konkurrence.
- b) Når et produkt, der ikke er omfattet af litra a), er omfattet af en gennemførelsesforanstaltning i henhold til direktiv 2009/125/EF, som er vedtaget efter nærværende direktivs ikrafttræden, køber den kun produkter, der opfylder gennemførelsesforanstaltningens referenceværdier for energieffektivitet.
- c) Den køber kontorudstyr henhørende under Rådets afgørelse 2006/1005/EF af 18. december 2006 om indgåelse af aftalen mellem regeringen for Amerikas Forenede Stater og Det Europæiske Fællesskab om koordinering af programmer for energieffektivitetsmærkning af kontorudstyr [1], der opfylder energieffektivitetskrav, som ikke er mindre strenge end dem, der er anført i bilag C til den aftale, der er knyttet til nævnte afgørelse.
- d) Den køber kun dæk, der opfylder kriterierne for at tilhøre den højeste brændstofeffektivitetsklasse som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1222/2009 af 25. november 2009 om mærkning af dæk for så vidt angår brændstofeffektivitet og andre vigtige parametre [2]. Dette krav hindrer ikke offentlige organer i at købe dæk i den højeste vådgrebsklasse eller klasse for afgivelse af rullestøj til omgivelserne, hvis sikkerheds- eller sundhedshensyn berettiger det.
- e) Den kræver i sine udbud af tjenesteydelseskontrakter, at tjenesteleverandørerne kun bruger produkter, der opfylder kravene i litra a)-d), når de leverer de pågældende tjenesteydelser. Dette krav finder kun anvendelse på nye produkter, der delvis eller udelukkende er købt af tjenesteleverandører med henblik på at levere den pågældende tjenesteydelse.
- f) Den køber eller indgår kun nye lejeaftaler for bygninger, der som minimum opfylder de mindstekrav til energimæssig ydeevne, der er omhandlet i artikel 5, stk. 1, medmindre formålet med købet er:
  - i) at foretage gennemgribende renovering eller nedrivning
  - ii) for så vidt angår offentlige organer, at videresælge bygningen uden at anvende den til det offentlige organs eget formål, eller

iii) at bevare bygningen som en bygning, der officielt er fredet som en del af et særligt område eller som følge af dens særlige arkitektoniske eller historiske værdi.

Overholdelsen af disse krav verificeres ved energiattester, jf. artikel 11 i direktiv 2010/31/EU.

[1] EUT L 381 af 28.12.2006, s. 24.

[2] EUT L 342 af 22.12.2009, s. 46.

BILAG IV

ENERGIINDHOLDET I UDVALGTE BRÆNDSLER TIL SLUTANVENDELSER — KONVERTERINGSTABEL [1]

Kilde: Eurostat.

Energiprodukt	kJ (NCV)	kg olieækv. (NCV)	kWh (NCV)
1 kg koks	28500	0,676	7,917
1 kg stenkul	17200 — 30700	0,411 — 0,733	4,778 — 8,528
1 kg brunkulsbriketter	20000	0,478	5,556
1 kg brunkul med høj brændværdi	10500 — 21000	0,251 — 0,502	2,917 — 5,833
1 kg brunkul	5600 — 10500	0,134 — 0,251	1,556 — 2,917
1 kg olieskifer	8000 — 9000	0,191 — 0,215	2,222 — 2,500
1 kg tørv	7800 — 13800	0,186 — 0,330	2,167 — 3,833
1 kg tørvebriketter	16000 — 16800	0,382 — 0,401	4,444 — 4,667
1 kg restbrændselsolie (svær olie)	40000	0,955	11,111
1 kg let brændselsolie	42300	1,010	11,750
1 kg motorbrændstof (benzin)	44000	1,051	12,222
1 kg paraffinolie	40000	0,955	11,111
1 kg LPG	46000	1,099	12,778
1 kg naturgas [2]	47200	1,126	13,10
1 kg LNG	45190	1,079	12,553
1 kg træ (25 % fugtighed) [3]	13800	0,330	3,833
1 kg pellets/træbriketter	16800	0,401	4,667
1 kg affald	7400 — 10700	0,177 — 0,256	2,056 — 2,972
1 MJ udvundet varme	1000	0,024	0,278
1 kWh elektrisk energi	3600	0,086	1 [4]

[1] Medlemsstaterne kan anvende andre konverteringsfaktorer, hvis det kan begrundes.

[2] 93 % metan.

[3] Medlemsstaterne kan anvende andre værdier, alt efter hvilken træsort der er mest anvendt i den pågældende medlemsstat.

[4] Finder anvendelse, når energibesparelser er opgjort i primærenergi ved hjælp af en bottom-up-tilgang baseret på det endelige energiforbrug. For besparelser i kWh elektricitet kan medlemsstaterne anvende en standardkoefficient på 2,5. Medlemsstaterne kan anvende en anden koefficient, hvis de kan begrunde den.

BILAG V

Fælles metoder til og principper for beregning af virkningen af ordninger for energispareforpligtelser eller andre politiktiltag i henhold til artikel 7, stk. 1, 2 og 9, og artikel 20, stk. 6

1. Metoder til beregning af energibesparelser i henhold til artikel 7, stk. 1 og 2, artikel 7, stk. 9, andet afsnit, litra b), c), d), e) og f), og artikel 20, stk. 6.

De forpligtede, deltagende eller bemyndigede parter eller offentlige gennemførelsesmyndigheder kan benytte en eller flere af følgende metoder til beregning af energibesparelser:

a) Antagne besparelser, med henvisning til resultaterne af tidligere uafhængigt overvågede energiforbedringer i lignende anlæg. Den generiske tilgang kaldes "ex-ante".

b) Målte besparelser, hvor besparelserne ved installationen af en foranstaltning eller pakke af foranstaltninger fastslås ved at registrere den faktiske reduktion i energiforbruget, hvor der skal tages behørigt hensyn til faktorer som additionalitet, beboelse, produktionsniveauer og vejret, der kan påvirke forbruget. Den generiske tilgang kaldes "ex-post".

c) Skalerede besparelser, hvor der anvendes tekniske vurderinger af besparelser. Denne tilgang kan kun anvendes, hvis det er vanskeligt eller uforholdsmæssigt dyrt at opnå solide målte data for et specifikt anlæg, f.eks. udskiftning af en kompressor eller elektrisk motor med en anden kWh-ydelse end den, som uafhængige oplysninger om besparelse er blevet målt på, eller hvis de foretages på grundlag af nationalt fastsatte metoder og benchmarks af kvalificerede eller akkrediterede eksperter, der er uafhængige af de forpligtede, deltagende eller bemyndigede parter, der er involveret.

d) Undersøgte besparelser, hvor forbrugernes reaktion på rådgivning, oplysningskampagner, mærknings- eller certificeringsordninger eller intelligent måling fastslås. Denne tilgang må kun anvendes for besparelser, der skyldes ændringer i forbrugernes adfærd. Den må ikke anvendes for besparelser, der skyldes installation af fysiske foranstaltninger.

2. Ved beregning af energibesparelser ved en energieffektivitetsforanstaltning i henhold til artikel 7, stk. 1 og 2, artikel 7, stk. 9, andet afsnit, litra b), c), d), e) og f), og artikel 20, stk. 6, anvendes følgende principper:

a) der må kun ydes kredit for besparelser, der overstiger følgende:

i) Unionens præstationsnormer for nye personbilers og nye lette erhvervskøretøjers emissioner efter gennemførelsen af henholdsvis Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 443/2009 af 23. april 2009 om fastsættelse af præstationsnormer for nye personbilers emissioner inden for Fællesskabets integrerede tilgang til at nedbringe CO₂-emissionerne fra personbiler og lette erhvervskøretøjer [1] og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 510/2011 af 11. maj 2011 om fastsættelse af præstationsnormer for nye lette erhvervskøretøjers emissioner inden for Unionens integrerede tilgang til nedbringelse af CO₂-emissionerne fra personbiler og lette erhvervskøretøjer [2]

ii) Unionens krav vedrørende visse energi-relaterede produkters fjernelse fra markedet efter gennemførelsen af gennemførelsesforanstaltningerne i henhold til direktiv 2009/125/EF, og

b) for at tage højde for variationer i klimaforhold mellem regioner kan medlemsstaterne vælge at justere besparelser til en standardværdi eller tillade forskellige energibesparelser i overensstemmelse med variationer i temperatur mellem regioner

c) den forpligtede, deltagende eller bemyndigede parts aktiviteter skal være påviseligt væsentlige for opnåelsen af de hævdede besparelser

d) besparelser fra en individuel foranstaltning kan ikke hævdes opnået af mere end én part

e) beregningen af energibesparelser skal tage hensyn til besparelsernes levetid. Dette kan gøres ved at optælle de besparelser, som hver individuel foranstaltning vil sikre mellem dens gennemførelsesdato og den 31. december 2020. Alternativt kan medlemsstaterne anvende en anden metode, der skønnes at opnå mindst samme totale mængde besparelser. Ved anvendelse af andre metoder skal medlemsstaterne sikre, at den samlede mængde energibesparelser, der beregnes med disse andre metoder, ikke overstiger den mængde energibesparelser, der ville have været resultatet af beregningen, når man optæller de besparelser, som hver individuel foranstaltning vil sikre mellem dens gennemførelsesdato og den 31. december 2020. Medlemsstaterne skal i deres første nationale energieffektivitetshandlingsplan i henhold til bilag XIV i dette direktiv beskrive i detaljer, hvilke andre metoder de har brugt, og hvilke foranstaltninger der er blevet truffet til at sikre dette bindende beregningskrav, og

f) foranstaltninger fra forpligtede, deltagende eller bemyndigede parter side, enten individuelt eller sammen, der har til formål at skabe vedvarende ændring af produkter, udstyr eller markeder til en højere grad af energieffektivitet, er tilladt, og

g) i forbindelse med fremme af udbredelsen af energieffektivitetsforanstaltninger skal medlemsstaterne sikre, at kvalitetsstandarder for produkter, tjenesteydelser og installation af foranstaltninger opretholdes. Hvis der ikke findes sådanne standarder, skal medlemsstaterne samarbejde med de forpligtede, deltagende eller bemyndigede parter om at indføre dem.

3. Ved beregning af energibesparelser ved politiktiltag, der er iværksat i henhold til artikel 7, stk. 9, andet afsnit, litra a), anvendes følgende principper:

a) der medregnes alene energibesparelser ved beskatningsforanstaltninger, som overstiger minimumsafgiftssatserne for brændsler i henhold til Rådets direktiv 2003/96/EF af 27. oktober 2003 om omstrukturering af EF-bestemmelserne for beskatning af energiprodukter og elektricitet [3] eller Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem [4]

b) nye og repræsentative officielle tal for priselasticiteter anvendes til beregning af virkningen, og

c) energibesparelsen fra ledsagende skattepolitiske instrumenter, herunder skattemæssige incitament og indbetalinger til en fond, opføres separat.

4. Meddelelse om metoder

Medlemsstaterne giver senest den 5. december 2013 Kommissionen meddelelse om deres foreslåede detaljerede metoder til anvendelse af ordningerne for energispareforpligtelser og med henblik på artikel 7, stk. 9, og artikel 20, stk. 6. Denne meddelelse skal, medmindre det drejer sig om skatter og afgifter, indeholde oplysninger om:

a) forpligtede, deltagende eller bemyndigede parter eller offentlige gennemførelsesmyndigheder

b) omfattede sektorer

- c) niveauet af energisparemålet eller de besparelser, der forventes opnået i hele perioden og i delperioderne
- d) varigheden af forpligtelsesperioden og delperioderne
- e) berettigede foranstaltningskategorier
- f) beregningsmetoder, inklusive hvordan additionalitet og væsentlighed fastslås, og hvilke metoder og benchmarks der benyttes til tekniske vurderinger
- g) foranstaltningers levetider
- h) tilgang anvendt til håndtering af klimavariationer i medlemsstaterne
- i) kvalitetsstandarder
- j) overvågnings- og kontrolprotokoller, og hvordan disses uafhængighed af de forpligtede, deltagende eller bemyndigede parter sikres
- k) revisionsprotokoller, og
- l) hvordan der tages hensyn til, at kravet i artikel 7, stk. 1, andet afsnit, skal opfyldes.

Denne meddelelse skal, når det drejer sig om skatter og afgifter, indeholde oplysninger om:

- a) omfattede sektorer og skatteydersegment
- b) offentlig gennemførelsesmyndighed
- c) besparelser, der forventes opnået
- d) varigheden af beskatningsforanstaltningen og delperioderne og
- e) beregningsmetoden, herunder hvilke priselasticiteter der er anvendt.

[1] EUT L 140 af 5.6.2009, s. 1.

[2] EUT L 145 af 31.5.2011, s. 1.

[3] EUT L 283 af 31.10.2003, s. 51.

[4] EUT L 347 af 11.12.2006, s. 1.

BILAG VI

Minimumskriterier for energisyn, herunder dem, der gennemføres som en del af energiledelsessystemer

De energisyn, der er omhandlet i artikel 8, baseres på følgende retningslinjer:

- a) bygge på ajourførte, målte, sporbare driftsdata om energiforbrug og (for elektricitet) belastningsprofiler
- b) omfatte en detaljeret gennemgang af energiforbrugsprofilen for bygninger eller grupper af bygninger, industrielle aktiviteter eller anlæg, herunder transport

c) når det er muligt bygge på en livscyklusomkostningsanalyse i stedet for simple tilbagebetalingsperioder for at tage hensyn til langsigtede besparelser, langsigtede investeringers restværdier og kalkulationsrenter

d) være forholdsmæssige og tilstrækkeligt repræsentative til at gøre det muligt at tegne et troværdigt billede af den samlede energimæssige ydeevne og pålideligt identificere de betydeligste muligheder for forbedringer.

Energisyn skal give mulighed for detaljerede og validerede beregninger af de foreslåede foranstaltninger, således at der tilvejebringes præcise oplysninger om potentielle besparelser.

De data, der anvendes i energisyn, skal kunne opbevares med henblik på historisk analyse og udvikling i ydeevne.

BILAG VII

Mindstekrav til fakturering og faktureringsoplysninger baseret på faktisk forbrug

1. Mindstekrav til fakturering

1.1. Fakturering baseret på faktisk forbrug

For at give slutkunderne mulighed for at styre deres eget energiforbrug bør faktureringen finde sted på grundlag af det faktiske forbrug mindst en gang årligt, og faktureringsoplysningerne bør stilles til rådighed mindst hvert kvartal, på anmodning eller hvis forbrugerne har valgt elektronisk fakturering, ellers to gange årligt. Gas, der kun anvendes til madlavning, kan fritages for dette krav.

1.2. Mindstekrav til oplysningerne i fakturaen

Medlemsstaterne sørger for, at slutkunderne i relevant omfang får klare og letforståelige oplysninger om følgende forhold i eller sammen med fakturaer, kontrakter, transaktioner og kvitteringer fra distributionsstationer:

a) faktiske aktuelle priser og faktisk energiforbrug

b) sammenligning af slutkundens aktuelle energiforbrug med forbruget i samme periode året før, helst i en grafisk fremstilling

c) kontaktoplysninger om slutkundeorganisationer, energimyndigheder eller lignende organer, herunder websteder, hvorfra der kan hentes oplysninger om, hvilke foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten der tilbydes, sammenlignende slutbrugerprofiler og objektive tekniske specifikationer for energiforbrugende udstyr.

Endvidere sørger medlemsstaterne for, at slutkunderne, når det er muligt og nyttigt, får klare og letforståelige oplysninger om sammenligninger med en normeret, gennemsnitlig slutkunde eller referenceslutkunde i samme brugerkategori i, sammen med eller som henvisninger i fakturaer, kontrakter, transaktioner og kvitteringer fra distributionsstationer.

1.3. Rådgivning om energieffektivitet som bilag til fakturaer og anden feedback til slutkunder

Ved afsendelse af kontrakter og kontraktændringer og i de fakturaer, kunderne modtager, eller via websteder til individuelle kunder, skal energidistributører, distributionssystemoperatører og energileverandører i detailledet give deres kunder klare og letforståelige oplysninger om, hvordan de kan kontakte uaf-

hængige forbrugerrådgivningscentre, energimyndigheder eller lignende institutioner, herunder disses internetadresser, hvor de kan få råd om, hvilke energieffektivitetsforanstaltninger der tilbydes, referenceprofiler for deres energiforbrug og tekniske specifikationer for energiforbrugende apparater, der kan tjene til at begrænse forbruget af disse apparater.

BILAG VIII

Potentiale for varme- og køleeffektivitet

1. Den omfattende vurdering af nationale varme- og kølepotentialer i henhold til artikel 14, stk. 1, skal omfatte

a) en beskrivelse af varme- og kølebehovet

b) en prognose for, hvordan efterspørgslen vil ændre sig de næste ti år under hensyntagen til udviklingen i efterspørgslen i bygninger og de forskellige industrisektorer

c) et kort over det nationale territorium, der, samtidig med at forretningsmæssigt følsomme oplysninger beskyttes, angiver:

i) varme- og kølebehovspunkter, herunder

- kommuner og byområder med en bebyggelsesprocent på mindst 0,3 og

- industrizoner med et samlet årligt varme- og køleforbrug på mere end 20 GWh

ii) eksisterende og planlagt fjernvarme- og fjernkøleinfrastruktur

iii) potentielle varme- og køleforsyningspunkter, herunder

- elproduktionsanlæg med en samlet årligt elproduktion på mere end 20 GWh og

- affaldsforbrændingsanlæg

- eksisterende og planlagte kraftvarmeanlæg, der anvender teknologier, der er omhandlet i bilag I, del II, og fjernvarmeanlæg

d) identifikation af den varme- og køleefterspørgsel, der kunne dækkes af højeffektiv kraftvarmeproduktion, herunder mikrokraftvarmeproduktion i boligbyggerier, og af fjernvarme og fjernkøling

e) identifikation af potentialet for yderligere højeffektiv kraftvarmeproduktion, herunder fra renovering af udstyret på eksisterende og opførelse af nye elproduktions- og industrialanlæg eller andre anlæg, der frembringer spildvarme

f) identifikation af potentialet for energieffektivitet i fjernvarme- og fjernkøleinfrastruktur

g) strategier, politikker og foranstaltninger, der kan vedtages frem til 2020 og frem til 2030 for at realisere potentialet i litra e) for at imødekomme efterspørgslen i litra d), herunder, når det er relevant, forslag til at:

i) øge kraftvarmens andel af varme- og kuldeproduktionen og af elproduktionen

ii) udvikle effektiv fjernvarme- og fjernkøleinfrastruktur for at imødekomme udviklingen af højeffektiv kraftvarmeproduktion og anvendelse af opvarmning og køling fra spildvarme og vedvarende energikilder

iii) tilskynde til, at nye termiske elproduktionsanlæg og industrianlæg, der producerer spildvarme, lokaliseres på steder, hvor mest muligt af den producerede spildvarme vil blive genvundet for at opfylde bestående eller forventede varme- og kølebehov

iv) tilskynde til, at nye boligområder og nye industrianlæg, der forbruger varme i produktionsprocesserne, lokaliseres på steder, hvor den producerede spildvarme i overensstemmelse med den omfattende vurdering kan bidrage til dækning af deres varme- og kølebehov. Det kunne være forslag, som støtter klyngelokaliserings af et antal individuelle anlæg med henblik på at sikre en optimal overensstemmelse mellem udbud af og efterspørgsel efter varme og køling

v) tilskynde til, at termiske elproduktionsanlæg, industrianlæg, der frembringer spildvarme, affaldsforbrændingsanlæg og andre anlæg, der omdanner affald til energi, tilsluttes det lokale fjernvarme- eller fjernkølenet

vi) tilskynde til, at boligområder og industrianlæg, der forbruger varme i produktionsprocesserne, tilsluttes det lokale fjernvarme- eller fjernkølenet

h) den højeffektive kraftvarmeproduktions andel samt det potentiale, der er fastslået, og de fremskridt, der er opnået i henhold til direktiv 2004/8/EF

i) et skøn over primærenergibesparelsen

j) et skøn over eventuelle offentlige støtteforanstaltninger til opvarmning og køling med oplysning om det årlige budget og identifikation af det potentielle støtteelement. Dette foregriber ikke en særskilt anmeldelse af offentlige støtteordninger med henblik på vurdering af deres forenelighed med statsstøttereglerne.

2. Den omfattende vurdering kan, hvis det er hensigtsmæssigt, være en sammenstilling af regionale eller lokale planer og strategier.

BILAG IX

COST-BENEFIT-ANALYSE

Del 1

Almindelige principper for cost-benefit-analysen

Formålet med at forberede cost-benefit-analyser — i forbindelse med foranstaltninger til fremme af effektivitet under opvarmning og køling som omhandlet i artikel 14, stk. 3, — er at skabe et beslutningsgrundlag for kvalificeret prioritering af begrænsede ressourcer på samfundsniveau.

Cost-benefit-analysen kan enten omfatte en vurdering af et projekt eller en gruppe projekter eller en bredere lokal, regional eller national vurdering med det formål at fastlægge den mest omkostningseffektive og fordelagtige mulighed for opvarmning eller køling for et bestemt geografisk område med henblik på varmeplanlægning.

Cost-benefit-analyser med henblik på artikel 14, stk. 3, skal omfatte en økonomisk analyse af de samfundsøkonomiske og miljømæssige faktorer.

Cost-benefit-analyserne skal omfatte følgende trin og overvejelser:

a) Fastlæggelse af en systemgrænse og en geografisk grænse

De pågældende cost-benefit-analysers anvendelsesområde er bestemmende for energisystemet. Den geografiske grænse skal dække et egnet, veldefineret geografisk område, f.eks. en region eller et storbyområde, for at undgå, at der vælges suboptimerede løsninger fra projekt til projekt.

b) Integreret tilgang til udbuds- og efterspørgselsmuligheder

Cost-benefit-analysen skal omfatte alle relevante forsyningsressourcer, som er tilgængelige inden for systemet og den geografiske grænse, med anvendelse af de tilgængelige data, herunder spildvarme fra elproduktion og industrianlæg og vedvarende energi, samt tendenserne i varme- og kølebehovet og dets karakteristika.

c) Udarbejdelse af et grundscenarie

Grundscenariet skal fungere som det referencepunkt, de alternative scenarier vurderes i forhold til.

d) Fastsettelse af alternative scenarier

Alle relevante alternativer til grundscenariet skal overvejes. Scenarier, der af tekniske eller finansielle årsager eller på grund af national lovgivning eller tidsfrister ikke er gennemførlige, kan udelukkes i en tidlig fase af cost-benefit-analysen, hvis det kan begrundes i nøje, klare og veldokumenterede overvejelser.

Kun højeffektiv kraftvarmeproduktion, effektiv fjernvarme og fjernkøling og forsyningsmuligheder inden for individuel effektiv opvarmning og køling bør tages i betragtning i cost-benefit-analysen som alternative scenarier sammenlignet med grundscenariet.

e) Metode til beregning af cost-benefit-overskud

i) De samlede langsigtede omkostninger og fordele ved forsyningsmuligheder inden for opvarmning eller køling vurderes og sammenlignes.

ii) Kriteriet for evaluering er nettonutidsværdikriteriet (NNV).

iii) Tidshorisonten vælges således, at alle scenariernes relevante omkostninger og fordele medregnes. For eksempel kan en passende tidshorisont for et gasfyret kraftværk være 25 år, for et fjernvarmesystem 30 år, eller for varmeanlæg såsom kedler 20 år.

f) Beregning af og prognoser for priser og andre antagelser for den økonomiske analyse

i) Medlemsstaterne anslår med henblik på cost-benefit-analyserne priserne på væsentlige input- og outputfaktorer og kalkulationsrenten.

ii) Den kalkulationsrente, der anvendes til beregning af nettonutidsværdien i den økonomiske analyse, vælges ud fra europæiske eller nationale retningslinjer [1].

iii) Medlemsstaterne anvender nationale, europæiske eller internationale prognoser for udviklingen i energipriserne, hvis det er hensigtsmæssigt i deres nationale og/eller regionale/lokale kontekst.

iv) De priser, der anvendes i den økonomiske analyse, skal afspejle de reelle samfundsøkonomiske omkostninger og fordele og bør omfatte eksterne omkostninger, f.eks. miljø- og sundhedsmæssige virkninger i det omfang, det er muligt, dvs. når en markedspris foreligger, eller når den allerede indgår i europæisk eller national lovgivning.

g) Økonomisk analyse: opgørelse af virkninger

De økonomiske analyser skal omfatte alle relevante økonomiske virkninger.

Medlemsstaterne kan vurdere og i beslutningstagningen tage hensyn til omkostninger og energibesparelser som følge af den øgede fleksibilitet i energiforsyningen og af en mere optimal drift af elnettene, herunder undgåede omkostninger og besparelser som følge af reducerede infrastrukturinvesteringer, i de analyserede scenarier.

De omkostninger og fordele, der tages i betragtning, skal omfatte mindst følgende:

i) Fordele

- værdien af produktionen for forbrugeren (varme og elektricitet)
- eksterne fordele såsom miljø- og sundhedsfordele i det omfang, det er muligt.

ii) Omkostninger

- kapitalomkostninger ved anlæg og udstyr
- kapitalomkostninger ved de tilhørende energinet
- variable og faste driftsomkostninger
- energiomkostninger
- miljø- og sundhedsomkostninger i det omfang, det er muligt

h) Følsomhedsanalyse

Der skal foretages en følsomhedsanalyse for at vurdere omkostningerne og fordelene ved et projekt eller en gruppe projekter på grundlag af forskellige energipriser, kalkulationsrenter og andre variable faktorer, der har væsentlig indflydelse på resultatet af beregningerne.

Medlemsstaterne skal udpege de kompetente myndigheder, der har ansvar for gennemførelsen af cost-benefit-analyserne i henhold til artikel 14. Medlemsstaterne kan kræve, at kompetente lokale, regionale og nationale myndigheder eller operatører af de enkelte anlæg foretager den økonomiske og finansielle analyse. De skal forelægge de detaljerede metoder og antagelser i overensstemmelse med dette bilag og fastlægge og offentliggøre de procedurer, der anvendes til den økonomiske analyse.

Del 2

Principper med henblik på artikel 14, stk. 5 og 7

Cost-benefit-analyserne skal give oplysninger med henblik på foranstaltningerne i artikel 14, stk. 5 og 7.

Hvis der planlægges et rent elproducerende anlæg eller et anlæg uden varmegenvinding, foretages der en sammenligning mellem de planlagte anlæg eller den planlagte reovering og et tilsvarende anlæg, der producerer den samme mængde elektricitet eller procesvarme, men genvinder spildvarmen og leverer varme gennem højeffektiv kraftvarmeproduktion og/eller fjernvarme- og fjernkølenet.

Inden for en given geografisk afgrænsning skal vurderingen tage hensyn til det planlagte anlæg og eventuelle hensigtsmæssige, eksisterende eller potentielle varmebehovspunkter, der kan forsynes derfra, under hensyntagen til rationelle muligheder (for eksempel teknisk gennemførlighed og afstand).

Systemgrænsen sættes til at omfatte det planlagte anlæg og varmebelastningerne såsom bygning(er) og industriprocesser. Inden for denne systemgrænse fastsættes de samlede omkostninger til varme- og elproduktion for begge tilfælde og sammenlignes.

Varmebelastninger skal omfatte eksisterende varmebelastninger såsom et industrianlæg eller et eksisterende fjernvarmesystem og i byområder tillige den varmebelastning og de omkostninger, der ville forekomme, hvis en gruppe bygninger eller en bydel blev forsynet med og/eller tilsluttet til et nyt fjernvarmenet.

Cost-benefit-analysen baseres på en beskrivelse af det planlagte anlæg og det/de anlæg, det sammenlignes med, og omfatter i givet fald elektrisk kapacitet og varmekapacitet, brændselstype, planlagt anvendelse og antallet af planlagte driftstimer pr. år, beliggenhed og el- og varmebehov.

Ved sammenligningen tages varmeenergibehovet og de former for opvarmning og køling, der anvendes af de nærliggende varmebehovspunkter, i betragtning. Sammenligningen skal omfatte infrastrukturelærede omkostninger for det planlagte anlæg og det anlæg, det sammenlignes med.

Cost-benefit-analyser med henblik på artikel 14, stk. 5, skal omfatte en økonomisk analyse med en finansiell analyse, der viser faktiske pengestrømstransaktioner som følge af investeringer i og drift af de enkelte anlæg.

Projekter med positivt cost-benefit-resultat er dem, hvor summen af tilbagediskonterede fordele i den økonomiske og finansielle analyse overstiger summen af tilbagediskonterede omkostninger (cost-benefit-overskud).

Medlemsstaterne fastsætter de vejledende principper metoderne, antagelserne og tidshorizonten for den økonomiske analyse.

Medlemsstaterne kan kræve, at de selskaber, der har ansvar for driften af de termiske elproduktionsanlæg, industriselskaber, fjernvarme- og fjernkølenet eller andre parter, der er berørt af den fastlagte systemgrænse og geografiske grænse, giver oplysninger til brug for vurderingen af omkostningerne og fordelene ved et bestemt anlæg.

[1] Ved valget af den nationale kalkulationsrente med henblik på den økonomiske analyse bør der tages hensyn til data fra Den Europæiske Centralbank.

BILAG X

Oprindelsesgaranti for elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion

a) Medlemsstaterne træffer foranstaltninger for at sikre,

i) at oprindelsesgarantien for elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion

- gør det muligt for producenter at dokumentere, at den elektricitet, de sælger, er produceret ved højeffektiv kraftvarmeproduktion og udstedes med henblik herpå efter anmodning fra producenten

- er nøjagtig, pålidelig og sikret mod svindel

- udstedes, overføres og annulleres elektronisk

ii) at den samme enhed af energi fra højeffektiv kraftvarmeproduktion kun medregnes en gang.

b) Den i artikel 14, stk. 10, omhandlede oprindelsesgaranti skal mindst indeholde følgende oplysninger:

i) navn, beliggenhed, type og kapacitet (varme og elektrisk) for det anlæg, hvor energien er produceret

- ii) dato og sted for produktionen
- iii) nedre brændværdi for det brændsel, der er brugt til at producere den pågældende elektricitet
- iv) mængde og anvendelse af den varme, der er produceret sammen med elektriciteten
- v) hvor meget elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion i henhold til bilag II garantien omfatter
- vi) primærenergibesparelserne beregnet i overensstemmelse med bilag II baseret på harmoniserede referenceværdier for effektiviteten, jf. bilag II, litra f)
- vii) anlæggets nominelle elektriske og termiske effekt
- viii) hvorvidt og i hvilket omfang anlægget har modtaget investeringsstøtte
- ix) hvorvidt og i hvilket omfang energienheden på andre måder har modtaget støtte fra en national støtteordning samt fra hvilken type støtteordning
- x) dato for, hvornår anlægget blev sat i drift, og
- xi) udstedelsesdato og -land og et entydigt identifikationsnummer.

Oprindelsesgarantien skal være af standardstørrelsen 1 MWh. Den skal gælde for nettoproduktionen af elektricitet målt på anlægsgrænsen og tilført elnettet.

BILAG XI

Energieffektivitetskriterier for regulering af energinet og for elnettakster

1. Nettakster skal afspejle omkostningsbesparelser i net, der opnås ved foranstaltninger på efterspørgsels-siden og som efterspørgselsreaktion samt decentral produktion, herunder besparelser som følge af lavere omkostninger ved levering eller ved netinvesteringer og mere optimal drift af nettet.
2. Netregulering og -takster må ikke hindre netoperatører eller energiforhandlere i at stille systemtjenester til rådighed for foranstaltninger om efterspørgselsreaktion, efterspørgselsstyring og decentral produktion på organiserede elmarkeder, herunder navnlig
  - a) flytning af belastningen fra spidslast- til lavlastperioder, foretaget af slutkunderne selv under hensyntagen til tilgængeligheden af vedvarende energi, energi fra kraftvarmeproduktion og decentral produktion
  - b) energibesparelser opnået af energiaggregators efterspørgselsreaktion fra spredte forbrugere
  - c) reduktion af efterspørgslen som følge af energieffektivitetsforanstaltninger gennemført af leverandører af energitjenester, herunder energitjenesteselskaber
  - d) tilkobling og indsættelse af produktionskilder ved lavere spændingsniveauer
  - e) tilkobling af produktionskilder, der ligger tættere på forbrugsstedet, og
  - f) lagring af energi.

I forbindelse med anvendelse af denne bestemmelse omfatter udtrykket "organiserede elmarkeder" både de såkaldte OTC-markeder (over the counter) og elbørser hvor der handles med energi, kapacitet, balan-

cerings- og hjælpeydelse inden for alle tidsrammer, herunder markeder for terminshandel, kommende dag-handel og intradag-handel.

3. Netværkstakster eller detailtakster kan understøtte dynamisk prissætning for slutkundernes foranstaltninger om efterspørgselsreaktion, f.eks.:

- a) tidsdifferentierede takster
- b) priser i kritiske spidslastperioder
- c) realtidspriser og
- d) spidslastrabatter.

BILAG XII

ENERGIEFFEKTIVITETSKRAV TIL TRANSMISSIONSSYSTEMOPERATØRER OG DISTRIBUTIONSSYSTEMOPERATØRER

Transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører skal

a) udarbejde og offentliggøre deres standardregler for, hvem der skal bære og dele omkostningerne ved tekniske tilpasninger som f.eks. nettilslutninger og netforstærkninger, forbedret netdrift og regler for ikke-diskriminerende gennemførelse af de netregler, der er nødvendige for at integrere nye producenter, der leverer elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion, i det sammenkoblede elforsyningsnet.

b) give nye producenter af elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion, der ønsker at blive tilsluttet til systemet, fyldestgørende og nødvendige oplysninger, herunder

i) et udtømmende og detaljeret skøn over, hvad tilslutningen vil koste

ii) en rimelig og nøjagtig tidsplan for modtagelse og behandling af ansøgningen om nettilslutning

iii) en rimelig, vejledende tidsplan for en foreslået nettilslutning. Hele nettilslutningsprocessen bør ikke tage mere end 24 måneder under hensyntagen til, hvad der er praktisk muligt og ikkediskriminerende

c) tilvejebringe standardiserede og forenklede procedurer for tilslutning af decentrale højeffektive kraftvarmeproducenter for at lette deres tilslutning til nettet.

De i litra a) omhandlede standardregler skal bygge på objektive, gennemsikkelige og ikkediskriminerende kriterier, hvor der navnlig er taget hensyn til samtlige omkostninger og fordele ved at tilslutte de pågældende producenter til nettet. De kan give mulighed for forskellige typer tilslutning.

BILAG XIII

Kontrakter om energimæssig ydeevne med den offentlige sektor eller de tilhørende udbudsbetingelser skal mindst indeholde følgende:

- En klar og gennemsikkelig liste over de effektivitetsforanstaltninger, der skal gennemføres, eller de effektivitetsresultater, der skal opnås.

- Garanterede besparelser, der kan opnås ved at gennemføre foranstaltningerne i kontrakten.

- Kontraktens løbetid, delmål for gennemførelsen, vilkår og opsigelsesfrist.
- En klar og gennemskelig liste over hver kontraherende parts forpligtelser.
- Referencedato(er) for konstatering af de opnåede besparelser.
- En klar og gennemskelig liste over, hvilke skridt der skal tages for at gennemføre en foranstaltning eller en pakke af foranstaltninger, og i givet fald hvilke omkostninger de kræver.
- Forpligtelse til fuldt ud at gennemføre de i kontrakten indeholdte foranstaltninger og dokumentation for alle ændringer undervej i projektet.
- Bestemmelser om medtagelse af tilsvarende krav i underentrepriser med tredjeparter.
- En klar og gennemskelig angivelse af de økonomiske virkninger af projektet og fordelingen af parternes andel i de opnåede økonomiske besparelser (dvs. aflønning af tjenesteleverandøren).
- Klare og gennemskelige bestemmelser om måling og verifikation af de realiserede garanterede besparelser, kvalitetskontroller og garantier.
- Bestemmelser, der tydeliggør proceduren for håndtering af skiftende rammevilkår, der påvirker indholdet og resultatet af kontrakten (dvs. ændrede energipriser og brugsintensiteten af en installation).
- Detaljerede oplysninger om hver af de kontraherende parter forpligtelser og om sanktioner ved tilsidesættelse heraf.

BILAG XIV

GENERELLE RAMMER FOR RAPPORTERING

Del 1

Generelle rammer for årsrapporter

De i artikel 24, stk. 1, nævnte årsrapporter giver basis for overvågning af de fremskridt, der er gjort i forhold til de nationale mål for 2020. Medlemsstaterne påser, at rapporterne som minimum indeholder følgende oplysninger:

a) Et skøn over følgende indikatorer i året før sidste år (år X [1]-2):

i) primærenergiforbruget

ii) samlet endeligt energiforbrug

iii) endeligt energiforbrug efter sektor:

- industri

- transport (opdelt i person- og godstransport, hvis disse oplysninger forligger)

- husholdninger

- tjenesteydelser

iv) bruttoværditilvækst efter sektor:

- industri
- tjenesteydelser
- v) disponibel husstandsindkomst
- vi) bruttonationalprodukt
- vii) el produceret ved termisk kraftproduktion
- viii) elproduktion fra kraftvarme
- ix) varme produceret ved termisk kraftproduktion
- x) varmeproduktion fra kraftvarmeværker, herunder industriel spildvarme
- xi) brændselsmængde medgået til termisk kraftproduktion
- xii) passagerkilometer (pkm), hvis disse oplysninger foreligger
- xiii) tonkilometer (tkm), hvis disse oplysninger foreligger
- xiv) kombinerede transportkilometer (pkm + tkm), hvis xii) og xiii) ikke foreligger
- xv) befolkningstal.

I de sektorer, hvor energiforbruget er stabilt eller stigende, skal medlemsstaterne analysere årsagerne her- til og vedlægge deres vurdering sammen med skønnet.

Den anden og de efterfølgende rapporter skal også indeholde litra b)-e):

b) opdateringer om større lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige foranstaltninger gennemført i det foregående år, som bidrager til det samlede nationale mål for energieffektivitet for 2020

c) det samlede etageareal i bygninger med et samlet nettoetageareal på over 500 m² og pr. 9. juli 2015 over 250 m², der ejes og benyttes af statsforvaltningen i den pågældende medlemsstat, og som den 1. januar i det år, hvor rapporten skal indsendes, ikke opfylder de krav til energimæssig ydeevne, der er nævnt i artikel 5, stk. 1

d) det samlede, året før renoverede etageareal i opvarmede og/eller nedkølede bygninger, der ejes og be- nyttes af statsforvaltningen i den pågældende medlemsstat, jf. artikel 5, stk. 1, eller mængden af energibe- sparelser i relevante bygninger, der ejes og benyttes af statsforvaltningen, jf. artikel 5, stk. 6

e) energibesparelser, der er opnået ved hjælp af de nationale ordninger for energispareforpligtelser, jf. ar- tikel 7, stk. 1, eller de alternative foranstaltninger, der er indført i medfør af artikel 7, stk. 9.

Første rapport skal også indeholde det nationale mål, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1.

I de i artikel 24, stk. 1, nævnte årsrapporter kan medlemsstaterne også tilføje yderligere nationale mål. De kan især vedrøre de statistiske indikatorer, der er anført i denne del, litra a), eller kombinationer heraf, f.eks. primær eller endelig energiintensitet eller sektorspecifikke energiintensiteter.

Del 2

Generel ramme for nationale energieffektivitetshandlingsplaner

De i artikel 24, stk. 2, nævnte nationale energieffektivitetshandlingsplaner danner rammen for udviklingen af nationale energieffektivitetsstrategier.

De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal omfatte væsentlige foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten og forventede/opnåede energibesparelser, inklusive besparelser inden for energiforsyning, -transmission og -distribution samt i slutanvendelsen af energi. Medlemsstaterne påser, at de nationale energieffektivitetshandlingsplaner som minimum indeholder følgende oplysninger:

1. Mål og strategier

- det vejledende nationale mål for energieffektivitet for 2020 i henhold til artikel 3, stk. 1
- det nationale vejledende energisparemål som fastsat i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2006/32/EF
- andre eksisterende mål for energieffektivitet, der er rettet mod den samlede økonomi eller specifikke sektorer.

2. Foranstaltninger og energibesparelser

De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal give oplysninger om de foranstaltninger, der vedtaget eller forventes vedtaget, med henblik på at gennemføre de vigtigste elementer af dette direktiv, samt om de dertil hørende besparelser.

a) Primærenergibesparelser

De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal anføre større foranstaltninger og tiltag rettet mod primærenergibesparelse i alle sektorer af økonomien. For hver foranstaltning eller pakke af foranstaltninger/tiltag skal der gives skøn over forventede besparelser for 2020 og besparelser, der er opnået ved tidspunktet for rapporteringen.

Hvis det er muligt, bør der fremlægges oplysninger om andre konsekvenser/fordele ved disse foranstaltninger (reduktion af drivhusgasemissioner, bedre luftkvalitet, jobskabelse osv.) samt oplysninger om budgettet for gennemførelsen.

b) Endelige energibesparelser

Den første og anden nationale energieffektivitetshandlingsplan skal indeholde resultater med hensyn til opfyldelsen af målet for endelige energibesparelser i artikel 4, stk. 1 og 2, i direktiv 2006/32/EF. Hvis en beregning af eller et skøn over besparelserne pr. foranstaltning ikke foreligger, skal det anføres, hvilken reduktion af energiforbruget (kombinationen af) foranstaltninger medfører på sektorniveau.

Den første og anden nationale energieffektivitetshandlingsplan skal også oplyse om, hvilke måle- og/eller beregningsmetoder der anvendes til beregning af energibesparelser. Hvis den "anbefalede metode" anvendes [2], bør den nationale energieffektivitetshandlingsplan indeholde referencer hertil.

3. Specifik information vedrørende bestemmelserne i dette direktiv

3.1. Offentlige organer (artikel 5)

Nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal omfatte en liste over de offentlige organer, der har udviklet en energieffektivitetsplan i overensstemmelse med artikel 5, stk. 7.

3.2. Energispareforpligtelser (artikel 7)

Nationale energieeffektivitetshandlingsplaner skal indeholde de nationale koefficienter, der er valgt i henhold til bilag IV.

Den første nationale energieffektivitetshandlingsplan skal indeholde en kort beskrivelse af den nationale ordning, jf. artikel 7, stk. 1, eller de alternative foranstaltninger, der er indført i medfør af artikel 7, stk. 9.

3.3. Energisyn og energiledelsessystemer (artikel 8)

De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal oplyse:

- a) hvor mange energisyn der er gennemført i den foregående periode
- b) hvor mange energisyn der er gennemført i store virksomheder i den foregående periode
- c) hvor mange store virksomheder der er i deres område med en angivelse af, hvor mange af disse, som artikel 8, stk. 5, finder anvendelse på.

3.4. Fremme af effektiv opvarmning og køling (artikel 14)

De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal indeholde en vurdering af de fremskridt, der er gjort med at gennemføre den omfattende vurdering i henhold til artikel 14, stk. 1.

3.5. Energitransmission og -distribution (artikel 15)

Den første nationale energieffektivitetshandlingsplan og de efterfølgende rapporter, der skal indsendes hvert 10. år derefter, skal omfatte den udførte vurdering og de foranstaltninger og investeringer, der er identificeret med henblik på at udnytte potentialet for energieffektiviteten inden for gas- og elinfrastruktur, jf. artikel 15, stk. 2.

3.6. Medlemsstaterne skal som en del af deres nationale energieffektivitetshandlingsplaner aflægge rapport om de foranstaltninger, der iværksættes for at muliggøre og udvikle efterspørgselsreaktion, som omhandlet i artikel 15.

3.7. Eksisterende kvalifikations-, akkrediterings- og attesteringsordninger (artikel 16)

De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal indeholde oplysninger om, hvilke kvalifikations-, akkrediterings- og attesteringsordninger eller tilsvarende kvalifikationsordninger der står til rådighed for leverandører af energitjenester, energisyn og foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten.

3.8. Energitjenester (artikel 18)

De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal indeholde et internetlink til det websted, hvor listen eller grænsefladen med leverandører af energitjenester som omhandlet i artikel 18, stk. 1, litra c), findes.

3.9. Andre foranstaltninger til fremme af energieffektivitet (artikel 19)

Den første nationale energieffektivitetshandlingsplan skal indeholde en liste over foranstaltninger som omhandlet i artikel 19, stk. 1.

[1] X = det indeværende år.

[2] Anbefalinger vedrørende målings- og verifikationsmetoder inden for rammerne af direktiv 2006/32/EF om energibesparelser i slutanvendelserne samt energitjenester.

-----

*BILAG XV**Sammenligningstabel*

Direktiv 2004/8/EF	Nærværende direktiv
Artikel 1	Artikel 1, stk. 1
Artikel 2	Artikel 1, stk. 1
Artikel 3, litra a)	Artikel 2, nr. 30)
Artikel 3, litra b)	Artikel 2, nr. 32)
Artikel 3, litra c)	Artikel 2, nr. 31)
Artikel 3, litra d)	Artikel 2, nr. 33)
Artikel 3, litra e) og f)	—
Artikel 3, litra g)	Artikel 2, nr. 35)
Artikel 3, litra h)	—
Artikel 3, litra i)	Artikel 2, nr. 34)
Artikel 3, litra j)	—
Artikel 3, litra k)	Artikel 2, nr. 36)
Artikel 3, litra l)	Artikel 2, nr. 37)
Artikel 3, litra m)	Artikel 2, nr. 39)
Artikel 3, litra n)	Artikel 2, nr. 38)
Artikel 3, litra o)	—
—	Artikel 2, nr. 40), 41), 42), 43) og 44)
Artikel 4, stk. 1	Bilag II, litra f), første afsnit
Artikel 4, stk. 2	Artikel 14, stk. 10, andet afsnit
Artikel 4, stk. 3	—
Artikel 5	Artikel 14, stk. 10, første afsnit, og bilag X
Artikel 6	Artikel 14, stk. 1 og 3, bilag VIII og IX
Artikel 7, stk. 1	Artikel 14, stk. 11
Artikel 7, stk. 2 og 3	—
Artikel 8	Artikel 15, stk. 5
—	Artikel 15, stk. 6, 7, 8 og 9
Artikel 9	—
Artikel 10, stk. 1 og 2	Artikel 14, stk. 1, og artikel 24, stk. 2, bilag XIV, del 2
Artikel 10, stk. 3	Artikel 24, stk. 6
Artikel 11	Artikel 24, stk. 3
—	Artikel 24, stk. 5
Artikel 12, stk. 1 og 3	—
Artikel 12, stk. 2	Bilag II, litra c)
Artikel 13	Artikel 22, stk. 2
Artikel 14	—
Artikel 15	Artikel 28
Artikel 16	—
Artikel 17	Artikel 29
Artikel 18	Artikel 30
Bilag I	Bilag I, del II

Bilag II	Bilag I, del I, og del II, sidste afsnit
Bilag III	Bilag II
Bilag IV	Bilag VIII
—	Bilag IX
Direktiv 2006/32/EF	Nærværende direktiv
Artikel 1	Artikel 1, stk. 1
Artikel 2	Artikel 1, stk. 1
Artikel 3, litra a)	Artikel 2, nr. 1)
Artikel 3, litra b)	Artikel 2, nr. 4)
Artikel 3, litra c)	Artikel 2, nr. 6)
Artikel 3, litra d)	Artikel 2, nr. 5)
—	Artikel 2, nr. 2) og 3)
Artikel 3, litra e)	Artikel 2, nr. 7)
Artikel 3, litra f), g), h) og i)	—
—	Artikel 2, nr. 8)-19)
Artikel 3, litra j)	Artikel 2, nr. 27)
—	Artikel 2, nr. 28)
Artikel 3, litra k)	—
Artikel 3, litra l)	Artikel 2, nr. 25)
—	Artikel 2, nr. 26)
Artikel 3, litra m)	—
Artikel 3, litra n)	Artikel 2, nr. 23)
Artikel 3, litra o)	Artikel 2, nr. 20)
Artikel 3, litra p)	Artikel 2, nr. 21)
Artikel 3, litra q)	Artikel 2, nr. 22)
Artikel 3, litra r) og s)	—
—	Artikel 2, nr. 24), 29), 44) og 45)
—	Artikel 3
—	Artikel 4
Artikel 4	—
Artikel 5	Artikel 5 og 6
Artikel 6, stk. 1, litra a)	Artikel 7, stk. 8, andet afsnit, litra a) og b)
Artikel 6, stk. 1, litra b)	Artikel 18, stk. 3
Artikel 6, stk. 2	Artikel 7, stk. 1, 5, 6, 7, 9, 10, 11 og 12
—	Artikel 6, stk. 2 og 3
Artikel 6, stk. 3	Artikel 18, stk. 2, litra b) og c)
Artikel 6, stk. 5	—
Artikel 7	Artikel 17
Artikel 8	Artikel 16, stk. 1
—	Artikel 16, stk. 2 og 3
Artikel 9, stk. 1	Artikel 19
Artikel 9, stk. 2	Artikel 18, stk. 1, litra d), nr. i)
—	Artikel 18, stk. 1, litra a), b) og c), litra d), nr. ii), og litra e)

Artikel 10, stk. 1	Artikel 15, stk. 4
Artikel 10, stk. 2	Artikel 15, stk. 3
—	Artikel 15, stk. 7, 8 og 9
Artikel 11	Artikel 20
Artikel 12, stk. 1	Artikel 8, stk. 1
Artikel 12, stk. 2	—
—	Artikel 8, stk. 2, 3, 4, 5, 6 og 7
Artikel 12, stk. 3	—
Artikel 13, stk. 1	Artikel 9
Artikel 13, stk. 2	Artikel 10 og bilag VII, punkt 1.1
Artikel 13, stk. 3	Bilag VII, punkt 1.2 og 1.3
—	Artikel 11
—	Artikel 12
—	Artikel 13
—	Artikel 15, stk. 1 og 2
—	Artikel 18, stk. 2, litra a) og b)
—	Artikel 21
Artikel 14, stk. 1 og 2	Artikel 24, stk. 1 og 2
Artikel 14, stk. 3	—
Artikel 14, stk. 4 og 5	Artikel 24, stk. 3
—	Artikel 24, stk. 4 og stk. 7-11
—	Artikel 22, stk. 1
Artikel 15, stk. 1	Artikel 22, stk. 2
Artikel 15, stk. 2, 3 og 4	—
—	Artikel 23
—	Artikel 25
Artikel 16	Artikel 26
Artikel 17	Artikel 27
Artikel 18	Artikel 28
Artikel 19	Artikel 29
Artikel 20	Artikel 30
Bilag I	—
Bilag II	Bilag IV
Bilag III	—
Bilag IV	—
Bilag V	—
Bilag VI	Bilag III
—	Bilag V
—	Bilag VI
—	Bilag VII
—	Bilag XI
—	Bilag XII
—	Bilag XIII
—	Bilag XIV
—	Bilag XV

